

ኢየሱስ ይሁዳ ውስጥ ያደረገው የኋላ አገልግሎቱ

> በዳስ በዓል የተጀመረው አገልግሎት <

◆ ክፍል 96ሀ. የኢየሱስን አስተምህሮና ተአምራት በተመለከተ የተከሰቱ ልዩ ልዩ አጻፋዎች

- ኢየሩሳሌም፡- በመቅደሱ ውስጥ -

ዮሐንስ 7፡11-31

11 አይሁድም፡- እርሱ ወዴት ነው? እያሉ በበዓሉ³⁰ ይፈልጉት ነበር።

12 በሕዝብም መካከል ስለ እርሱ ብዙ ማንጐራጐር ነበረ፤ አንዳንዱም፡- ደግ ሰው ነው፤

ሌሎች ግን፡- አይደለም፤ ሕዝቡን ግን ያስታል ይሉ ነበር። 13 ዳሩ ግን አይሁድን³¹ ስለ ፈሩ ማንም ስለ እርሱ በግልጽ አይናገርም ነበር።

14 አሁንም በበዓሉ እኩሌታ ኢየሱስ ወደ መቅደስ ወጥቶ ያስተምር ነበር። 15 አይሁድም፡- ይህ ሰው ሳይማር መጻሕፍትን እንዴት ያውቃል?³² ብለው ይደነቁ ነበር።

16 ስለዚህ ኢየሱስ መለሰ እንዲህም አላቸው፡- ትምህርቴስ ከላከኝ ነው እንጂ ከእኔ አይደለም፤ 17 ፈቃዱን ሊያደርግ የሚወድ ቢኖር፤ እርሱ ይህ ትምህርት ከእግዚአብሔር ቢሆን ወይም እኔ ከራሴ የምናገር ብሆን ያውቃል። 18 ከራሱ የሚናገር የራሱን ክብር ይፈልጋል፤ የላከውን ክብር የሚፈልግ ግን እርሱ እውነተኛ ነው በእርሱም ዓመግ የለበትም። 19 ሙሴ ሕግን አልሰጣችሁም? ከእናንተ ግን ሕግን የሚያደርግ አንድ ስንኳ የለም። ልትገድሉኝ ስለ ምን ትፈልጋላችሁ?

³⁰ [ዮሐ. 7፡11] ይህ የዳስ በዓል የሚባለው ነው። በዚህ ጊዜ ነው ብርቱ ተቃዋሚዎቹ ወዳሉባት ኢየሩሳሌም የተመለሰው። የተጠበቀው ውጤት፤ ጊዜው ተጀምሮ እስኪያበቃ ድረስ የቆየው ከባድ ውዝግብ ነበር። የመቅደስ መታደስ በዓል የዚህን የሦስት ወራት ጊዜ መፈጸም ያመለክታል (ዮሐ. 10፡22፤ ክፍል 11)። በዚህ ጊዜ እወሃጋቢ ስለነበረው ጉዳይ አንድ ውሳኔ ላይ ተደርሶ ነበር። የቀረ ነገር ቢኖር መሢሔን ከሕዝቡ ለመለየት ውሳኔውን መፈጸም ነው።

³¹ [ዮሐ. 7፡13] በዮሐ. 7-8 (ክፍል 96ሀ-99ሐ) ውስጥ በኢየሱስ ጠላትነት የተሰበሰቡት “አይሁድ” (7፡11፤ 13፤ 15፤ 35፤ 8፡22፤ 48፤ 52፤ 57)፤ “ፈሪሳውያን” (7፡32፤ 47፤ 8፡13) እንዲሁም “የካህናት አለቆችና ፈሪሳውያን” (7፡32፤ 45) ነበሩ። ኢየሱስን የተቀበሉና ወደ መቀበሉ ያዘነበሉ “ሕዝብ” (7፡12፤ 20፤ 31-32፤ 40-41፤ 43፤ 49)፤ “ኒቆዴሞስ” (7፡50)፤ እና ብዙዎች “በእርሱ ያመኑ” (8፡30) ይባላሉ። ኢየሱስን ለመቀበል ገና እርግጠኛ ያልሆኑት “ሕዝቦች” (7፡12-13)፤ “የኢየሩሳሌም ሕዝብ” (7፡25)፤ “የቤተ መቅደስ ሎሎዎች” (7፡32፤ 45)፤ እና “ያመኑት አይሁዳውያን” (8፡31) ናቸው። ፈጣን በሆነው የታሪክ እንቅስቃሴ የተከሰቱት ልዩ ልዩ አጻፋዎች ወይም ምላሾች የሚከተሉት ናቸው፡- ግልጽ ያልሆኑ ጥያቄዎች (7፡11)፤ ክርክሮች (7፡12፤ 40-43)፤ ፍርሃት (7፡13፤ 30፤ 44)፤ መደነቅ (7፡15፤ 46)፤ ግራ መጋባት (7፡25-27)፤ ቅን እምነት (7፡31፤ 8፡30)፤ ግልጽ ጥላቻ (7፡32)፤ ተገቢ ያልሆነ ወቀሳ (7፡23-27፤ 8፡48-53) እና ትምክህተኝነት (8፡33-44)።

(ዮሐንስ 7:11-31 የቀጠለ)

20 ሕዝቡ መለሱና፡- ጋኔን አለብህ፤ ማን ሊገድልህ ይፈልጋል? አሉት።

21 ኢየሱስ መለሰ አላቸውም፡- አንድ ሥራ አደረግሁ ሁላችሁም ታደንቃላችሁ። 22 ስለዚህ ሙሴ መገረዝን ሰጣችሁ፤ ከአባቶችም ነው እንጂ ከሙሴ አይደለም፤ በሰንበትም ሰውን ትገርዛላችሁ። 23 የሙሴ ሕግ እንዳይሻር ሰው በሰንበት መገረዝን የሚቀበል ከሆነ ሰውን ሁለንተናውን በሰንበት ጤናማ ስላደረግሁ ትቈጡኛላችሁን? 24 ቅን ፍርድ ፍረዱ እንጂ በመልክ አትፍረዱ።

25 እንግዲህ ከኢየሩሳሌም ሰዎች አንዳንዶቹ እንዲህ አሉ፡- ሊገድሉት የሚፈልጉት ይህ አይደለምን? 26 እነሆም፤ በግልጽ ይናገራል አንዳችም አይሉትም። አለቆቹ ይህ ሰው በእውነት ክርስቶስ እንደ ሆነ በእውነት አወቁን? 27 ነገር ግን ይህን ከወዴት እንደ ሆነ አውቀናል፤ ክርስቶስ ሲመጣ ግን ከወዴት እንደ ሆነ ማንም አያውቅም።

28 እንግዲህ ኢየሱስ በመቅደስ ሲያስተምር፡- እኔም ታውቁኛላችሁ ከወዴትም እንደ ሆኑ ታውቃላችሁ፤ እኔም በራሴ አልመጣሁም ነገር ግን እናንተ የማታውቁት የላከኝ እውነተኛ ነው፤ 29 እኔ ግን ከእርሱ ዘንድ ነኝ እርሱም ልኮኛልና አውቀዋለሁ ብሎ ጮኸ።

30 ስለዚህ ሊይዙት ይፈልጉ ነበር፤ ነገር ግን ጊዜው ገና ስላልደረሰ ማንም እጁን አልጫነበትም። 31 ከሕዝቡ ግን ብዙዎች አመኑበትና፡- ክርስቶስ በመጣ ጊዜ ይህ ካደረጋቸው ምልክቶች ይልቅ ያደርጋልን? አሉ።

◆ ክፍል 96ለ. ኢየሱስን ለመያዝ የተደረገው ሙከራ መክሸፉ
- ኢየሩሳሌም -

ዮሐንስ 7:32-52

32 ፈሪሳውያንም ሕዝቡ ስለ እርሱ እንደዚህ ሲያንጐራጉሩ ሰሙ፤ የካህናት አለቆችም ፈሪሳውያም ሊይዙት ሎሌዎችን ላኩ።

33 ኢየሱስም፡- ገና ጥቂት ጊዜ ከእናንተ ጋር እቆያለሁ ወደ ላከኝም እሄዳለሁ። 34 ትፈልጉኛላችሁ አታገኙኝምም፤ እኔም ወዳለሁበት እናንተ ልትመጡ አትችሉም አለ።

35 እንግዲህ አይሁድ፡- እኛ እንዳናገኘው ይህ ወዴት ይሄድ ዘንድ አለው? በግሪክ ሰዎች መካከል ተበትነው ወደሚኖሩት ሊሄድና የግሪክን ሰዎች ሊያስተምር አለውን? 36 እርሱ፡- ትፈልጉኛላችሁ አታገኙኝምም እኔም ወዳለሁበት እናንተ ልትመጡ አትችሉም የሚለው ይህ ቃል ምንድን ነው? ብለው እርስ በርሳቸው ተነጋገሩ።

37 ከበዓሉም በታላቁ በኋለኛው ቀን ኢየሱስ ቆሞ፡- ማንም የተጠማ ቢኖር ወደ እኔ ይምጣና ይጠጣ።³² 38 በእኔ የሚያምን መጽሐፍ እንዳለ፤ የሕይወት ውኃ ወንዝ ከሆዱ

³² [ዮሐ. 7:15] በውይይቱ ጎልተው የነበሩት ሁለት ጉዳዮች ናቸው። እነርሱም የኢየሱስ ሥልጣን ምንጭ ምክንያትና (7:15-24)፤ ራሱን መሢሕ ነኝ ማለቱ (7:25-31) ናቸው።

³³ [ዮሐ. 7:37] እስራኤላውያን ከግብጽ ከወጡ በኋላ በምድረበዳ በተአምር ውኃ መጠጣታቸውን ለማስታወስ በየዕለቱ የውኃ መሥዋዕት ማቅረባቸው የዳሱ በዓል አንድ አካል ነው። በተጨማሪም ነቢያት ስለ እስራኤል ወዳዩትና ወደፊት ለእስራኤል ስለሚሆነው በረከት ያመለክታል (ሕዝ. 47:1፤ 12፤ ኢዩ. 3:18)። ኢየሱስ ይህን ተስፋ ለመፈጸም ያለውን ችሎታ ነው የገለጠው። ዮሐንስ 7:39 ፍቺም ኢየሱስ ከከበረ በኋላ ስለሚመጣው የመንፈስ ቅዱስ ስጦታ ነው የሚያመለክተው።

(ዮሐንስ 7:32-52 የቀጠለ)

ይፈልቃል ብሎ ጮኸ። 39 ይህን ግን በእርሱ የሚያምኑ ሊቀበሉት ስላላቸው ስለ መንፈስ ተናገረ፤ ኢየሱስ ገና ስላልከበረ መንፈስ ገና አልወረደም ነበርና።

40 ስለዚህ ከሕዝቡ አያሌ ሰዎች ይህን ቃል ሲሰሙ፡- ይህ በእውነት ነቢዩ ነው አሉ፤

41 ሌሎች፡- ይህ ክርስቶስ ነው አሉ፤

ሌሎች ግን፡- ክርስቶስ በእውኑ ከገሊላ ይመጣልን? 42 ክርስቶስ ከዳዊት ዘር ዳዊትም ከነበረበት መንደር ከቤተ ልሔም እንዲመጣ መጽሐፍ አላለምን? አሉ። 43 እንግዲህ ከእርሱ የተነሣ በሕዝቡ መካከል መለያየት ሆነ፤ 44 ከእነርሱም አንዳንዶቹ ሊይዙት ወደዱ ነገር ግን እጁን ማንም አልጫነበትም።

45 ሎሌዎቹም ወደ ካህናት አለቆችና ወደ ፈሪሳውያን መጡ፤ እነዚያም፡- ያላመጣችሁት ስለ ምን ነው? አሉአቸው።

46 ሎሌዎቹ፡- እንደዚህ ሰው ማንም እንዲሁ ከቶ አልተናገረም ብለው መለሱ።

47 እንግዲህ ፈሪሳውያን፡- እናንተ ደግሞ ሳታችሁን? 48 ከአለቆች ወይስ ከፈሪሳውያን በእርሱ ያመነ አለን? 49 ነገር ግን ሕግን የማያውቀው ይህ ሕዝብ ርጉም ነው ብለው መለሱላቸው።

50 ከእነርሱ አንዱ በሌሊት ቀድሞ ወደ እርሱ መጥቶ የነበረ ኒቆዲሞስ፡- 51 ሕጋችን አስቀድሞ ከእርሱ ሳይሰማ ምንስ እንዳደረገ ሳያውቅ በሰው ይፈርዳልን? አላቸው።

52 እነርሱም መለሱና፡- አንተም ደግሞ ከገሊላ ነህን? ነቢይ ከገሊላ እንዳይነሣ መርምርና እይ አሉት።

◆ ክፍል 97. በአመንዝራ ለተያዘችው ሴት የኢየሱስ ይቅርታ

- ኢየሩሳሌም፡- በመቅደሱ ውስጥ -

(ዮሐንስ 7:53-8:11)

53 እያንዳንዱም ወደ ቤቱ ሄደ።

1 ኢየሱስ ግን ወደ ደብረ ዘይት ሄደ። 2 ማለዳም ደግሞ ወደ መቅደስ ደረሰ ሕዝቡም ሁሉ ወደ እርሱ መጡ። ተቀምጦም ያስተምራቸው ነበር። 3 ጻፎችና ፈሪሳውያንም በምንዝር የተያዘችን ሴት ወደ እርሱ አመጡ በመካከልም እርሱዋን አቁመው፡- 4 መምህር ሆይ፥ ይህች ሴት ስታመነዝር ተገኝታ ተያዘች። 5 ሙሴም እንደነዚህ ያሉት እንዲወገሩ በሕግ አዘዘን፤ አንተስ ስለ እርስዋ ምን ትላለህ? አሉት። 6 የሚከሱበትንም እንዲያገኙ ሊፈትኑት ይህን አሉ።

ኢየሱስ ግን ጐንበስ ብሎ በጣቱ በምድር ላይ ጻፈ፤ 7 መላልሰው በጠየቁት ጊዜ ግን ቀና ብሎ፡- ከእናንተ ኃጢአት የሌለበት አስቀድሞ በድንጋይ ይውገራት አላቸው። 8 ደግሞም ጐንበስ ብሎ በጣቱ በምድር ላይ ጻፈ።

9 እነርሱም ይህን ሲሰሙ ሕሊናቸው ወቀሳቸውና ከሽማግሌዎች ጀምረው እስከ ጳለኞች አንድ አንድ እያሉ ወጡ፤ ኢየሱስም ብቻውን ቀረ ሴቲቱም በመካከል ቆማ ነበረች። 10 ኢየሱስም ቀና ብሎ ከሴቲቱ በቀር ማንንም ባላየ ጊዜ፡- አንቺ ሴት፥ እነዚያ ከሳሾችሽ ወዴት አሉ? የፈረደብሽ የለምን? አላት።

11 እርስዋም፡- ጌታ ሆይ፥ አንድ ስንኳ አለች።

ኢየሱስም፡- እኔም አልፈርድብሽም፤ ሂጂ ከአሁንም ጀምሮ ደግመሽ ኃጢአት አትሥረ አላት።

◆ ክፍል 98. ኢየሱስ የዓለም ብርሃን ነኝ በማለቱ የተፈጠረ ግጭት - ኢየሩሳሌም፡- በመቅደሱ ውስጥ -

ዮሐንስ 8፡12-20

12 ደግሞም ኢየሱስ፡- እኔ የዓለም ብርሃን³⁴ ነኝ፤ የሚከተለኝ የሕይወት ብርሃን ይሆንለታል እንጂ በጨለማ አይመላለስም ብሎ ተናገራቸው።

13 ፈሪሳውያንም፡- አንተ ስለ ራስህ ትመሰክራለህ፤ ምስክርነትህ እውነት አይደለም አሉት።

14 ኢየሱስ መለሰ አላቸውም፡- እኔ ስለ ራሴ ምንም እንኳ ብመሰክር ከወዴት እንደመጣሁ ወዴትም እንድሄድ አውቃለሁና ምስክርነቴ እውነት ነው፤ እናንተ ግን ከወዴት እንደ መጣሁ ወዴትም እንድሄድ አታውቁም። 15 እናንተ ሥጋዊ ፍርድን ትፈርዳላችሁ፤ እኔ በአንድ ሰው ስንኳ አልፈርድም። 16 የላከኝ አብ ከእኔ ጋር ነው እንጂ ብቻዬን አይደለሁምና እኔ ብፈርድ ፍርዴ እውነት ነው። 17 የሁለት ሰዎችም ምስክርነት እውነት እንደ ሆነ በሕጋችሁ ተጽፎአል። 18 ስለ ራሴ የምመሰክር እኔ ነኝ፤ የላከኝም አብ ስለ እኔ ይመሰክራል።

19 እንግዲህ፡- አባትህ ወዴት ነው? አሉት።

ኢየሱስ መልሶ፡- እኔንም ወይም አባቴንም አታውቁም፤ እኔንስ ብታውቁኝ አባቴን ደግሞ ባወቃችሁ ነበር አላቸው። 20 ኢየሱስ በመቅደስ ሲያስተምር በግምጃ ቤት አጠገብ³⁵ ይህን ነገር ተናገረ፤ ጊዜው ገና አልደረሰምና ማንም አልያዘውም።

◆ ክፍል 99ሀ. ኢየሱስ ከአብ ጋር ያለው ግንኙነት

- ኢየሩሳሌም፡- በመቅደሱ ውስጥ -

ዮሐንስ 8፡21-30

21 ኢየሱስም ደግሞ፡- እኔ እሄዳለሁ ትፈልጉኛላችሁም በኃጢአታችሁም ትሞታላችሁ እኔ ወደምሄድበት እናንተ ልትመጡ አትችሉም አላቸው።

22 አይሁድም፡- እኔ ወደ ምሄድበት እናንተ ልትመጡ አትችሉም ማለቱ ራሱን ይገድላልን? እንጂ አሉ።

23 እናንተ ከታች ናችሁ፤ እኔ ከላይ ነኝ፤ እናንተ ከዚህ ዓለም ናችሁ፤ እኔ ከዚህ ዓለም አይደለሁም። 24 እንግዲህ፡- በኃጢአታችሁ ትሞታላችሁ አልጓችሁ፤ እኔ እንደሆንሁ ባታምኑ በኃጢአታችሁ ትሞታላችሁና አላቸው።

25 እንግዲህ፡- አንተ ማን ነህ? አሉት።

ኢየሱስም፡- ከመጀመሪያ ለእናንተ የተናገርሁት ነኝ። 26 ስለ እናንተ የምናገረው የምፈርደውም ብዙ ነገር አለኝ፤ ዳሩ ግን የላከኝ እውነተኛ ነው እኔም ከእርሱ

³⁴ [ዮሐ. 8፡12] አንዳንድ ሰዎች “ብርሃን” የሚለው ቃል ትኩረትን በምድረበዳ ወደነበረው የእሳት አምድ ስቧል ይላሉ። ምንም እንኳን ይህ ግምት በተዘዋዋሪ ሊሆን ቢችል፤ የተሻለው ግንዛቤ ግን በዳስ በዓለ የመጀመሪያ ምሽት የሚበራውን ወርቅማ መቅረዝ የሚጠቁም መሆኑን መረዳቱ ይሆናል። የዚህ ብርሃን መታሰቢያነት እስራኤላውያንን በምድረ በዳ ጉዟቸው የመራቸው ብርሃን ነበር።

³⁵ [ዮሐ. 8፡20] “በግምጃ ቤት አጠገብ” የተባለው ሥፍራ አሥራ ሦስት የሰጦታ ሳጥኖች ያሉበትና የሴቶች መቆሚያ በመባል የሚታወቀውን ያመለክታል (ማር. 12፡41፤ 43፤ ሉቃስ 21፡1፤ ክፍል 138)። ይህ ወንዶችም ሴቶችም የሚቆሙበት ሥፍራ ሲሆን እዚያ ለማስተማር ይፈቀዳል። የሚገርመው ኢየሱስን ለማስወገድ ተነሥቶ የነበረው የአይሁድ ዋና ሸንጎ የሚሰበሰበው ከዚህ ሥፍራ ቀጥሎ መሆኑ ነበር።

(ዮሐንስ 8:21-30 የቀጠለ)

የሰማሁትን ይህን ለዓለም እናገራለሁ አላቸው።

27 ስለ አብ እንደ ነገራቸው አላስተዋሉም። 28 ስለዚህም ኢየሱስ፡- የሰውን ልጅ ከፍ ከፍ ባደረጋችሁት ጊዜ እኔ እሆን ዘንድ አባቴም እንዳስተማረኝ እነዚህን እናገር ዘንድ እንጂ ከራሴ አንዳች እንዳላደርግ በዚያን ጊዜ ታውቃላችሁ። 29 የላከኝም ከእኔ ጋር ነው፤ እኔ ደስ የሚያሰኘውን ዘወትር አደርጋለሁና አብ ብቻዬን አይተወኝም አላቸው። 30 ይህን ሲናገር ብዙዎች በእርሱ አመኑ።

◆ ክፍል 99ለ. የኢየሱስ ከአብርሃም ጋር ያለው ግንኙነትና ይህን በመግለጡ የተቃጣበት የድንጋይ ወገራ

- ኢየሩሳሌም፡- በመቅደሱ ውስጥ -

ዮሐንስ 8:31-59

31 ኢየሱስም ያመኑትን³⁶ አይሁድ፡- እናንተ በቃሌ ብትኖሩ በእውነት ደቀ መዛሙርቴ ናችሁ፤ 32 እውነትንም ታውቃላችሁ እውነትም እርነት ያወጣችኋል አላቸው።

33 እነርሱም መልሰው፡-37 የአብርሃም ዘር ነን ለአንድም ስንኳ ከቶ ባሪያዎች አልሆንም፤ አንተ፡- እርነት ትወጣላችሁ እንዴት ትላለህ? አሉት።

34 ኢየሱስ መለሰ፡ እንዲህ ሲል፡- እውነት እውነት እላችኋለሁ፤ ኃጢአት የሚያደርግ ሁሉ የኃጢአት ባርያ ነው። 35 ባርያም ለዘላለም በቤት አይኖርም፤ ልጁ ለዘላለም ይኖራል። 36 እንግዲህ ልጁ እርነት ቢያወጣችሁ በእውነት እርነት ትወጣላችሁ። 37 የአብርሃም ዘር መሆናችሁንስ አውቃለሁ ነገር ግን ቃሌ በእናንተ አይኖርምና ልትገድሉኝ ትፈልጋላችሁ። 38 እኔ በአባቴ ዘንድ ያየሁትን እናገራለሁ፤ እናንተም ደግሞ በአባታችሁ ዘንድ ያያችሁትን ታደርጋላችሁ።

39 መልሰውም፡- አባታችንስ አብርሃም ነው አሉት።

ኢየሱስም፡- የአብሃም ልጆች ብትሆኑ የአብርሃምን ሥራ ባደረጋችሁ ነበር። 40 ነገር ግን አሁን ከእግዚአብሔር የሰማሁትን እውነት የነገርኋችሁን ሰው ልትገድሉኝ ትፈልጋላችሁ፤ አብርሃም እንዲህ አላደረገም። 41 እናንተ የአባታችሁን ሥራ ታደርጋላችሁ አላቸው።

እኛስ ከዝሙት አልተወለድንም አንድ አባት አለን እርሱም እግዚአብሔር ነው አሉት።

42 ኢየሱስም አላቸው፡- እግዚአብሔርስ አባታችሁ ከሆነ በወደዳችሁኝ ነበር፤ እኔ ከእግዚአብሔር ወጥቼ መጥቻለሁና፤ እርሱ ላከኝ እንጂ ከራሴ አልመጣሁምና። 43

³⁶ [ዮሐ. 8:31] የግሪክኛው አዲስ ኪዳን እነዚህን ሰዎች ዮሐ. 8:30 ውስጥ ከተጠቀሱት እውነተኛ አማኞች የሚለይ ሆኖ ነው የቀረበው። “እመኑት” የሚለው ቃል “በእርሱ አመኑ” የሚለውን ያህል ከልብ ኢየሱስን መቀበልን አያመለክትም። በዚህ ክፍል የተገለጡት ቃላት ያነጣጠሩት የኢየሱስ ክርስቶስ መሢሕነት እውነት ለሚገባቸው፤ ነገር ግን ይህ እውነት የሚጠይቀውን ሥነ-ምግባር ለመፈጸም ፈቃደኞች ባልሆኑት ላይ ነው።

³⁷ [ዮሐ. 8:33] ኢየሱስንና ትምህርቱን አስመልክቶ ከታዩት የአይሁድ ሃይማኖት የጠላትነት ብዙ መግለጫዎች ይህ የመጀመሪያው ነው። አይሁዳውያን እዚህ ላይ የሚገልጡት፤ በቃሉ ቢኖሩ ስለሚሰጣቸው ነጻነት ኢየሱስ የተናገረውን ተስፋ በመቃረን በአብርሃም በኩል ስለሚወርሱት ነጻነት ነው። ሌሎች የሚሏቸው ነገሮችና ክባቶቻቸው የሚገኙባቸው ቁጥሮች 39፤ 41፤ 48፤ 53፤ 57 ናቸው።

(ዮሐንስ 8፡31-59 የቀጠለ)

ንግግሪን የማታስተውሉ ስለ ምንድር ነው? ቃሌን ልትሰሙ ስለማትችሉ ነው። 44 እናንተ ከአባታችሁ ከዲያብሎስ ናችሁ የአባታችሁንም ምኞት ልታደርጉ ትወዳላችሁ። እርሱ ከመጀመሪያ ነፍስ ገዳይ ነበረ፤ እውነትም በእርሱ ስለ ሌላ በእውነት አልቆመም። ሐሰትን ሲናገር ከራሱ ይናገራል፤ ሐሰተኛ የሐሰትም አባት ነውና። 45 እኔ ግን እውነትን የምናገር ስለ ሆንሁ አታምኑኝም። 46 ከእናንተ ስለ ኃጢአት የሚወቅሰኝ ማን ነው? እውነት የምናገር ከሆንሁ እናንተ ስለ ምን አታምኑኝም? 47 ከእግዚአብሔር የሆነ የእግዚአብሔርን ቃል ይሰማል፤ እናንተ ከእግዚአብሔር አይደላችሁምና ስለዚህ አትሰሙም።

48 አይሁድ መልሰው፡- ሳምራዊ እንደ ሆንህ ጋኔንም እንዳለብህ በማለታችን እኛ መልካም እንል የለምን? አሉት።

49 ኢየሱስም መለሰ፡ እንዲህ ሲል፡- እኔስ ጋኔን የለብኝም ነገር ግን አባቴን አክብራለሁ እናንተም ታዋርዱኛላችሁ። 50 እኔ ግን የራሴን ክብር አልፈልግም፤ የሚፈልግ የሚፈርድም አለ። 51 እውነት እውነት እላችኋለሁ፤ ቃሌን የሚጠብቅ ቢኖር ለዘላለም ሞትን አያይም።

52 አይሁድ፡- ጋኔን እንዳለብህ አሁን አወቅን። አብርሃም ስንኳ ሞተ ነቢያትም፤ አንተም፡- ቃሌን የሚጠብቅ ቢኖር ለዘላለም ሞትን አይቀምስም ትላለህ። 53 በእውኑ አንተ ከሞተው ከአባታችን ከአብርሃም ትበልጣለህን? ነቢያትም ሞቱ፤ ራስህን ማንን ታደርጋለህ? አሉት።

54 ኢየሱስም መለሰ አለም፡- እኔ ራሴን ባከብር ክብራ ከንቱ ነው፤ የሚያከብረኝ እናንተ አምላካችን የምትሉት አባቴ ነው፤ 55 አላወቃችሁትምም፤ እኔ ግን አውቀዋለሁ። አላውቀውም ብል እንደ እናንተ ሐሰተኛ በሆንሁ፤ ዳሩ ግን አውቀዋለሁ ቃሉንም እጠብቃለሁ። 56 አባታችሁ አብርሃም ቀኔን ያይ ዘንድ ሐሜት አደረገ፤ አየም ደስም አለው።

57 አይሁድም፡- ገና አምሳ ዓመት ያልሆነህ አብርሃምን አይተሃልን? አሉት።

58 ኢየሱስም፡- እውነት እውነት እላችኋለሁ፤ አብርሃም ሳይወለድ እኔ አለሁ አላቸው። 59 ስለዚህ ሊወግሩት ድንጋይ አነሡ፤ ኢየሱስ ግን ተሰወራቸው ከመቅደስም ወጥቶ በመካከላቸው አልፎ ሄደ።

◆ ክፍል 100ሀ. ዓይነ ሥውር ሆኖ የተወለደው ሰው መፈወስ

- ኢየሩሳሌም -

ዮሐንስ 9፡1-7

1 ሲያልፍም ከመወለዱ ጀምሮ ዕውር የሆነውን ሰው አየ። 2 ደቀ መዛሙርቱም፡- መምህር ሆይ፤ ይህ ሰው ዕውር ሆኖ እንዲወለድ ኃጢአት የሠራ ማን ነው? እርሱ ወይስ ወላጆቹ? ብለው ጠየቁት።

3 ኢየሱስም እንዲህ ብሎ መለሰ፡- የእግዚአብሔር ሥራ በእርሱ እንዲገለጥ ነው እንጂ እርሱ ወይም ወላጆቹ ኃጢአት አልሠሩም። 4 ቀን ሳለ የላከኝን ሥራ ላደርግ ይገባኛል፤ ማንም ሊሠራ የማይችልባት ሌሊት ትመጣለች። 5 በዓለም ሳለሁ የዓለም ብርሃን ነኝ።

6 ይህን ብሎ ወደ መሬት እንትፍ አለ በምራቁም ጭቃ አድርጎ በጭቃው የዕውሩን ዓይኖች ቀባና፡- 7 ሂድና በሰሊሆም መጠመቂያ ታጠብ አለው፤ ትርጓሜው የተላከ ነው። ስለዚህ ሄዶ ታጠብ እያየም መጣ።

◆ ክፍል 100ለ. የዓይነ ሥውሩ ሰውዬ ጎረቤቶች አጻፋ (አስተያየት)

- ኢየሩሳሌም -

ዮሐንስ 9:8-12

8 ጎረቤቶቹም ቀድሞም ሲለምን አይተውት የነበሩ፡- ይህ ተቀምጦ ይለምን የነበረ አይደለምን? አሉ። 9 ሌሎች፡- እርሱ ነው አሉ፤

ሌሎች፡- አይደለም እርሱን ይመስላል እንጂ አሉ፤

እርሱ፡- እኔ ነኝ አለ።

10 ታድያ፡- ዓይኖችህ እንዴት ተከፈቱ? አሉት።

11 እርሱ መልሶ፡- ኢየሱስ የሚባለው ሰው³⁸ ጭቃ አድርጎ አይኖቼን ቀባና፡- ወደ ሰሊሆም መጠመቂያ ሄደህ ታጠብ አለኝ፤ ሄጄ ታጥቤም አየሁ አለ።

12 ያ ሰው ወዴት ነው? አሉት።

አላውቅም አለ።

◆ ክፍል 100ሐ. የዓይነ ሥውሩ በፈረሳውያን መመርመርና መወገድ [ክፍል 49ሀ-51፥ 110ና 114ን ይመልከቱ]

- ኢየሩሳሌም -

ዮሐንስ 9:13-34

13 በፊት ዕውር የነበረውን ሰው ወደ ፈረሳውያን ወሰዱት። 14 ኢየሱስም ጭቃ አድርጎ ዓይኖቹን የከፈተበት ቀን ሰንበት ነበረ። 15 ስለዚህ ፈረሳውያን ደግሞ እንዴት እንዳየ እንደ ገና ጠየቁት። እርሱም፡- ጭቃ በዓይኖቼ አኖረ ታጠብሁም አያለሁም አላቸው።

16 ከፈረሳውያንም አንዳንዶቹ፡-³⁹ ይህ ሰው ሰንበትን አያከብርምና ከእግዚአብሔር አይደለም አሉ።

ሌሎች ግን፡- ኃጢአትኛ ሰው እንደነዚህ ያሉ ምልክቶች ሊያደርግ እንዴት ይችላል? አሉ።

17 በመካከላቸውም መለያየት ሆነ። ከዚህም የተነሣ ዕውሩን፡- እንተ ዓይኖችህን ስለ ከፈተ ስለ እርሱ ምን ትላለህ? ደግሞ አሉት።

እርሱም፡- ነቢይ ነው አለ።

³⁸ [ዮሐ. 9:11] የተፈወሰው ዓይነሥውር በዚህ ደረጃ ስለ ኢየሱስ ማንነት የተረዳው ጥቂት ነው። ሁኔታዎች እየተገለጹ ሲሄዱ ግን እርሱን የማመስገኑ ጉዳይ በፍጥነት ያድጋል። ቁጥር 17 (ክፍል 100ሐ) ውስጥ እርሱ ነቢይ ነው ይላል። ቁጥር 27-28 (ክፍል 100ሐ) ውስጥ የኢየሱስ ደቀ መዝሙር ይሆናል። ቁጥር 31 (ክፍል 100ሐ) ውስጥ የእግዚአብሔር ሰው ይለዋል። ቁጥር 33 (ክፍል 100ሐ) ውስጥ ኢየሱስ ከእግዚአብሔር ዘንድ የመጣ መሆኑን ያምናል። ቁጥር 35 እና 38 ውስጥ ደግሞ እንደ እግዚአብሔር ልጅ ይቀበለዋል።

³⁹ [ዮሐ. 9:16] ፈረሳውያን የነበራቸው እምነት እየቀነሰ መሄዱ ግልጽ ሆነ። ቁጥር 16 ውስጥ ተሰሚ የሆነው ቡድናቸው ኢየሱስን ከእግዚአብሔር አይደለም አለ። ቁጥር 18 ውስጥ ተአምራቱን ይጠራጠራሉ። ቁጥር 24 ውስጥ ኃጢአትኛ ይሉታል። ቁጥር 29 ውስጥ ስለ እርሱ ምንም አለማወቃቸውን ያምናሉ። ቁጥር 41 ውስጥ (ክፍል 100ሀ)፥ ዓይነሥውራን ኃጢአተኞች ተብለዋል።

(ዮሐንስ 9: 13-34 የቀጠለ)

18 አይሁድ የዚያን ያየውን ወላጆች እስኪጠሩ ድረስ ዕውር እንደ ነበረ እንዳየም ስለ እርሱ አላመኑም፤ 19 እነርሱንም፡- እናንተ ዕውር ሆኖ ተወለደ የምትሉት ልጆችሁ ይህ ነውን? ታድያ አሁን እንዴት ያያል? ብለው ጠየቁአቸው።

20 ወላጆቹም መልሰው፡- ይህ ልጆችን እንደ ሆነ ዕውርም ሆኖ እንደ ተወለደ አናውቃለን፤ 21 ዳሩ ግን አሁን እንዴት እንዳየ አናውቅም፤ ወይም ዓይኖቹን ማን እንደ ከፈተ እኛ አናውቅም፤ ጠይቁት እርሱ ሙሉ ሰው ነው፤ እርሱ ስለ ራሱ ይናገራል አሉ። 22 ወላጆቹ አይሁድን ስለ ፈሩ ይህን አሉ፤ እርሱ ክርስቶስ ነው ብሎ የሚመሰክር ቢኖር ከምክራብ እንዲያወጡት⁴⁰ አይሁድ ከዚህ በፊት ተስማምተው ነበርና። 23 ስለዚህ ወላጆቹ፡- ሙሉ ሰው ነው፤ ጠይቁት አሉ።

24 ስለዚህ ዕውር የነበረውን ሰው ሁለተኛ ጠርተው፡- እግዚአብሔርን አክብር፤ ይህ ሰው ኃጢአተኛ መሆኑን እኛ እናውቃለን አሉት።

25 እርሱም መልሶ፡- ኃጢአተኛ መሆኑን አላውቅም፤ ዕውር እንደ ነበርሁ አሁንም እንዳይ ይህን አንድ ነገር አውቃለሁ አለ።

26 ደግመውም፡- ምን አደረገልህ? እንዴትስ ዓይኖችህን ከፈተ? አሉት።

27 እርሱም መልሶ፡- አስቀድሜ ነገርኋችሁ አልሰማችሁምም፤ ስለ ምን ዳግመኛ ልትሰሙ ትወዳላችሁ? እናንተ ደግሞ ደቀ መዛሙርቱ ልትሆኑ ትወዳላችሁን? አላቸው።

28 ተሳድበውም፡- አንተ የእርሱ ደቀ መዛሙር ነህ፤ እኛ ግን የሙሴ ደቀ መዛሙርት ነን፤ 29 እግዚአብሔር ሙሴን እንደ ተናገረው እኛ እናውቃለን፤ ይህ ሰው ግን ከወዴት እንደ ሆነ አናውቅም አሉት።

30 ሰውዬው መለሰ እንዲህም አላቸው፡- ከወዴት እንደ ሆነ እናንተ አለማወቃችሁ ይህ ድንቅ ነገር ነው፤ ዳሩ ግን ዓይኖቹን ከፈተ። 31 እግዚአብሔርን የሚፈራ ፈቃዱንም የሚያደርግ ቢኖር ያንን እግዚአብሔር ይሰማዋል እንጂ ኃጢአተኞችን እንዳይሰማ አናውቃለን። 32 ዕውር ሆኖ የተወለደውን ዓይኖች ማንም እንደ ከፈተ ዓለም ከተፈጠረ ጀምሮ አልተሰማም፤ 33 ይህ ሰው ከእግዚአብሔር ባይሆን ምንም ሊያደርግ ባልቻለም ነበር።

34 መልሰው፡- አንተ ሁለንተናህ በኃጢአት ተወለድህ፤ አንተም እኛን ታስተምረናለህን? አሉት። ወደ ውጭም አወጡት።⁴¹

⁴⁰ [ዮሐ. 9: 22] ኢየሱስ መሢሕ ነው የሚሉትን ሰዎች ከማጎበረሰቡ በማስወገድ የመቅጣቱ ሁኔታ በዚህ ጊዜ በአንዳንድ የአይሁድ መሪዎች፣ ምናልባትም በሸንገው አለቃ ጸድቋል። ቅጣቱ ከባድ ሲሆን፣ ውጤቱም ከእስራኤል ሃይማኖታዊና ማጎበራዊ ሕይወት መገለል ነበር። ይህ ቅጣት በጸና ሁኔታ ሥራ ላይ የዋለ አይመስልም። ሐዋርያት ሥራ ውስጥ የተገለጡት ክርስቲያኖች ሻል ባለ ነጻነት በምክራብና በአካባቢው ይዘዋወሩ ነበር።

⁴¹ [ዮሐ. 9: 34] አማኞችን ከምክራብና ከማጎበረሰቡ የማገለል ቅጣት የዓይነሥውሩን ወላጆች አስፈርቷቸው ነበር (ቁጥር 22: 23)። ዓይነሥውሩ ኢየሱስን በጥብቅ በመከላከል ቅጣቱ ተፈጸመበት።

◆ ክፍል 100መ. ኢየሱስ ራሱን ለዓይነ ሥውሩ መግለጡ

- ኢየሩሳሌም -

ዮሐንስ 9:35-38

35 ኢየሱስም ወደ ውጭ እንዳወጡት ሰማ ሲያገኘውም፡- አንተ በእግዚአብሔር ልጅ ታምናለህን? አለው።

36 እርሱም መልሶ፡- ጌታ ሆይ፥ በእርሱ አምን ዘንድ ማን ነው? አለ።

37 ኢየሱስም፡- አይተኸዋልም ከአንተ ጋርም የሚናገረው እርሱ ነው አለው።

38 እርሱም፡- ጌታ ሆይ፥ አምናለሁ አለ፤ ሰገደለትም።⁴²

◆ ክፍል 100ሠ. የፈሪሳውያን መንፈሳዊ ዕውርነት

- ኢየሩሳሌም -

ዮሐንስ 9:39-41

39 ኢየሱስም፡- የማያዩ እንዲያዩ የሚያዩም እንዲታወሩ እኔ ወደዚህ ዓለም ለፍርድ መጣሁ አለ።

40 ከፈሪሳውያንም ከእርሱ ጋር የነበሩት ይህን ስምተው፡- እኛ ደግሞ ዕውሮች ነንን? አሉት።

41 ኢየሱስም አላቸው፡- ዕውሮችሰ ብትሆኑ⁴³ ኃጢአት ባልሆነባችሁም ነበር፤ አሁን ግን፡- እናያለን ትላላችሁ፤ ኃጢአታችሁ ይኖራል።

◆ ክፍል 101ሀ. የመልካሙ እረኛና የሌባው ምሳሌ

- ኢየሩሳሌም -

ዮሐንስ 10:1-18

1 እውነት እውነት እላችኋለሁ፡ ወደ በጎች በረት በበሩ የማይገባ⁴⁴ በሌላ መንገድ ግን የሚወጣ እርሱ ሌባ ወንበዴም ነው፤ 2 በበሩ የሚገባ ግን የበጎች እረኛ ነው። 3 ለእርሱ በረኛው ይከፍትለታል፤ በጎቹም ድምፁን ይሰሙታል፤ የራሱንም በጎች በየስማቸው ጠርቶ ይወስዳቸዋል። 4 የራሱንም ሁሉ ካወጣቸው በኋላ በፈታቸው ይሄዳል፤ በጎቹም ድምፁን ያውቃሉና ይከተሉታል፤ 5 ከሌላው ግን ይሸሻሉ እንጂ አይከተሉትም፤ የሌሎችን ድምፅ አያውቁምና። 6 ኢየሱስ ይህን ምሳሌ ነገራቸው፤ እነርሱ ግን የነገራቸው ምን እንደ ሆነ አላስተዋሉም።

7 ኢየሱስም ደግሞ አላቸው፡- እውነት እውነት እላችኋለሁ፡ እኔ የበጎች በር ነኝ። 8 ከእኔ በፊት የመጡ ሁሉ ሌቦችና ወንበዴዎች ናቸው፤ ዳሩ ግን በጎቹ አልሰሙአቸውም። 9 በሩ እኔ ነኝ፤ በእኔ የሚገባ ቢኖር ይድናል፤ ይገባልም ይወጣልም መስማሪያም ያገኛል። 10 ሌባው ሊሰርቅና ሊያርድ ሊያጠፋም እንጂ ስለ ሌላ

⁴² [ዮሐ. 9:38] የዓይነሥውሩ በኢየሱስ ማመን እዚህ ላይ ከፍጻሜ ይደርሳል። ዮሐንስ ወንጌል ውስጥ “ስማደት” የሚለው ቃል ለእግዚአብሔር ብቻ የሚገባ ክብር መሆኑን ይገልጻል።

⁴³ [ዮሐ. 9:41] ፈሪሳውያን መንፈሳዊ እውርነታቸውን ቢቀበሉ ኑሮ፤ ለመንፈሳዊ ብርሃን ይጓጉና ይቅርታን ያገኙ ነበር። እናያለን ሰላሉና የኢየሱስን መሢሕነት ስላልተቀበሉ የነሱ ጉዳይ ተስፋ ቢሰ ሆነ። ትክክለኛች ነን የሚል ሙሉ እምነት ስላደረባቸው፤ ስለ እርሱ እውነቱን ለማወቅ አልፈለጉም። በዚህም ሳቢያ ከኃጢአት ነጻ የመውጣቱ ተስፋ ሁሉ ተወገደ (ማቴ. 9:13፤ ማር. 2:17፤ ሉቃስ 5:32፤ ክፍል 47)።

(ዮሐንስ 10:1-18 የቀጠለ)

አይመጣም፤ እኔ ሕይወት እንዲሆንላቸው እንዲበዛላቸውም መጣሁ።

11 መልካም እረኛ እኔ ነኝ። መልካም እረኛ ነፍሱን ስለ በጎቹ ያኖራል። 12 እረኛ ያልሆነው በጎቹም የእርሱ ያልሆኑ ሞያተኛ ግን ተኩላ ሲመጣ ባየ ጊዜ በጎቹን ትቶ ይሸሻል፤ ተኩላም ይነጥቃቸዋል በጎቹንም ይበትናቸዋል። 13 ሞያተኛ ስለ ሆነ ለበጎቹም ስለማይገደው ሞያተኛው ይሸሻል።

14-15 መልካም እረኛ እኔ ነኝ፤ አብም እንደሚያውቀኝ እኔም አብን እንደማውቀው የራሴን በጎች አውቃለሁ የራሴም በጎች ያውቁኛል፤ ነፍሴንም ስለ በጎች አኖራለሁ። 16 ከዚህም በረት ያልሆኑ ሌሎች በጎች አሉኝ፤ እነርሱን ደግሞ ላመጣ ይገባኛል ድምዳሜንም ይሰማሉ፤ አንድም መንጋ ይሆናሉ እረኛውም አንድ። 17 ነፍሴን ደግሞ አነሣት ዘንድ አኖራለሁና ስለዚህ አብ ይወደኛል። 18 እኔ በፈቃዴ አኖራታለሁ እንጂ ከእኔ ማንም አይወስዳትም። ላኖራት ሥልጣን⁴⁵ አለኝ ደግሞም ላነሣት ሥልጣን አለኝ ይህችን ትእዛዝ ከአባቴ ተቀበልሁ።

◆ ክፍል 101ላ. በአይሁድ መካከል የተባባሰው መከፋፈል
- ኢየሩሳሌም -

ዮሐንስ 10:19-21

19 እንግዲህ ከዚህ ቃል የተነሣ በአይሁድ መካከል እንደ ገና መለያየት ሆነ። 20 ከእነርሱም ብዙዎች፡- ጋኔን አለበት አብዶአልም፤ ስለ ምንስ ትሰሙታላችሁ? አሉ።

21 ሌሎችም፡- ይህ ጋኔን ያለበት ሰው ቃል አይደለም፤ ጋኔን የዕውሮችን ዓይኖች ሊከፍት ይችላልን? አሉ።

⁴⁴ [ዮሐ. 10:1] ለዚህ ምሳሌያዊ ገለጣ ሁኔታውን ያመቻቸው ኢየሱስ የፈወሰው ዓይነሥውር በገይማኖት መሪዎች መገለሉ ነው (ዮሐ. 9:34፤ ክፍል 100ሐ)። የተፈወሰው ዓይነሥውር የእስራኤል ቅሪቶች ከሚባሉት አንዱ ነው። ፈረሳውያን ደግሞ “ሌቦች” (10:1፤ 8)፤ “ሌላው” (10:5) እና “ሞያተኛ” (10:12-13) ተብለዋል። ጌታ የተናገረው “የበጎች በረት” (10:1፤ 16) የሚለው ቃል የራሱ የሆኑትን የመረጠበትን (10:3) እና በርሱ ጊዜ የነበረውን አይሁዳዊነት ይወክላል። “ሌሎች በጎች” (10:16) አሕዛብና በኢየሱስ ክርስቶስ የሚያምኑት ነበሩ። “አንድ መንጋ” (10:16) የተባሉት በትንቢት የተነገረላቸውና ከእስራኤል ቅሪቶች እንዲሁም በኢየሱስ ከሚያምኑ አሕዛብ ወጥተው የክርስቶስን አካል የሚመሠርቱት ናቸው። ኢየሱስ የበጎች በር (10:7፤ 9)፤ እና ለመንጋው የሚጠነቀቅ መልካም እረኛ (10:11፤ 14) ነው።

⁴⁵ [ዮሐ. 10:18] እዚህና ዮሐንስ 2:19 (ክፍል 31) ውስጥ ብቻ ነው ኢየሱስ ራሱን ከሞት ስለማስነሣት ወይም ይህን ለማድረግ ሥልጣን እንዳለው የተናገረው። በሌላ ስፍራ ወልድን ከሞት የማስነሣቱ ተግባር ሁልጊዜ የአብ ተግባር ነው።

> ፍቅር ስለተሞላበት አገልግሎትና ስለ ጸሎት የግል ትምህርቶች <

◆ ክፍል 102ሀ. የሰባዎቹ መሾም

[ክፍል 58፥ 70ሀና 70ለን ይመልከቱ]

- ምናልባት በይሁዳ -

ሉቃስ 10፡1-16

1 ከዚህም በኋላ ጌታ ሌሎቹን ሰብዓ⁴⁶ ሾመ፤ ሁለት ሁለትም አድርጎ እርሱ ሊሄድበት ወዳለው ከተማና ስፍራ ሁሉ በፊቱ ላካቸው። 2 አላቸውም፡- መከራሰ ብዙ ነው፤ ሠራተኞች ግን ጥቂቶች ናቸው፤ እንግዲህ የመከራን ጌታ ለመከራ ሠራተኞች እንዲልክ ለምኑት። 3 ሂዱ፤ እነሆ፤ እንደ በጎች በተኩላዎች መካከል እልካችኋለሁ። 4 ኮረጆም ከረጢትም ጫማም አትያዙ፤ በመንገድም ለማንም እጅ አትንሡ።

5 ወደምትገቡበት ቤት ሁሉ አስቀድማችሁ፡- ሰላም ለዚህ ቤት ይሁን በሉ። 6 በዚያም የሰላም ልጅ ቢኖር፤ ሰላማችሁ ያድርበታል፤ አለዚያም ይመለስላችኋል። 7 በዚያም ቤት ከእነርሱ ዘንድ ካለው እየበላችሁና እየጠጣችሁ ተቀመጡ፤ ለሠራተኛ ደመወዙ ይገባዋልና። ከቤት ወደ ቤት አትተላለፉ።

8 ወደምትገቡበትም ከተማ ሁሉ ቢቀበሉክችሁ፤ ያቀረቡላችሁን ብሉ፤ 9 በእርስዎም ያሉትን ድውዮችን ፈውሱና፡- የእግዚአብሔር መንግሥት ወደ እናንተ ቀረበች በሉአቸው።⁴⁷ 10 ነገር ግን ወደምትገቡበት ከተማ ሁሉ ባይቀበሉክችሁ፤ ወደ አደባባይዋ ወጥታችሁ፡- 11 ከከተማችሁ የተጣበቀብንን ትቢያ እንኳን እናራግፍላችኋለን፤ የእግዚአብሔር መንግሥት ግን ወደ እናንተ እንደ ቀረበች ይህን እወቁ በሉ። 12 እላችኋለሁ፡ በዚያን ቀን ከዚያች ከተማ ይልቅ ለሰዶም ይቀልላታል።

13 ወዮልሽ ኮራዚን፤ ወዮልሽ ቤተ ሳይዳ፤ በእናንተ የተደረገው ተአምራት በጢድስና በሲዶና ተደርጎ ቢሆን፤ ማቅ ለብሰው በአመድም ተቀምጦው ከብዙ ጊዜ በፊት ንስሐ በገቡ ነበር። 14 ነገር ግን በፍርድ ከእናንተ ይልቅ ለጢድስና ለሲዶና ይቀልላቸዋል። 15 አንቺም ቅፍርናሆም፤ እስከ ሰማይ ከፍ አልሽን? ወደ ሲኦል ትወርጃለሽ።

16 የሚሰማችሁ እኔን ይሰማል፤ እናንተንም የጣለ እኔን ይጥላል፤ እኔንም የጣለ የላከኝን ይጥላል።

⁴⁶ [ሉቃስ 10፡1] ሙሴ ደረዱት ዘንድ ሰባ ሽማግሌዎችን እንደሾመ፤ ኢየሱስም ከመያዙና ከመሰቀሉ በፊት ባለው አጭር ጊዜ ተልእኮውን ያፋጥኑለት ዘንድ ሰባ ሰዎችን ሾመ። የአሥራ ሁለቱ ሐዋርያት አገልግሎት ገሊላ ውስጥ ነበር። የሰባዎቹ ግን ፖርያ (ከዮርዳኖስ ማዶ) ወይም ይሁዳ ድረስ ነበር። አሥራ ሁለቱ ይበልጥ ነጻና ተጽእኖ ሊያሳድሩ የሚችሉ ሲሆኑ፤ ሰባዎቹ ግን ከተማዎችንና መንደሮችን ለኢየሱስ ጉብኝት የሚያዘጋጁ ነበሩ።

⁴⁷ [ሉቃስ 10፡9] አሁንም ቢሆን መልእክቱ ስለ እግዚአብሔር መንግሥት መቅረብ ነው (ማቴ. 10፡7፤ ክፍል 70ለ)። ገሊላ ውስጥ እንዳሉት ሁሉ በሌላ አካባቢ የሚኖሩትም ይህን አዋጅ የመስማት መብት ነበራቸው። ይህ በሰፊው የተሠራጨ፤ በተለይ ይሁዳ ውስጥ የተከናወነ አገልግሎት እስራኤልን፤ ስድስት ወራት ያህል ለሚቀሩት የንጉሣቸው በድል መምጣት ለማዘጋጀት ረድቷል (ክፍል 128ለ)።

◆ ክፍል 102ሊ. የሰባዎቹ መመለስ

- ምናልባት በይሁዳ -

ሉቃስ 10:17-24

17 ሰብዓውም በደስታ ተመልሰው:-⁴⁸ ጌታ ሆይ፥ አጋንንት ስንኳ በስምህ ተገዝተውልናል አሉት።

18 እንዲህም አላቸው ሰይጣንን እንደ መብረቅ ከሰማይ ሲወድቅ አየሁ። 19 እነሆ፥ እባቡንና ጌንጡን ትረግጡ ዘንድ፥ በጠላትም ኃይል ሁሉ ላይ ሥልጣን ሰጥቻችኋለሁ፥ የሚገዙዎትሁም ምንም የለም። 20 ነገር ግን መናፍስት ስለ ተገዙላችሁ በዚህ ደስ እይበላችሁ፥ ስማችሁ ግን በሰማያት ስለ ተጻፈ ደስ ይበላችሁ።

21 በዚያን ሰዓት ኢየሱስ በመንፈስ ቅዱስ ሐሜት አደረገና፡- የሰማይና የምድር ጌታ አባት ሆይ፥ ይህን ከጥበቦችና ከአስተዋዮች ሰውረህ ለሕፃናት ስለ ገለጥህላቸው አመሰግናለሁ፤ አዎን አባት ሆይ፥ ፈቃድህ በፈትህ እንዲህ ሆኖአልና።

22 ሁሉ ከአባቴ ዘንድ ተሰጥቶኛል፥ ወልድንም ማን እንደ ሆነ ከአብ በቀር የሚያውቅ የለም፥ አብንም ማን እንደ ሆነ ከወልድ በቀር ወልድም ሊገልጥለት ከሚፈቅድ በቀር የሚያውቅ የለም አለ።

23 ወደ ደቀ መዛሙርቱም ዘወር ብሎ ለብቻቸው፡- የምታዩትን የሚያዩ ዓይኖች ብፁዓን ናቸው። 24 እላችኋለሁና፥ እናንተ የምታዩትን ብዙዎች ነቢያትና ነገሥታት ሊያዩ ወደዱ አላዩምም፥ የምትሰሙትንም ሊሰሙ ወድደው አልሰሙም አለ።

◆ ክፍል 103. የመልካሙ ሳምራዊ ታሪክ

[ክፍል 135ን ይመልከቱ]

- ምናልባት በይሁዳ -

ሉቃስ 10:25-37

25 እነሆም፥ አንድ ሕግ አዋቂ ሊፈትነው ተነሥቶ፡- መምህር ሆይ፥ የዘላለምን ሕይወት እንድወርስ ምን ላድርግ? አለው።

26 እርሱም በሕግ የተጻፈው ምንድር ነው? እንዴትስ ታነባለህ? አለው።

27 እርሱም መልሶ፡- ጌታ አምላክህን በፍጹም ልብህ በፍጹም ነፍስህም በፍጹም ኃይልህም በፍጹም አሳብህም ውደድ፥ ባልንጀራህንም እንደ ራስህ ውደድ አለው። [ዘሌዋውያን 19:18፤ ዘዳግም 6:5]

28 ኢየሱስም፡- እውነት መለስህ፤ ይህን አድርግ በሕይወትም ትኖራለህ አለው።

29 እርሱ ግን ራሱን ሊያጸድቅ ወድዶ ኢየሱስን፡- ባልንጀራዬስ ማን ነው? አለው።

30 ኢየሱስም መልሶ እንዲህ አለ፡- አንድ ሰው⁴⁹ ከኢየሩሳሌም ወደ ኢያሪክ ወረደ በወንበዴዎችም እጅ ወደቀ፤ እነርሱም ደግሞ ገፈፉት ደበደቡትም በሕይወትና በሞት መካከልም ትተውት ሄዱ። 31 ድንገትም አንድ ካህን በዚያ መንገድ ወረደ አይቶትም

⁴⁸ [ሉቃስ 10:17] ሰባዎቹ አንዴ አልተመለሱም፤ ምናልባትም የተመለሱት ወደ አንድ ቦታ አይደለም። በተመለሱ ጊዜ ኢየሱስን ያገኙት እንደ ግንባር ቀደም መልእክተኞች ወደደረሱባቸው ቦታዎች ሲከተላቸው ሳለ ይመስላል። ይህ ውይይት የተካሄደው ሁሉም ከተመለሱ በኋላ ነው።

⁴⁹ [ሉቃስ 10:30] ይህ ታሪክ ምንም እንኳን እንደምሳሌ ቢጠቀስ፥ በትክክል የተፈጸመ ድርጊት ሊሆን የመቻሉ ነገር አለ። ታሪኩ እውነት ባይሆን ኖሮ ኢየሱስ ጠላቶቹ (ካሕኑና ሌዋዊው ሊኖራቸው የማይቻላቸውን ባሕርይ አይሰጣቸውም ነበር። በተለይ ጥያቄውን ያቀረበው የሕግ አዋቂ ኢየሱስን ከሚፈትኑት ጸሐፍት አንዱ መሆኑ፤ ይህን አላብ እውነት ያደርገዋል።

(ሉቃስ 10፡25-37 የቀጠለ)

ገለል ብሎ አለፈ። 32 እንዲሁም ደግሞ አንድ ሌዋዊ ወደዚያ ስፍራ መጣና አይቶት ገለል ብሎ አለፈ። 33 አንድ ሳምራዊ ግን ሲሄድ ወደ እርሱ መጣ አይቶትም አዘነለት። 34 ቀርቦም ዘይትና የወይን ጠጅ በቀስሎቹ ላይ አፍሰሶ አሰራቸው። በራሱ አህያም ላይ አስቀምጦት ወደ እንግዶች ማደርያ ወሰደው ጠበቀውም። 35 በማግሥቱም ሁለት ዲናር አውጥቶ ለባለቤቱ ሰጠና፡- ጠብቀው፤ ከዚህም በላይ የምትከስረውን ሁሉ እኔ ስመለስ እከፍልሃለሁ አለው።

36 እንግዲህ ከነዚህ ከሦስቱ በወንበዴዎች እጅ ለወደቀው ባልንጀራ የሆነው ማንኛው ይመስልሃል? ⁵⁰

37 እርሱም፡- ምሕረት ያደረገለት አለ። ኢየሱስም፡- ሂድ አንተም እንዲሁ አድርግ አለው።

◆ ክፍል 104. የኢየሱስ ማርያምንና ማርታን መጎብኘት

- በቢታንያ፤ ኢየሩሳሌም አጠገብ -

ሉቃስ 10፡38-42

38 ሲሄዱም እርሱ ወደ አንዲት መንደር ገባ፤ ማርታ⁵¹ የተባለች አንዲት ሴትም በቤትዋ ተቀበለችው። 39 ለእርሷም ማርያም የምትባል እሳት ነበረችት፤ እርሷም ደግሞ ቃሉን ልትሰማ በኢየሱስ እግር አጠገብ ተቀምጣ ነበረች። 40 ማርታ ግን አገልግሎት ስለ በዛባት ባከነች፤ ቀርባም፡- ጌታ ሆይ፤ እኔ እንድሠራ እሳቴ ብቻዬን ስትተወኝ አይገድህምን? እንኪያስ እንድታግዘኝ ንገራት አለችው።

41 ኢየሱስም መልሶ፡- ማርታ፥ ማርታ፥ በብዙ ነገር ትጨነቂአለሽ ትታወኪማለሽ፤ 42 የሚያስፈልገው ግን ጥቂት ወይም አንድ ነገር ነው፤ ማርያምም መልካም ዕድልን መርጣለች ከእርሷም አይወሰድባትም አላት።

⁵⁰ [ሉቃስ 10፡36] ኢየሱስ የሕግ አዋቂውን ጥያቄ “ባልንጀራዬ ማነው?” ከሚለው (ቁጥር 29) “የማን ባልንጀራ ነኝ?” ወደሚለው ለወጠው። ሕግ አዋቂው “ባልንጀራነቴን ለማን ነው ማረጋገጥ ያለብኝ?” ብሎ ነበር ራሱን መጠየቅ የነበረበት። ስለ መልካሙ ሳምራዊ በተነገረው ታሪክ የኢየሱስ መልስ “ለተቸገረ ሁሉ፤ የታወቀ ጠላቴ ቢሆን እንኳን” የሚል ነው። ፍቅር እንጂ ማዕረግ ባልንጀርነትን አይፈጥርም።

⁵¹ [ሉቃስ 10፡38-39] በዚህ ክንውን የሚታየው የማርያምና ማርታ ሁኔታ ዮሐንስ 11፡17-44 (ክፍል 116ለ) ውስጥ ወንድማቸው አልአዛር፤ ከሞት ሲነሣ ከነበረው ሁኔታ ጋር በትክክል ይመሳሰላል። የማርያም ድርጊት በተለይ ከአምልኮና ከጥምና ሕይወት ጋር ሲመሳሰል፤ የማርታ ደግሞ በድርጊትና አገልግሎት ተመስሏል። ሁለቱም ተገቢ ድርጊቶች ናቸው። ስሕተቱ የተፈጠረው ማርታ ትክክለኛ አገልግሎቷን ጭንቀት እንዲያበላሽባት በመፍቀዱ ነው።

◆ ክፍል 105. ስለ ጸሎት የተሰጠ ትምህርትና ስለ ደፋሩ ወዳጅ የተነገረ ምሳሌ

[ክፍል 54፡ 54ሸና 121ን ይመልከቱ]

- ምናልባት በይሁዳ -

ሉቃስ 11፡1-13

1 እርሱም በአንድ ስፍራ ይጸልይ ነበር፤ በጨረሰም ጊዜ ከደቀ መዛሙርቱ አንዱ፡- ጌታ ሆይ፤ ዮሐንስ ደቀ መዛሙርቱን እንዳስተማረ እንጸልይ ዘንድ አስተምረን አለው።

2 አላቸውም፡- ስትጸልዩ እንዲህ በሉ፡-

“በሰማያት የምትኖር አባታችን ሆይ፤ ስምህ ይቀደስ፤ መንግሥትህ ትምጣ፤ ፈቃድህ በሰማይ እንደ ሆነች እንዲሁ በምድር ትሁን፤ 3 የዕለት እንጀራችንን ዕለት ዕለት ስጠን፤ 4 ኃጢአታችንንም ይቅር በለን፤ እኛ ደግሞ የበደሉንን ሁሉ ይቅር ብለናልና፤ ከክፉ አድነን እንጂ ወደ ፈተና አታግባን።”

5 እንዲህም አላቸው፡- ከእናንተ ማናቸውም ወዳጅ ያለው፤ በእኩል ሌሊትስ ወደ እርሱ ሄዶ፡- ወዳጄ ሆይ፤ ሦስት እንጀራ አበድረኝ፤ 6 አንድ ወዳጄ ከመንገድ ወደ እኔ መጥቶ የማቀርብለት የለኝምና ይላልን?

7 ያም ከውስጥ መልሶ፡- አታድክመኝ፤ አሁን ደጃ ተቈልፎአልል ልጆቼም ከእኔ ጋር በአልጋ ላይ አሉ፤ ተነሥቼ ልሰጥህ አልችልም ይላልን? 8 እላችኋለሁ፤ ወዳጅ ስለ ሆነ ተነሥቶ ባይሰጠው እንኳ፤ ስለ ንዝዛዛው ተነስቶ የሚፈልገውን ሁሉ ይሰጠዋል።

9 እኔም እላችኋለሁ፡- ለምኑ፤ ይሰጣችሁማል፤ ፈልጉ፤ ታገኙማላችሁ፤ መዝጊያን አንኳኩ፤ ይከፍትላችሁማል። 10 የሚለምን ሁሉ ይቀበላልና፤ የሚፈልግም ያገኛል፤ መዝጊያውንም ለሚያንኳኳው ይከፈትለታል።

11 አባት ከሆናችሁ ከእናንተ ከማንኛችሁም ልጁ እንጀራ ቢለምነው፤ እርሱም ድንጋይ ይሰጠዋልን? ዓሣ ደግሞ ቢለምነው በዓሣ ፋንታ እባብ ይሰጠዋልን? 12 ወይስ እንቅላል ቢለምነው ጊንጥ ይሰጠዋልን? 13 እንኳይስ እናንተ ክፉዎች ስትሆኑ ለልጆቻችሁ መልካም ስጦታ መስጠት ካወቃችሁ፤ በሰማይ ያለው አባት ለሚለምኑት እንዴት አብልጦ መንፈስ ቅዱስን ይሰጣቸው?

> ከሕግ መምህራንና ከፈሪሳውያን ጋር የተደረገ ሁለተኛ ክርክር <

◆ ክፍል 106. ሦስተኛው ስድብ አዘል ክስ እና ሁለተኛው ክርክር

[ክፍል 54ሐ፥ 54ሰ፥ 61፥ 62፥ 64ሐ፥ 68፥ 80፥ 91ና 108ሀን ይመልከቱ]

- ምናልባት በይሁዳ -

ሉቃስ 11፡14-36

14 ዲዳውንም ጋኔን ያወጣ ነበር፤ ጋኔኑም ከወጣ በኋላ ዲዳው ተናገረ ሕዝቡም ተደነቁ፤ 15 ነገር ግን ከእነርሱ አንዳንዱ፡- በብሄል ዜቡል⁵² በአጋንንት አለቃ አጋንንትን ያወጣል አሉ። 16 ሌሎችም ሲፈትኑት ከሰማይ ምልክት ከእርሱ ይፈልጉ ነበር።

17 እርሱ ግን አሳባቸውን አውቆ እንዲህ አላቸው፡- እርስ በርስዋ የምትለያይ መንግሥት ሁሉ ትጠፋለች፤ ቤትም በቤት ላይ ይወድቃል። 18 እኔ አጋንንትን በብሄል ዜቡል እንዳወጣ ትላላችሁና ሰይጣን ደግሞ እርስ በርስ ከተለያየ መንግሥቱ እንዴት ትቆማለች? 19 እኔስ በብሄል ዜቡል አጋንንትን የማወጣ ከሆነሁ፥ ልጆቻችሁ በማን ያወጡአቸዋል? ስለዚህ እነርሱ ፈራጆች ይሆኑባችኋል። 20 እኔ ግን በእግዚአብሔር ጣት አጋንንትን የማወጣ ከሆንሁ፥ እንግዲህ የእግዚአብሔር መንግሥት ወደ እናንተ ደርሳለች።

21 ኃይለኛ ሰው ጋሻና ጦር ይዞ የራሱን ግቢ ቢጠብቅ፥ ያለው ገንዘብ በሰላም ይሆናል፤ 22 ከእርሱ ይልቅ የሚበረታ መጥቶ ሲያሸንፈው ግን፥ ታምኖበት የነበረውን ጋሻና ጦር ይወስድበታል ምርኮውንም ያካፍላል።

23 ከእኔ ጋር ያልሆነ ይቃወመኛል፥ ከእኔ ጋርም የማያከማች ይበትናል።

24 ርቱስ መንፈስ ከሰው በወጣ ጊዜ ዕረፍትን እየፈለገ ውኃ በሌለበት ቦታ ያልፋል፤ ባያገኝም፡- ወደ ወጣሁበት ቤቱ እመለሳለሁ ይላል፤ 25 ሲመጣም ተጠርጎ አጊጦም ያገኘዋል። 26 ከዚያ ወዲያ ይሄድና ከእርሱ የከፉትን ሌሎችን ሰባት አጋንንት ከእርሱ ጋር ይይዛል፥ ገብተውም በዚያ ይኖራሉ፤ ለዚያም ሰው ከፊተኛው ይልቅ የኋለኛው ይብስበታል።

27 ይህንም ሲናገር፥ ከሕዝቡ አንዲት ሴት ድምፅዋን ከፍ አድርጋ፡- የተሸከመችህ ማኅፀንና የጠባሃቸው ጡቶች ብፁዓንን ናቸው አለችው።

28 እርሱ ግን፡- አዎን፥ ብፁዓንስ የእግዚአብሔርን ቃል ሰምተው የሚጠብቁት ናቸው አለ።

⁵² [ሉቃስ 11፡15] ከአንድ ዓመት በፊት ይሄው ውንጀላ ቀርቦበት ነበር፤ ተመሳሳይ ውዝግብ ነው አሁንም የተከተለው (ክፍል 61)። ቀደም ሲል በነበረው አጋጣሚ የተጠቀመባቸውን ሦስት መከራከሪያ ነጥቦች ነው እዚህም ያነሳው። ሁለቱ ውዝግቦች ወይም ግጭቶች የተለያዩ መሆናቸው በሦስት ነገሮች ታይቷል።

(1.) ሉቃስ ይህን ክርክር ይሁዳ ውስጥ፥ የቀድሞውን ደግሞ ገሊላ ውስጥ ያደረገው ይመስላል። (2.) በሉቃስ አገላለጥ የተፈወሰው ሰው ድዳ ነው። በማቴዎስ አገላለጥ ግን ድዳና ዓይነሥውር ተብሏል። ሉቃስ የሕክምና ባለምያ ከመሆኑ አንጻር ሰውዬው ዓይነሥውር ቢሆን ኑሮ ይህንኑ መግለጥ አይቻግረውም ነበር። (3.) ከሁለቱ ክንውኖች የተከተሉት ሁኔታዎች እንኳን፥ ማለት ቀደም ባለው ጉዳይ የምሳሌያዊው ትምህርት መነሻ እና በሁለተኛው ከፈሪሳዊው ጋር ቁርስ መመገብ በጣም የተለዩ ናቸው።

(ሉቃስ 11፡14-36 የቀጠለ)

29 ብዙ ሕዝብም በተሰበሰቡ ጊዜ እንዲህ ይል ጀመር፡- ይህ ትውልድ ክፉ ነው፤ ምልክት ይፈልጋል፡፡ ከነቢዩም ከዮናስ ምልክት በቀር ምልክት አይሰጠውም። 30 ዮናስ ለነነዌ ሰዎች ምልክት እንደ ሆናቸው፤ እንዲሁ ደግሞ የሰው ልጅ ለዚህ ትውልድ ምልክት ይሆናል። 31 ንግሥተ አዜብ በፍርድ ከዚህ ትውልድ ሰዎች ጋር ተነሥታ ትፈርድባቸዋለች፤ የሰሎሞንን ጥበብ ለመስማት ከምድር ዳር መጥታለችና፤ እነሆም፤ ከሰሎሞን የሚበልጥ ከዚህ አለ። 32 የነነዌ ሰዎች በፍርድ ከዚህ ትውልድ ጋር ተነሥተው ይፈርዱበታል፤ በዮናስ ስብከት ንስሐ ገብተዋልና፤ እነሆም፤ ከዮናስ የሚበልጥ ከዚህ አለ።

33 መብራትንም አብርቶ በስውር ወይም በእንቅብ በታች የሚያኖረው የለም፤ የሚገቡ ሰዎች ብርሃኑን እንዲያዩ በመቅረዝ ላይ ያኖረዋል እንጂ። 34 የሰውነትህ መብራት ዓይንህ ናት። ዓይንህ ጤናማ በሆነች ጊዜ ሰውነትህ ሁሉ ደግሞ ብሩህ ይሆናል። ዓይንህ ታማሚ በሆነች ጊዜ ግን ሰውነትህ ደግሞ የጨለመ ይሆናል። 35 እንግዲህ በአንተ ያለው ብርሃን ጨለማ እንዳይሆን ተመልክት። 36 እንግዲህ ሰውነትህ ሁሉ የጨለማ ቅራጭ የሌለበት ብሩህ ቢሆን፤ መብራት በደመቀ ብርሃን እንደሚያበራረህ በጭራሽ ብሩህ ይሆናል።

◆ ክፍል 107. ኢየሱስ አንድ ፈሪሳዊ ቤት ምሳ ተጋብዞ ለፈሪሳውያንና ለሕግ መምህራን ያሰማው ወየውላችሁ

[ክፍል 137ሀን ይመልከቱ]
- ምናልባት በይሁዳ -

ሉቃስ 11፡37-54

37 ይህንንም ሲናገር አንድ ፈሪሳዊ ከእርሱ ጋር ምሳ ይበላ ዘንድ ለመነው ገብቶም ተቀመጠ። 38 ከምሳም በፊት አስቀድሞ እንዳልታጠበ ባየው ጊዜ ፈሪሳዊው⁵³ ተደነቀ።

39 ጌታም እንዲህ አለው፡- አሁን እናንተ ፈሪሳውያን የጽዋውንና የወጭቱን ውጭ ታጠራላችሁ፤ ውስጣችሁ ግን ቅሚያና ክፋት ሞልቶበታል 40 እናንተ ደንቆሮዎች፤ የውጭውን የፈጠረ የውስጡን ደግሞ አልፈጠረምን? 41 ነገር ግን በውስጥ ያለውን ምጽዋት አድርጋችሁ ስጡ፤ እነሆም፤ ሁሉ ንጹሕ ይሆንላችኋል።

42 ነገር ግን እናንተ ፈሪሳውያን፤ ከአዝሙድና ከጤና አዳም ከአትክልትም ሁሉ አሥራት ስለምታወጡ፤ ፍርድንና እግዚአብሔርን መውደድ ስለምትተላለፉ፤ ወየላችሁ፤ ነገር ግን ሌላውን ሳትተጧ ይህን ልታደርጉት ይገባችሁ ነበር።

43 እናንተ ፈሪሳውያን፤ በምክራብ የከበሬታ ወንበር በገበያም ሰላምታ ስለምትወዱ፤ ወየላችሁ።

⁵³ [ሉቃስ 11፡38] የኢየሱስ አስተናጋጅ ከውጭ ከሚያሳየው ሁኔታ ተቃራኒ የሆነው ውስጣዊ ባሕርይ ግልጽ ነው። ኢየሱስን ለማጥፋት ገና በግልጽ ሰምምነት ላይ ባይደረስም (ዮሐ. 11፡53፤ ክፍል 119)፤ የካህናቱ አለቃ ዓላማ ለአባላቱ ግልጽ ነበር (ክፍል 96፤ 99)። ለዚህ ነበር ጸሐፍትና ፈሪሳውያን ኢየሱስን በቅርብ ለመመልከትና በይፋ የመከሰሻ ነጥብ ለማግኘት ይረዳቸው ዘንድ ከአባላታቸው አንዱ ኢየሱስን ምሳ እንዲጋብዘው ያደረጉት። ከዚህ ግንኙነት ሳቢያ ጠላትነታቸው ይበልጥ ከረረ (ቁጥር 53-54)። ቀደም ሲል ገሊላ ውስጥ ኢየሱስን ምሳ ጋብዞት የነበረው ፈሪሳዊ ግን እንዲህ ያለ ጠላትነት አሳሳየም (ክፍል 59)።

(ሉቃስ 11:37-54 የቀጠለ)

44 እናንተ ግብዞች ጻፎችና ፈረሳውያን፤ ሰዎች ሳያውቁ በላዩ የሚሄዱበት የተሰወረ መቃብር ስለምትመስሉ፤ ወዮላችሁ።

45 ከሕግ አዋቂዎችም አንዱ መልሶ፡- መምህር ሆይ፤ ይህን ማለትህ እኛን ደግሞ መስደብህ ነው አለው።

46 እርሱም እንዲህ አለ፡- እናንተ ደግሞ ሕግ አዋቂዎች፤ አስቸጋሪ ሸክም ለሰዎች ስለምታሸክሙ፤ ራሳችሁም በአንዲት ጣታችሁ ስንኳ ሸክሙን ስለማትነኩት፤ ወዮላችሁ።

47 አባቶቻችሁ የገደሉአቸውን የነቢያትን መቃብር ስለምትሠሩ፤ ወዮላችሁ። 48 እንግዲህ ለአባቶቻችሁ ሥራ ትመሰክራላችሁ ትስማማላችሁም፤ እነርሱ ገድለዋቸዋልና፤ እናንተም መቃብራቸውን ትሠራላችሁ። 49 ስለዚህ ደግሞ የእግዚአብሔር ጥበብ እንዲህ አለች፡- ወደ እነርሱ ነቢያትንና ሐዋርያትን እልካለሁ፤ ከእነርሱም ይገድላሉ ያሳድዱማል። 50 ዓለም ከተፈጠረ ጀምሮ የፈሰሰው የነቢያት ሁሉ ደም፤ 51 ከአቤል ደም ጀምሮ በመሠዊያውና በቤተ መቅደስ መካከል እስከ ጠፋው እስከ ዘካርያስ ደም ድረስ፤ ከዚህ ትውልድ እንዲፈለግ አምን እላችኋለሁ፤ ከዚህ ትውልድ ይፈለጋል።

52 እናንተ ሕግ አዋቂዎች፤ የእውቀትን መክፈቻ⁵⁴ ስለ ወሰዳችሁ፤ ወዮላችሁ ራሳችሁ አልገባችሁም የሚገቡትንም ከለከላችሁ።

53-54 ይህንም ሲናገራቸው፤ ጻፎችና ፈረሳውያን በአፉ የተናገረውን ሊነጥቁ ሲያደቡ፤ እጅግ ይቃወሙና ስለ ብዙ ነገር እንዲናገር ያነሣሉ ጀመር።

◆ ክፍል 108ሀ. ደቀ መዛሙርቱን ስለ ግብዝነት ማስጠንቀቅ

[ክፍል 54ስ፡ 61፤ 70ላ፤ 81ሀ፤ 106ና 139ለን ይመልከቱ]

- ምናልባት በይሁዳ -

ሉቃስ 12:1-12

1 በዚያን ጊዜ የሕዝብ አእላፍ እርስ በርሳቸው እስኪረጋገጡ ድረስ ተሰብስበው ሳሉ፤ ለደቀ መዛሙርቱ⁵⁵ እንዲህ ይል ጀመር፡- አስቀድማችሁ ከፈረሳውያን እርሾ ተጠበቁ፤ እርሱም ግብዝነት ነው። 2 ነገር ግን የማይገለጥ የተከደነ፤ የማይታወቅም የተሰወረ ምንም የለም። 3 ስለዚህ በጨለማ የምትናገሩት ሁሉ በብርሃን ይሰማል፤ በእልፍኝም ውስጥ በጀር የምትናገሩት በሰገነት ላይ ይሰበካል።

⁵⁴ [ሉቃስ 11:52] ኢየሱስ ፈረሳውያንን (ቁጥር 39:44) እና ሕግ አዋቂዎችን (ወይም ጸሐፍትን፤ ቁጥር 45-51) የሚወቅስበት ሁኔታ ወደ መጨረሻው የደረሰው፤ ሕግ አዋቂዎች የእውቀትን መክፈቻ ስለመውሰዳቸው በወነጀላቸው ጊዜ ነው። እግዚአብሔርን የማወቂያ ቁልፍ፤ እነሱ በተሳሳተ ትርጉምና ሰው ሠራሽ ልማድ እውነተኛ ትርጉሙን የሸሸጉት ብሉይ ኪዳን ነው። እነዚህ ሕግ አዋቂዎች እግዚአብሔርን በትክክል ወደ ማምለኩ አንገባም አሉ፤ ይህ ብቻም አይደል፤ እነሱ ያስተምራቸው የነበሩ ሰዎችንም በእግዚአብሔር ቃል ላይ የራሳቸውን አሳብ እየጨመሩ ከትክክለኛው አምልኮ አራዳቸው።

⁵⁵ [ሉቃስ 12:1] ሉቃስ 12:1-59 (ክፍል 108ሀ- 108ሠ) ውስጥ ያለው ክፍል በከባዱ ተቃውሞ ላይ የቀጠለ ንግግር ነው። ምናልባት አብዛኛው ጠላት የሆነ በጣም ብዙ ሕዝብ በሥፍራው ነበር። የኢየሱስ ንግግር ግን ምንም እንኳን ጉባዔው ቢዳደምጠው (ቁጥር 1-12፤ 22-53) በአብዛኛው ለደቀ መዛሙርቱ ነበር።

(ሉቃስ 12:1-12 የቀጠለ)

4 ለእናንተም ለወዳጆቼ እላችኋለሁ፡ ሥጋን የሚገድሉትን በኋላም አንድ ስንኳ የሚበልጥ ሊያደርጉ የማይችሉትን አትፍሩ። 5 እኔ ግን የምትፈሩትን አሳያችኋለሁ፤ ከገደለ በኋላ ወደ ገሃነም ለመጣል ሥልጣን ያለውን ፍሩ። አዎን እላችኋለሁ፡ እርሱን ፍሩ። 6 አምስት ድንቢጦች በአሥር ሳንቲም ይሸጡ የለምን? ከእነርሱም አንዱ ት ስንኳ በእግዚአብሔር ፊት አትረሳም። 7 ነገር ግን የእናንተ የራሳችሁ ጠጉር ሁሉ እንኳ የተቈጠረ ነው፤ እንግዲያስ አትፍሩ ከብዙ ድንቢጦች ትበልጣላችሁ።

8 እላችሁማለሁ፡ በሰው ፊት የሚመሰክርልኝ ሁሉ፤ የሰው ልጅ ደግሞ በእግዚአብሔር መላእክት ፊት ይመሰክርለታል፤ 9 በሰውም ፊት የሚከደኝ በእግዚአብሔር መላእክት ፊት ይካዳል። 10 በሰው ልጅም ላይ ቃል የሚናገር ሁሉ ይሰረይለታል፤ መንፈስ ቅዱስን የሚሰድብ ግን አይሰረይለትም።

11 ወደ ምክራቦችና ወደ መኳንንቶችም ወደ ገዢዎችም ሲጉትቱአችሁ፤ እንዴት ወይም ምን እንድትመልሱ ወይም እንድትናገሩ አትጨነቁ፤ 12 መንፈስ ቅዱስ በዚያች ሰዓት ልትናገሩ የሚገባችሁን ያስተምራችኋልና።

◆ ክፍል 108ለ. ንፋግነትንና በሀብት መተማመንን በተመለከተ የተሰጠ ማስጠንቀቂያ [ክፍል 54ሰን ይመልከቱ]

- ምናልባት በይሁዳ -

ሉቃስ 12:13-34

13 ከሕዝቡም አንድ ሰው፡- መምህር ሆይ፤ ርስቱን ከእኔ ጋር እንዲካፈል ለወንድሜ ገንገው አለው።

14 እርሱም፡- አንተ ሰው፤ ፈራጅና አካፋይ በላያችሁ አንድሆን ማን ሾመኝ? አለው። 15 የሰው ሕይወት በገንዘቡ ብዛት አይደለምና ተጠንቀቁ፤ ከመገምገሙ ሁሉ ተጠበቁ አላቸው።

16 ምሳሌም ነገራቸው እንዲህ ሲል፡- አንድ ባለ ጠጋ ሰው እርሻ እጅግ ፍሬያም ሆነችለት። 17 እርሱም፡- ፍሬዬን የማከማችበት ስፍራ አጥቻለሁና ምን ላድርግ? ብሎ በልቡ አሰበ።

18 እንዲህ አደርጋለሁ፤ ጉተራዬን አፍርሼ ሌላ የሚበልጥ እሠራለሁ፤ በዚያም ፍሬዬንና በረከቱን ሁሉ አከማቻለሁ፤ 19 ነፍሴንም፡- አንቺ ነፍሴ፤ ለብዙ ዘመን የሚቀር ብዙ በረከት አለሽ፤ ዕረፈ፤ ብዬ፤ ጠጪ፤ ደስ ይበልሽ እላታለሁ አለ።

20 እግዚአብሔር ግን፡- አንተ ሰነፍ፤ በዚች ሌሊት ነፍሴህን ከአንተ ሊወስዱአት ይፈልጋታል፤ ይህስ የሰበሰብኸው ለማን ይሆናል? አለው።

21 ለራሱ ገንዘብ የሚያከማች፤ በእግዚአብሔር ዘንድም ባለ ጠጋ ያልሆነ እንዲህ ነው።

22 ለደቀ መዛሙርቱም እንዲህ አለ፡- ስለዚህ እላችኋለሁ፤ ለነፍሳችሁ በምትበሉት ወይም ለሰውነታችሁ በምትለብሱት አትጨነቁ። 23 ነፍስ ከመብል ሰውነትም ከልብስ ይበልጣልና። 24 ቀራዎችን ተመልከቱ፤ አይዘሩም አያጭዱምም፤ ዕቃ ቤትም ወይም ጎተራ የላቸውም፤ እግዚአብሔርም ይመጣቸዋል፤ እናንተስ ከወፎች እንዴት ትበልጣላችሁ? 25 ከእናንተ ተጨንቆ በቁመቱ ላይ አንድ ክንድ መጨመር የሚችል

(ሉቃስ 12:13-34 የቀጠለ)

ማን ነው? 26 እንግዲህ ትንሹን ነገር ስንኳ የማትችሉ ከሆናችሁ፤ ስለ ምን በሌላ ትጨነቃላችሁ?

27 አበቦችን እንዴት እንዲያድጉ ተመልከቱ፤ አይደክሙም አይፈትሉምም፤ ነገር ግን እላችኋለሁ፤ ሰሎሞንስ እንኳ በክብሩ ሁሉ ከእነዚህ እንደ አንዲቱ አለበሰም። 28 እግዚአብሔር ግን ዛሬ ያለውን ነገም ወደ እቶን የሚጣለውን በሜዳ የሆነውን ሣር እንዲህ የሚያለብሰው ከሆነ፤ እናንተ እምነት የጎደላችሁ፤ እናንተንም ይልቁን እንዴት? 29 እናንተም የምትበሉትን የምትጠጡትንም አትፈልጉ፤ አታወላውሉም፤ 30 ይህን ሁሉ በዓለም ያሉ አሕዛብ ይፈልጉታልና፤ የእናንተም አባት ይህ እንዲያስፈልጋችሁ ያውቃል። 31 ዳሩ ግን መንግሥቱን ፈልጉ ይህም ሁሉ ይጨመርላችኋል።

32 አንተ ታናሽ መንጋ፤ መንግሥትን ሊሰጣችሁ የአባታችሁ በጎ ፈቃድ ነውና አትፍሩ። 33 ያላችሁን ሽጡ ምጽዋትም ስጡ፤ ሌባ በማይቀርብበት ብልም በማያጠፋበት በሰማያት የማያልቅ መዝገብ የሚሆኑትን የማያረጁትንም ኮረጆዎች ለራሳችሁ አድርጉ፤ 34 መዝገባችሁ ባለበት ልባችሁ ደግሞ በዚያ ይሆናልና።

◆ ክፍል 108ሐ. ለሰው ልጅ መምጣት ዝግጁ ባለመሆን ላይ የተሰጠ ማስጠንቀቂያ [ክፍል 139ረገ ይመልከቱ]

- ምናልባት በይሁዳ -

ሉቃስ 12:35-48

35 ወገባችሁ የታጠቀ መብራታችሁም የበራ ይሁን፤ 36 እናንተም ጌታቸው መጥቶ ደጁን ሲያንኳኳ ወዲያው እንዲከፍቱለት ከሰርግ እስኪመለስ ድረስ የሚጠብቁ ሰዎችን ምስሉ 37 ጌታቸው በመጣ ጊዜ ሲተጉ የሚያገኛቸው እነዚያ ባሪያዎች ብፁዓን ናቸው፤ እውነት እላችኋለሁ፤ ታጥቆ በማዕድ ያስቀምጣቸዋል ቀርቦም ያገለግላቸዋል። 38 ከሌሊቱም በሁለተኛው ወይም በሦስተኛው ክፍል መጥቶ እንዲሁ ቢያገኛቸው፤ እነዚያ ባሪያዎች ብፁዓን ናቸው። 39 ይህን ግን እወቁ ባለቤት በምን ሰዓት ሌባ እንዲመጣ ቢያውቅ ኖሮ፤ በነቃ፤ ቤቱም እንዲቆፈር ባልፈቀደም ነበር። 40 እናንተ ደግሞ ተዘጋጅታችሁ ኑሩ፤ የሰው ልጅ በማታስቡበት ሰዓት ይመጣልና።

41 ጴጥሮስም፡- ጌታ ሆይ፤ ይህን ምሳሌ ለእኛ ወይስ ደግሞ ለሁሉ ትናገራለህን? አለው።

42 ጌታም አለ፡- እንኪያስ ምግባቸውን በጊዜው ይሰጣቸው ዘንድ ጌታው በቤተ ሰዎቹ ላይ የሚሾመው ታማኝና ልባም መጋቢ ማን ነው? 43 ጌታው መጥቶ እንዲህ ሲያደርግ የሚያገኘው ያ ባሪያ ብፁዕ ነው። 44 እውነት እላችኋለሁ፤ ባለው ሁሉ ላይ ይሾመዋል። 45 ያ ባሪያ ግን፡- ጌታዬ እስኪመጣ ይዘገያል ብሎ በልቡ ቢያስብ ሎሌዎችንና ገረዶችንም ይመታ ይበላም ይጠጣም ይሰክርም ዘንድ ቢጀምር፤ 46 የዚያ ባሪያ ጌታ ባልጠበቃት ቀን ባላወቃትም ሰዓት ይመጣል፤ ከሁለትም ይሰነጥቀዋል እድሉንም ከማይታመኑ ጋር ያደርጋል።

47 የጌታውንም ፈቃድ አውቆ ያልተዘጋጀ እንደ ፈቃዱም ያላደረገ ያ ባሪያ እጅግ ይገረፋል፤ 48 ያላወቀ ግን መገረፍ የሚገባውንም ያደረገ ጥቂት ይገረፋል። ብዙም ከተሰጠው ሰው ሁሉ ከእርሱ ብዙ ይፈለግበታል፤ ብዙ አደራም ከተሰጠው ከእርሱ አብዝተው ይሾቡበታል።

◆ ክፍል 108መ. ሊመጣ ስላለው መለያየት የተነገረ ማስጠንቀቂያ
 [ክፍል 70ለን ይመልከቱ]
 - ምናልባት በይሁዳ -

ሉቃስ 12:49-53

49 በምድር ላይ እሳት ልጥል መጣሁ፤ አሁንም የነደደ ከሆነ ዘንድ ምን እፈልጋለሁ? 50 ነገር ግን የምጠመቃት ጥምቀት አለችኝ፤ እስክትፈጸምም ድረስ እንዴት እጨነቃለሁ? 51 በምድር ላይ ሰላምንም ለመስጠት የመጣሁ ይመስላችኋልን? እሳችኋለሁ፤ አይደለም፤ መለያየትን⁵⁶ እንጂ። 52 ከአሁን ጀምሮ በአንዲት ቤት አምስት ሰዎች ይኖራሉና፤ ሦስቱም በሁለቱ ላይ ሁለቱም በሦስቱ ላይ ተነሥተው ይለያያሉ። 53 አባት በልጁ ላይ ልጅም በአባቱ ላይ፤ እናት በልጅዋ ላይ ልጅዋም በእናትዋ ላይ፤ አማት በምራትዋ ላይ ምራትም በአማትዋ ላይ ተነሥተው ይለያያሉ።

◆ ክፍል 108ሠ. የአሁኑን ዘመን ከመመርመር መዘናጋትን በተመለከተ የተሰጠ ማስጠንቀቂያ
 [ክፍል 54ሠን ይመልከቱ]
 - ምናልባት በይሁዳ -

ሉቃስ 12:54-59

54 ደግሞም ሕዝቡን እንዲህ አለ፡- ደመና ከምዕራብ ሲወጣ ባያችሁ ጊዜ፤ ወዲያው፡- ዝናብ ይመጣል ትላላችሁ፤ እንዲሁም ይሆናል፤ 55 በአዜብም ነፋስ ሲነፍስ፡- ትኩሳት ይሆናል ትላላችሁ፤ ይሆንማል። 56 እናንተ ግብዞች፤ የምድሩንና የሰማየን ፊት ልትመረምሩ ታውቃላችሁ፤ ነገር ግን ይህን ዘመን⁵⁷ የማትመረምሩ እንዴት ነው?

57 ራሳችሁ ደግሞ ጽድቅን የማትፈርዱ ስለ ምን ነው? 58 ከባላጋራህ ጋር ወደ ሹም ብትሄድ፤ ወደ ዳኛ እንዳይገቡትትህ ዳኛውም ለሎሌው አሳልፎ እንዳይሰጥህ ሎሌውም በወሳኔ እንዳይጥልህ፤ ገና በመንገድ ሳለህ ከባላጋራህ እንድትታረቅ ትጋ። 59 እልሃለሁ፤ የመጨረሻዋን ግማሽ ሳንቲም እስክትከፍል ድረስ ከዚያ ከቶ አትወጣም።

56 [ሉቃስ 12:51] ኢየሱስ የተናገረለት የመከፋፈል ሁኔታ እፈቱ የተሰበሰበውን ሕዝብ የሚመለከት እንጂ ሌላ አልነበረም። ውስጣዊ ጽሕፈትን አስመልክቶ ላቀረበው ጥያቄ ቀና መልስ ሳለመስጠት ግትርነት ባላዩ ጊዜ (ሉቃስ 12:45፤ ክፍል 108ሐ ውስጥ እንደተመለከተው ያለ ግዴለሽ ባሪያ) ውጤቱ ሌላ ሳይሆን መከፋፈል ነው።

57 [ሉቃስ 12:56] “ይህ ዘመን” የሚለው ቃል በዋናነት የመንግሥተ ሰማያትን መቅረብ ያመለክታል (ክፍል 108ሐ)። በጠላትነት መንፈስ ለተሞሉት ተሰብሳቢዎች የጊዜው ምልክት፤ የምድሩንና የሰማየን ፊት (አየሩን) የመረዳታቸውን ያህል ግልጥ ሊሆንላቸው ይገባ ነበር። እነርሱ ግን ግልጥ የሆነውን የኢየሱስን መሢሕነት ሆነ ብለው እንዳልተቀበሉት ሁሉ፤ የመንግሥተ ሰማያትን መቅረብም ያልተረዱ ለመምሰል ሞከሩ።

◆ ክፍል 109. ሁለት አማራጮች፡- በንስሐ መመለስ ወይም መሞት

- ምናልባት በይሁዳ -

ሉቃስ 13:1-9

1 በዚያን ጊዜም ሰዎች መጥተው ጲላጦስ ደማቸውን ከመሥዋዕታቸው ጋር ስላደባለቀው ስለ ገሊላ ሰዎች አወሩለት። 2 ኢየሱስም መልሶ እንዲህ አላቸው፡- እነዚህ የገሊላ ሰዎች ይህ ስለ ደረሰባቸው ከገሊላ ሰዎች ሁሉ ይልቅ ኃጢአተኞች የሆኑ ይመስሉኝኋል? 3 እላችኋለሁ፡ አይደለም፤ ነገር ግን ንስሐ ባትገቡ ሁላችሁ እንዲሁ ትጠፋላችሁ።⁵⁸ 4 ወይስ በሰሌሆም ግንቡ የወደቀባቸውና የገደላቸው እነዚያ አሥራ ስምንት ሰዎች በኢየሩሳሌም ከሚኖሩት ሁሉ ይልቅ በደለኞች ይመስሉኝኋል? አይደለም፤ እላችኋለሁ፤ 5 ነገር ግን ንስሐ ባትገቡ ሁላችሁ እንደዚሁ ትጠፋላችሁ።⁵⁸

6 ይህንም ምሳሌ አለ፡- ለአንድ ሰው በወይኑ አትክልት የተተከለች በለስ⁵⁹ ነበረችው፤ ፍሬም ሊፈልግባት መጥቶ ምንም አላገኘም። 7 የወይን አትክልት ሠራተኛውንም፡- እነሆ፤ ከዚህች በለስ ፍሬ ሊፈልግ ሦስት ዓመት እየመጣሁ ምንም አላገኘሁም፤ ቀረጣት፤ ስለ ምን ደግሞ መሬቱን ታጐሳቀላለች? አለው።

8 እርሱ ግን መልሶ፡- ጌታ ሆይ፤ ዙሪያዎን እስክኩተኩትላትና ፋንድያ እስካፈስላት ድረስ በዚች ዓመት ደግሞ ተዋት። 9 ወደ ፊትም ብታፈራ፤ ደኅና ነው፤ ያለዚያ ግን ትቈርጣታለህ አለው።

◆ ክፍል 110. አንዲት ሕመምተኛ በሰንበት በመፈወሷ የአንድ የምኩራብ አለቃ ተቃውሞ

[ክፍል 49፡51፤ 64፡64፤ 100፡114ን ይመልከቱ]

- ምናልባት በይሁዳ -

ሉቃስ 13:10-21

10 በሰንበትም በአንድ ምኩራብ ያስተምር ነበር። 11 እነሆም፤ ከአሥራ ስምንት ዓመት ጀምሮ የድካም መንፈስ ያደረባት ሴት ነበረች፤ እርስዋም ገብጣ ነበረች ቀንታም ልትቆም ከቶ አልተቻላትም። 12 ኢየሱስም ባያት ጊዜ ጠራትና፡- አንቺ ሴት፤ ከድካምሽ ተፈትተሻል አላት፤ እጁንም ጫነባት፤ 13 ያን ጊዜም ቀጥ አለች፤

⁵⁸ [ሉቃስ 13:3፤ 5] ከኢዮብ ዘመን ጀምሮ በሰዎች ላይ የሚደርሰው ክፉ ነገር ሁሉ፤ በሰዎች ኃጢአት ምክንያት እንደሆነ ተደርጎ የሚቆጠረውን ፍርድ ኢየሱስ ተቃውመ። ምናልባት የሕዝቡ ስቃይ የኃጢአታቸው ውጤት ሊሆን ይችላል። ክርስቶስ በእስራኤል ላይ ሊመጣ ያለውን ፍርድ በመረዳት ንስሐ ያለመግባት የሚያስከትለውን የክፉ ነገር አስጠነቀቀ።

⁵⁹ [ሉቃስ 13:6] ከሉቃስ 13:1-5 ጋር በተያያዘ ሁኔታ የበለሰ ተክል የዚህ የእስራኤል ትውልድ ተምሳሌት መሆን አለበት (ሆሴ. 9:10፤ ኢዮ. 1:7፤ ማቴ. 21:19፤ ማር. 11:13፤ ፍልስ. 129።)። የበለሰ ተክል ለማደግ ሦስት ዓመት እንደሚያሻው፤ የእስራኤል ሕዝብም ለሦስት ዓመታት የክርስቶስን ትምህርት አግኝቷል። ተጨማሪው ዓመት በኢየሱስ ቀሪ አገልግሎት፤ ከትንሣኤ በኋላ እና ከበዓል አምላ በኋላ በጥንቲቱ ሴት ክርስቲያን በነበረው አገልግሎት የተካተተ ነበር። ተምሳሌቱ የሰፊ ፍቺ ከተሰጠው፤ የአትክልቱ ስፍራ አብን፤ የአትክልቱ ስፍራ ጠባቂ ክርስቶስን፤ እንዲሁም “መሬቱን ታጎላቁላለች” የሚለው ቃል (ቁ. 7) እግዚአብሔር ለሌሎች ባለው የምሕረት ዓላማ መንገድ ላይ እንቅፋት የምትሆነውን እስራኤልን ይወክላሉ (ሮሜ 9:19)።

(ሉቃስ 13፡10-21 የቀጠለ)

እግዚአብሔርንም አመስገነች።

14 የምኩራብ አለቃ ግን ኢየሱስ በሰንበት ስለ ፈወሰ ተቈጥቶ መለሰና ሕዝቡን፡- ሊሠራባቸው የሚገባ ስድስት ቀናች አሉ፤ እንግዲህ በእነርሱ መጥታችሁ ተፈወሱ እንጂ በሰንበት አይደለም አለ።

15 ጌታም መልሶ፡- እናንተ ግብዞች፣ ከእናንተ እያንዳንዱ በሰንበት በሬውን ወይስ አህያውን ከግርግሙ ፈትቶ ውኃ ሊያጠጣው ይወስደው የለምን? 16 ይህችም የአብርሃም ልጅ ሆኖ ከአሥራ ስምንት ዓመት ጀምሮ ሰይጣን ያሰራት በሰንበት ቀን ከዚህ እስራት ልትፈታ አይገባም፤? አለው።

17 ይህንም ሲናገር ሳለ የተቃወሙት ሁሉ አፈሩ፤ ከእርሱም በተደረገው ድንቅ ሁሉ ሕዝቡ ሁሉ ደስ አላቸው።

18 እርሱም፡- የእግዚአብሔር መንግሥት ምን ትመስላለች፤ በምንስ አስመስላታለሁ? 19 ሰው ወስዶ በአትክልቱ የጣላትን የሰናፍጭ ቅንጣት ትመስላለች፤ አደገችም ታላቅ ዛፍም ሆነች፤ የሰማይ ወፎችም በቅርንጫፎቿ ሰፈሩ አለ። [መዝሙር 104፡12፤ ሕዝቅኤል 17፡23፤ 31፡6፤ ዳንኤል 4፡12]

20 ደግሞም፤ የእግዚአብሔርን መንግሥት በምን አስመስላታለሁ? 21 ሴት ወስዳ ሁሉ እስኪዞካ ድረስ በሦስት መስፈሪያ ዱቄት የሸሸገችውን እርሾ ትመስላለች አለ።

◆ ክፍል 111. ተሳደበ በማለት ኢየሱስን በመቅደስ መታደስ ዕለት እንደገና ለማሠር ወይም ለመውገር የተደረገ ሙከራ

- ኢየሩሳሌም -

ዮሐንስ 10፡22-39

22 በኢየሩሳሌምም የመቅደስ መታደስ በዓል ሆነ፤ 23 ክረምትም ነበረ። ኢየሱስም በመቅደስ በሰሎሞን ደጅ መመላለሻ ይመላለስ ነበር። 24 አይሁድም እርሱን ከበው፡- እስከ መቼ ድረስ በጥርጣሪ ታቆየህለህ? አንተ ክርስቶስ⁶⁰ እንደ ሆንህ ገልጠህ ንገረን አሉት።

25 ኢየሱስም መለሰላቸው፡ እንዲህ ሲል፡- ነገርኋችሁ አታምኑምም እኔ በአባቴ ስም የማደርገው ሥራ ይህ ስለ እኔ ይመሰክራል፤ 26 እናንተ ግን እንደ ነገርኋችሁ ከበጎቼ ስላልሆናችሁ አታምኑም። 27 በጎቼ ድምዲን ይሰማሉ እኔም አውቃቸዋለሁ ይከተሉኝማል፤ 28 እኔም የዘላለም ሕይወትን እሰጣቸዋለሁ፤ ለዘላለምም አይጠፉም፤ ከእጄም ግንም አይነጥቃቸውም። 29 የሰጠኝ አባቴ ከሁሉ ይበልጣል፤ ከአባቴም እጅ ሊነጥቃቸው ግንም አይችልም። 30 እኔና አብ አንድ ነን።

31 አይሁድ ሊወግሩት ደግመው ድንጋይ አነሡ። 32 ኢየሱስ፡- ከአባቴ ብዙ መልካም ሥራ አላየኋችሁ፤ ከእነርሱ ስለ ማናቸው ሥራ ትወግሩኛላችሁ? ብሎ መለሰላቸው።

33 አይሁድም፡- ስለ መልካም ሥራ አንወግርህም፤ ስለ ስድብ፤ አንተም ሰው ስትሆን ራስህን አምላክ ስለ ማድረግህ ነው እንጂ ብለው መለሱለት።

⁶⁰ [ዮሐ. 10፡24] የውዝግቡ ሁሉ ዋና ጉዳይ ኢየሱስ ሊመጣ ያለው መሢሕ ነው ወይስ አይደለም? የሚለው ነበር። ኢየሱስ መሢሕ ለመሆኑ ማረጋገጫ አገለገለ (ቁ.25)፤ ለበጎቹ ሕይወቱን ሰጠ (ቁ.28)፤ እና እንደፍጻሜም ከአብ ጋር ያለውን አንድነት ገለጠ (ቁ.30)። ይህ አባባል ጠላቶቹ ሊታገሉ ከሚችሉት በላይ በመሆኑ፤ እንደገና ሊወግሩት (ቁ.31)፤ እና ሊይዙት (ቁ.39) ፈለጉ።

(ዮሐንስ 10:22-39 የቀጠለ)

34 ኢየሱስም እንዲህ ብሎ መለሰላቸው፡- እኔ፡- አማልክት ናችሁ አልሁ ተብሎ በሕጋችሁ የተጻፈ አይደለምን? [መዝሙር 82:6] 35 መጽሐፉ ሊሻር አይቻልምና እነዚያን የእግዚአብሔር ቃል የመጣላቸውን አማልክት ካላቸው፥ 36 የእግዚአብሔር ልጅ ነኝ ስላልሁ እናንተ አብ የቀደሰውን ወደ ዓለምም የላከውን፡- ትሳደባለህ ትሉታላችሁን? 37 እኔ የአባቴን ሥራ ባላደርግ አትመኑኝ፤ 38 ባደርገው ግን፥ እኔን ስንኳ ባታምኑ አብ በእኔ እንደ ሆነ እኔም በአብ እንደ ሆንሁ ታውቁና ታስተውሉ ዘንድ ሥራውን እመኑ። 39 እንግዲህ ደግመው ሊይዙት ፈለጉ፤ ከእጃቸውም ወጣ።

በፖርያ (በዮርዳኖስ ማዶ) የኢየሱስ አገልግሎት

> የደቀ መዛሙርትነት መሠረት (ደንብ) <

◆ ክፍል 112. ከኢየሩሳሌም ወደ ዮርዳኖስ ማዶ

- ፖርያ⁶² -

ዮሐንስ 10:40-42

40 ዮሐንስም በመጀመሪያ ያጠምቅበት ወደ ነበረው ስፍራ ወደ ዮርዳኖስ ማዶ እንደ ገና ሄደ⁶¹ በዚያም ሆኖ 41 ብዙ ሰዎችም ወደ እርሱ መጥተው፡- ዮሐንስ አንድ ምልክት ስንኳ አላደረገም፤ ነገር ግን ዮሐንስ ስለዚህ ሰው የተናገረው ሁሉ እውነት ነበረ አሉ። 42 በዚያም ብዙዎች በእርሱ አመኑ።

◆ ክፍል 113ሀ. ስለ ደኅንነትና ወደ እግዚአብሔር መንግሥት

ስለመግባት የተነሣ ጥያቄ [ክፍል 54ሸ፥ 124ሀና 124ለን ይመልከቱ]

- ከፖርያ ወደ ኢየሩሳሌም ጉዞ -

ሉቃስ 13:22-30

22 ወደ ኢየሩሳሌም ሲሄድ ከተማዎችንና መንደሮችን እያስተማረ ያልፍ ነበር። 23 አንድ ሰውም፡- ጌታ ሆይ፥ የሚድኑ ጥቂቶች ናቸውን? አለው።

እርሱም እንዲህ አላቸው፡- 24 በጠበበው በር ለመግባት ተጋደሉ፤ እላችኋለሁና፥ ብዙዎች ሊገቡ ይፈልጋሉ አይችሉምም። 25 ባለቤቱ ተነሥቶ በሩን ከቁለፈ በኋላ፥ እናንተ በውጭ ቆማችሁ፡- ጌታ ሆይ፥ ጌታ ሆይ፥ ከፈትልን እያላችሁ በሩን ልታንኳኩ ትጀምራላችሁ።

እርሱም መልሶ፡- ከወዴት እንደ ሆናችሁ አላውቃችሁም ይላችኋል።

26 በዚያን ጊዜም፡- በፊትህ በላን ጠጣንም በአደባባያችንም አስተማርህ ልትሉ ትጀምራላችሁ፤

27 እርሱም፡- እላችኋለሁ፥ ከወዴት እንደ ሆናችሁ አላውቃችሁም፤ ሁላችሁ ዓመፀኞች፥ ከእኔ ራቁ ይላችኋል። [መዝሙር 6:8]

28 አብርሃምንና ይስሐቅን ያዕቆብንም ነቢያትንም ሁሉ በእግዚአብሔር መንግሥት ባያችሁ ጊዜ፥ እናንተ ግን ወደ ውጭ ተጥላችሁ ስትቀሩ፥ በዚያ ልቅሶና ጥርስ ማፋጨት ይሆናል። 29 ከምሥራቅና ከምዕራብም ከሰሜንና ከደቡብም ይመጣሉ፥ በእግዚአብሔርም መንግሥት በማዕድ ይቀመጣሉ። 30 እነሆም፥ ከኋለኞች ፊተኞች የሚሆኑ አሉ፥ ከፊተኞችም ኋለኞች የሚሆኑ አሉ።

⁶¹ [ዮሐ. 10:40] ከዚያ ስፍራ ከተለየ ሦስት ወር ተኩል ሆኖታል፡- ከድንኳን በዓል እስከ ፋሲካ ድረስ። ኢየሱስ ፖርያ ውስጥ ለሰጠው አገልግሎት (ቁ.42) የታየው ምላሽ ኢየሩሳሌም ውስጥ ከነበረው ምላሽ ተጻራሪ ነበር (ዮሐ. 10:37-39፥ ክፍል 111)።

⁶² ፖርያ በመጽሐፍ ቅዱስ በግልጽ ባይጠቀስም ከዮርዳኖስ ወንዝ በስተምሥራቅ በኩል በገሊላና በሙት ባህር መካከል የሚገኘውንና በሄሮድስ አንቲጳስ የሚመራውን አገር ያመለክታል።

◆ ክፍል 113ለ. ስለ ኢየሱስ ሞት የተደረገ ቅድመ ገለጣ እና ኢየሱስ ለኢየሩሳሌም ማዘኑ [ክፍል 137ለን ይመልከቱ]

- ከፖርያ ወደ ኢየሩሳሌም ጉዞ -

ሉቃስ 13:31-35

31 በዚያን ሰዓት ከፈሪሳውያን አንዳንዱ ቀርበው፡- ሄሮድስ⁶³ ሊገድልህ ይወዳልና ከዚህ ውጣና ሂድ አሉት።

32 እንዲህም አላቸው፡- ሄዳችሁ ለዚያች ቀበሮ፡- እነሆ፤ ዛሬና ነገ አጋንንትን አውጣለሁ በሽተኞችንም እፈውሳለሁ፤ በሦስተኛውም ቀን እፈጸማለሁ በሉአት። 33 ዳሩ ግን ነቢይ ከኢየሩሳሌም ውጭ ይጠፋ ዘንድ አይገባውምና ዛሬና ነገ ከነገ በስቲያም ልሄድ ያስፈልገኛል።

34 ኢየሩሳሌም፤ ኢየሩሳሌም፤ ነቢያትን የምትገድል ወደ እርስዋ የተላኩትንም የምትወግር፤ ዶሮ ጫጩቶችዋን በክንፎችዋ በታች እንደምትሰበስብ ልጆችሽን እሰበስብ ዘንድ ስንት ጊዜ ወደድሁ፤ እናንተም አልወደዳችሁም። 35 እነሆ፤ ቤታችሁ የተፈታ ሆኖ ይቀርላችኋል። እላችኋለሁም፤ በጌታ ስም የሚመጣ የተባረከ ነው እስክትሉ ድረስ ከእንግዲህ ወዲህ አታዩኝም።

◆ ክፍል 114. ኢየሱስ በሰንበት ዕለት ከአንድ የፈሪሳውያን አለቃ ቤት ለምሳ ተጋብዞ በተገኘበት ሆዱ የተነፋ አንድ ሰው መፈወሱ፤ እና በሥነ ሥርዓቱ ላይ የቀረቡ ሦስት ምሳሌዎች

[ክፍል 49ሀ-51፥ 100ሐና 110ን ይመልከቱ]

- ምናልባት በፖርያ -

ሉቃስ 14:1-24

1 በሰንበትም ከፈሪሳውያን አለቆች⁶⁴ ወደ አንዱ ቤት እንጀራ ሊበላ በገባ ጊዜ እነርሱ ይጠባበቁት ነበር። 2 እነሆም፤ ሆዱ የተነፋ ሰው በፊቱ ነበረ። 3 ኢየሱስም መልሶ፡- በሰንበት መፈወስ ተፈቅዶአልን ወይስ አልተፈቀደም? ብሎ ለሕግ አዋቂዎችና ለፈሪሳውያን ተናገረ። 4 እነርሱ ግን ዝም አሉ። ይዞም ፈወሰውና አሰናበተው።

5 ከእናንተ አህያው ወይስ በፊው በጉድጓድ ቢወድቅ በሰንበት ወዲያው የማያወጣው ማን ነው? አላቸው። 6 ስለዚህ ነገርም ሊመልሱለት አልተቻላቸውም።

7 የታደሙትንም የከበሬታ ስፍራ እንደ መረጡ ተመልክቶ ምሳሌ ነገራቸው እንዲህ ሲል፡- 8 ማንም ለሰርግ ቢጠራህ በከበሬታ ስፍራ አትቀመጥ! ምናልባት ከአንተ ይልቅ የከበረ ተጠርቶ ይሆናልና አንተን እርሱንም የጠራ መጥቶ፡- 9 ለዚህ ስፍራ

⁶³ [ሉቃስ 13:31] ፖርያ እንደ ገሊላ የሄሮድስ አንቲጳስ ግዛት ናት። ስለሆነም እኒህ ፈሪሳውያን ኢየሱስ ቀደም ሲል ከሄሮድስ ጋር የነበረውን ግጭት (ክፍል 72ረ) ለራሳቸው እንደሚበጅ ተጠቅመው፤ እነርሱ ወደሚቆጣጠሩት ወደ ይሁዳ እንዲመለስ ፈለጉ። በሌላ መንገድ፤ የሄሮድስ ታሪክ አልተሠራጩም ነበር፤ ምክንያቱም ክርስቶስ (ቁ. 32-35) የተገኘል አሳባቸውን ቢያውቅም ስላልተቃወማቸው ነው።

(ሉቃስ 14፡1-24 የቀጠለ)

ተውለት ይልሃል፤ በዚያን ጊዜም እያፈርህ በዝቅተኛው ስፍራ ልትሆን ትጀምራለህ።
10 ነገር ግን በተጠራህ ጊዜ፤ የጠራህ መጥቶ፡- ወዳጄ ሆይ፤ ወደ ላይ ውጣ እንዲልህ፤ ሄደህ በዝቅተኛው ስፍራ ተቀመጥ፤ ያን ጊዜም ከአንተ ጋር በተቀመጡት ሁሉ ፊት ክብር ይሆንልሃል። 11 ራሱን ከፍ የሚያደርግ ሁሉ ይዋረዳልና፤ ራሱንም የሚያዋርድ ከፍ ይላል።

12 የጠራውንም ደግሞ እንዲህ አለው፡- ምሳ ወይም እራት ባደረግህ ጊዜ፤ እነርሱ ደግሞ በተራቸው ምናልባት እንዳይጠፋህ ብድራትም እንዳይመልሱልህ፤ ወዳጆችህንና ወንድሞችህን ዘመዶችህንም ባለ ጠጎች ጎረቤቶችህንም አትጥራ። 13 ነገር ግን ግብዣ ባደረግህ ጊዜ ድሆችንና ጉንድሾችን አንካሶችንም ዕውሮችንም ጥራ፤ 14 የሚመልሱት ብድራት የላቸውምና ብፁዕ ትሆናለህ፤ በዳድቃን ትንሣኤ ይመለስልሃልና።

15 ከተቀመጡትም አንዱ ይህን ሰምቶ፡- በእግዚአብሔር መንግሥት እንጀራ የሚበላ ብፁዕ ነው አለው።

16 እርሱ ግን እንዲህ አለው፡- አንድ ሰው ታላቅ እራት አድርጎ ብዙዎችን ጠራ፤ 17 በእራትም ሰዓት የታደሙትን፡- አሁን ተዘጋጅቶአልና ኑ እንዲላቸው ባሪያውን ላከ።

18 ሁላቸውም በአንድነት ያመካኙ ጀመር። የፊተኛው፡- መሬት ገዝቼአለሁ ወጥቼም ላየው በግድ ያስፈልገኛል፤ ይቅር እንድትለኝ እለምንሃለሁ አለው።

19 ሌላውም፡- አምስት ጥምድ በሬዎች ገዝቼአለሁ ልፈትናቸውም እሄዳለሁ፤ ይቅር እንድትለኝ እለምንሃለሁ አለው።

20 ሌላውም፡- ሚስት አግብቼአለሁ ስለዚህም ልመጣ አልችልም አለው።

21 ባሪያውም ደርሶ ይህን ለጌታው ነገረው። በዚያን ጊዜ ባለቤቱ ተቆጥቶ ባሪያውን፡- ወደ ከተማ ጎዳናና ወደ ሰላች ፈጥነህ ውጣ ድሆችንና ጉንድሾችን አንካሶችንና ዕውሮችንም ወደዚህ አግባ አለው።

22 ባሪያውም፡- ጌታ ሆይ፤ እንዳዘዝኸኝ ተደርጎአል፤ ገናም ስፍራ አለ አለው።

23 ጌታውም ባሪያውን፡- ቤቴ እንዲሞላ ወደ መንገድና ወደ ቅጥር ውጣና ይገቡ ዘንድ ግድ በላቸው፤ 24 እላችኋለሁና፤ ከታደሙት ከእነዚያ ሰዎች አንድ ስንኳ እራቴን አይቀምስም አለው።

64 [ሉቃስ 14፡1] ኢየሱስ ቀደም ሲል ያወግዛቸው ወደነበሩ ፈረሳውያን ቤት ለግብዣ መሄዱ የሚገርም ነው። (ሉቃስ 11፡37-54፤ ክፍል 107)። አሁን በግልጽ ለመረዳት እንደሚቻለው፤ ግብዣው የተዘጋጀው እርሱን ለመጠባበቅና (ቁ.1) የመወንጀያ ማስረጃ ለመፈለግ ነበር። አንድ ሕመምተኛ በሰንበት ዕለት በመፈወሱ ሰንበትን ሽሯል በማለት ሊይዙት ፈልገው ነበር።

65 [ሉቃስ 14፡25] የኢየሱስ የፖርያ ውስጥ አገልግሎት ብዙ ትኩረት ስበ ነበር። ኢየሱስ መሢሕ ነው የሚለውና በሕዝቡ የተሰራጨው ዜና፤ በተለይም ከእግዚአብሔር መንግሥት መቃረብ ጋር በተገናኘ ሁኔታ የነበረው ብሔራዊ ችግር፤ ሰፊ ከኢየሱስ ጋር እንዲቆይ አደረገው። ኢየሱስ ወደ ኢየሩሳሌም በቀረበ ጊዜ በአጋጣሚው ይገኝ የነበረ በረከት ሁሉ እንዲያመልጣቸው አልፈለጉም። እውነተኛ ተከታዮቹ ሳይሆኑ፤ ከሕዝቡ ጋር የተቀላቀሉትን ተስፋ ሊያስቆርጣቸው ፈለገ። ደቀ መዛሙርቱም ከበድ ላለ የጠላትነት ታቃውሞ ራሳቸውን ማዘጋጀት ነበረባቸው።

◆ ክፍል 115. ደቀ መዝሙርነት የሚያስከፍለው ዋጋ

[ክፍል 54ሐ፥ 70ለ፥ 83ና 91ን ይመልከቱ]

- ምናልባት በፖርያ -

ሉቃስ 14፡25-35

25 ብዙም ሕዝብ⁶⁵ ከእርሱ ጋር ይሄዱ ነበር፤ ዘመር ብሎም እንዲህ አላቸው፡- 26 ማንም ወደ እኔ የሚመጣ ቢኖር አባቱንና እናቱን ሚስቱንም ልጆቹንም ወንድሞቹንም እናቶቹንም የራሱን ሕይወት ስንኳ ሳይቀር ባይጠላ፤ ደቀ መዝሙራ ሊሆን አይችልም። 27 ማንም መስቀሉን ተሸክሞ በኋላዬ የማይመጣ፤ ደቀ መዝሙራ ሊሆን አይችልም።

28 ከእናንተ ግንብ ሊሠራ የሚወድ ለመደምደሚያ የሚበቃ ያለው እንደ ሆነ አስቀድሞ ተቀምጦ ከሳራውን የማይቈጥር ማን ነው? 29 ያለዚያ መሠረቱን ቢመሠርት፤ ሊደመድመውም ቢያቅተው፤ ያዩት ሁሉ፡- 30 ይህ ሰው ሊሠራ ጀምሮ ሊደመድመው አቃተው ብለው ሊዘብቱበት ይጀምራሉ።

31 ወይም ሌላውን ንጉሥ በጦርነት ሊጋጠም የሚሄድ፤ ከሁለት እልፍ ጋር የሚመጣበትን በአንድ እልፍ ሊገናኝ የሚችል እንደ ሆነ አስቀድሞ ተቀምጦ የማያስብ ንጉሥ ማን ነው? 32 ባይሆንስ ሌላው ገና ሩቅ ሳለ መልክተኞች ልኮ ዕርቅ ይለምናል። 33 እንግዲህ እንደዚሁ ማንም ከእናንተ ያለውን ሁሉ የማይተው ደቀ መዝሙራ ሊሆን አይችልም።

34 ጨው መልካም ነው፤ ጨው አልጫ ቢሆን ግን በምን ይጣፈጣል? 35 ለምድር ቢሆን ለፍግ መቈለያም ቢሆን አይረባም፤ ወደ ውጭ ይጥሉታል። የሚሰማ ጆሮ ያለው ይሰማ።

◆ ክፍል 116. ከኃጢአተኞች ጋር የተደረገ ግንኙነትን በመቀበል

የተነገሩ ምሳሌዎች [ክፍል 91ን ይመልከቱ]

- ምናልባት በፖርያ -

ሉቃስ 15፡1-32

1 ቀራጮችና ኃጢአተኞችም ሁሉ ሊሰሙት ወደ እርሱ ይቀርቡ ነበር። 2 ፈሪሳውያንና ጻፎችም፡- ይህስ ኃጢአተኞችን ይቀበላል ከእነርሱም ጋር ይበላል ብለው እርስ በርሳቸው አንጐራጐሩ።

3 ይህንም ምሳሌ ነገራቸው እንዲህ ሲል፡- 4 መቶ በግ ያለው ከእነርሱም አንዱ ቢጠፋ፤ ዘጠና ዘጠኙን በበረሃ ትቶ የጠፋውን እስኪያገኘው ድረስ ሊፈልገው የማይሄድ ከእናንተ ማን ነው? 5 ባገኘውም ጊዜ ደስ ብሎት በጫንቃው ይሸከመዋል፤ 6 ወደ ቤትም በመጣ ጊዜ ወዳጆቹንና ጐረቤቶቹን በአንድነት ጠርቶ፡- የጠፋውን በጌን አግኝቼዋለሁና ከእኔ ጋር ደስ ይበላችሁ ይላቸዋል። 7 እላችኋለሁ፤ እንዲሁ ንስሐ ከማያስፈልጋቸው ከዘጠና ዘጠኝ ጻድቃን ይልቅ ንስሐ በሚገባ በአንድ ኃጢአተኛ በሰማይ ደስታ ይሆናል።

8 ወይም አሥር ድሪም ያላት አንድ ድሪም ቢጠፋባት፤ መብራት አብርታ ቤትዋንም ጠርጋ እስክታገኘው ድረስ አጥብቃ የማትፈልግ ሴት ማን ናት? 9

(ሉቃስ 15: 1-32 የቀጠለ)

ባገኘችውም ጊዜ ወዳጆችዋንና ጎረቤቶችዋን በአንድነት ጠርታ:- የጠፋውን ድሪሜን አግኝቼዋለሁና ከእኔ ጋር ደስ ይበላችሁ ትላቸዋለች። 10 እላችኋለሁ፤ እንዲሁ ንስሐ በሚገባ በአንድ ኃጢአተኛ በእግዚአብሔር መላእክት ፊት ደስታ ይሆናል።

11 እንዲህም አለ:- አንድ ሰው ሁለት ልጆች ነበሩት። 12 ከእነርሱም ታናሹ አባቱን:- አባቴ ሆይ፤ ከገንዘብህ የሚደርሰኝን ክፍል ስጠኝ አለው። ገንዘቡንም አካፈላቸው።

13 ከጥቂት ቀንም በኋላ ታናሹ ልጅ ገንዘቡን ሁሉ ሰብስቦ ወደ ሩቅ አገር ሄደ፤ ከዚያም እያባከነ ገዘቡን በተነ። 14 ሁሉንም ከከሰረ በኋላ በዚያች አገር ጽኑ ራብ ሆነ፤ እርሱም ይጨነቅ ጀመር። 15 ሄዶም ከዚያች አገር ሰዎች ከአንዱ ጋር ተዳበለ፤ እርሱም እሪያ ሊያሰማራ ወደ ሜዳ ሰደደው። 16 እሪያዎችም ከሚበሉት አሰር ሊጠግብ ይመኝ ነበር፤ የሚሰጠውም አልነበረም።

17 ወደ ልቡም ተመልሶ እንዲህ አለ:- እንጀራ የሚተርፋቸው የአባቴ ሞያተኞች ስንት ናቸው? እኔ ግን ከዚህ በራብ እጠፋለሁ። 18 ተነሥቼም ወደ አባቴ እሄዳለሁና:- አባቴ ሆይ፤ በሰማይና በፊትህ በደልሁ፤ 19 ወደ ፊትም ልጅህ ልባል አይገባኝም፤ ከሞያተኞችህ እንደ አንዱ አድርገኝ እለዋለሁ። 20 ተነሥቶም ወደ አባቱ መጣ።

እርሱም ገና ሩቅ ሳለ አባቱ አየውና አዘነለት፤ ሮጦም አንገቱን አቀፈውና ሳመው።

21 ልጁም:- አባቴ ሆይ፤ በሰማይና በፊትህ በደልሁ፤ ወደ ፊትም ልጅህ ልባል አይገባኝም አለው።

22 አባቱ ግን ባሪያዎቹን አለ:- ፈጥናችሁ ከሁሉ የተሻለ ልብስ አምጡና አልብሱት፤ ለእጁ ቀለበት ለእግሩም ጫማ ስጡ፤ 23 የሰባውን ፊሪዳ አምጥታችሁ እረዱት፤ እንብላም ደስም ይበለን፤ 24 ይህ ልጄ ሞቶ ነበርና ደግሞም ሕያው ሆኖአል፤ ጠፍቶም ነበር ተገኝቶአልም። ደስም ይላቸው ጀመር።

25 ታላቁ ልጁ በእርሻ ነበረ፤ መጥቶም ወደ ቤት በቀረበ ጊዜ የመሰንቆና የዘፈን ድምፅ ሰማ፤ 26 ከብላቴናዎችም አንዱን ጠርቶ:- ይህ ምንድር ነው? ብሎ ጠየቀ። 27 እርሱም:- ወንድምህ መጥቶአልና በደህና ስላገኘው አባትህ የሰባውን ፊሪዳ አረደለት አለው።

28 ተቈጣም ሊገባም አልወደደም፤ አባቱም ወጥቶ ለመነው። 29 እርሱ ግን መልሶ አባቱን:- እነሆ፤ ይህን ያህል ዓመት እንደ ባሪያ ተገዝቼልሃለሁ ከትእዛዝህም ከቶ አልተላለፍሁም፤ ለእኔም ከወዳጆቼ ጋር ደስ እንዲለኝ አንድ ጥበት ስንኳ አልሰጠኸኝም፤ 30 ነገር ግን ገንዘብህን ከጋለሞቶች ጋር በልቶ ይህ ልጅህ በመጣ ጊዜ፤ የሰባውን ፊሪዳ አረድህለት አለው።

31 እርሱ ግን:- ልጄ ሆይ፤ አንተ ሁልጊዜ ከእኔ ጋር ነህ፤ ለእኔም የሆነ ሁሉ የአንተ ነው፤ 32 ዳሩ ግን ይህ ወንድምህ ሞቶ ነበረ ሕያው ስለ ሆነ ጠፍቶም ነበር ስለ ተገኘ ደስ እንዲለን ፍሥሐም እንድናደርግ ይገባናል አለው።

◆ ክፍል 117ሀ. የገንዘብን ትክክለኛ አጠቃቀም ለማስተማር
የተነገረ ምሳሌ [ክፍል 54ሰን ይመልከቱ]
- ምናልባት በፖርያ -

ሉቃስ 16፡1-13

1 ደግሞም ለደቀ መዛሙርቱ እንዲህ አለ፡- መጋቢ የነበረው አንድ ባለ ጠጋ ሰው ነበረ፤ በእርሱ ዘንድ፡- ይህ ሰው ያለህን ይበትናል ብለው ከሰሱት። 2 ጠርቶም፡- ይህ የምስማብህ ምንድር ነው? ወደ ፊት ለእኔ መጋቢ ልትሆን አትችልምና የመጋቢነትህን ሂሳብ አስረክብኝ አለው።

3 መጋቢውም በልቡ፡- ጌታዬ መጋቢነቱን ከእኔ ይወስዳልና ምን ላድርግ? ለመቈፈር ኃይል የለኝም፤ መለመንም አፍራሰሁ። 4 ከመጋቢነቱ ብሻር በቤታቸው እንዲቀበሉኝ የማደርገውን አውቃለሁ አለ።

5 የጌታውንም ባለ ዕዳዎች እያንዳንዳቸውን ጠርቶ የፊተኛውን፡- ለጌታዬ ምን ያህል ዕዳ አለብህ? አለው።

6 እርሱም፡- መቶ ማድጋ ዘይት አለ። ደብዳቤህን እንካ ፈጥነህም ተቀምጠህ አምሳ ብለህ ጻፍ አለው።

7 በኋላም ሌላውን፡- አንተስ ስንት ዕዳ አለብህ? አለው። እርሱም፡- መቶ ጫን ስንዴ አለ። ደብዳቤህን እንካ ሰማንያ ብለህም ጻፍ አለው።

8 ጌታውም ዓመፀኛውን መጋቢ በልባምነት ስላደረገ አመሰግነው የዚህ ዓለም ልጆች ለትውልዳቸው ከብርሃን ልጆች ይልቅ ልባዎች ናቸውና። 9 እኔም እላችኋለሁ፤ የዓመፀ ገንዘብ ሲያልቅ በዘላለም ቤቶች እንዲቀበሉአችሁ፤ በእርሱ ወዳጆችን ለራሳችሁ⁶⁶ አድርጉ።

10 ከሁሉ በሚያንስ የታመነ በብዙ ደግሞ የታመነ ነው። ከሁሉ በሚያንስም የሚያምፅ በብዙ ደግሞ ዓመፀኛ ነው። 11 እንግዲያስ በዓመፀ ገንዘብ ካልታመናችሁ፤ እውነተኛውን ገንዘብ ማን አደራ ይሰጣችኋል? 12 በሌላ ሰው ገንዘብ ካልታመናችሁ፤ የእናንተን ማን ይሰጣችኋል?

13 ለሁለት ጌቶች መገዛት የሚቻለው ባርያ ማንም የለም፤ ወይም አንዱን ይጠላልና ሁለተኛውንም ይወዳል፤ ወይም ወደ አንዱ ይጠጋል ሁለተኛውንም ይንቃል። ለእግዚአብሔርና ለገንዘብ መገዛት አትችሉም።

⁶⁶ [ሉቃስ 16፡9] ኢየሱስ የደገፈው ሐብትን ለወደፊት ጥቅምና ለቀና ተግባር የማዋሉን ጥበብ እንጂ፤ ሐብቱን ያገኘበትን ታማኝነት የጎደለበት ሁኔታ አይደለም። ገንዘብ በገንዘብነቱ ኃጢአት የለበትም። ለሌሎች በረከት ሊያመጣና ወደ ዘላለም መኖሪያ እንዲገቡ ሊያደርግ በሚችልበት ሁኔታ እንዲያገለግል ለማድረግ ይቻላል። ይህን በማድረግም የሚጠፋ ሐብት ወደሰማያዊ ሐብትነት ሊለወጥ ይችላል።

⁶⁷ [ሉቃስ 16፡14] ይህ በጣም እምቅ የሆነ አንቀጽ (ቁጥር 14-18) የባለጸጋውንና የአልካርን ታሪክ ነው የሚያስተዋውቀው። ኢየሱስ ገንዘብን አስመልክቶ ለደቀ መዛሙርቱ በሚገልጥበት ጊዜ (ሉቃስ 16፡13፤ ክፍል 117ሀ) ስላሳዩት ቁጣ ወይም ተቃውሞ ንፋሳቸውን ፈረሳውያን ተናገራቸው። ተቃውሞው እግዚአብሔር ያበላጸገን ሕጉን በጥንቃቄ በመፈጸማችን ነው ከሚለው እምነታቸው አንጻር ነበር። ውጫዊውን ሕግ የማክበራቸው ሁኔታ እግዚአብሔርን አላረካውም (ቁ. 15)፤ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት እንደ መግቢያ ሊያደርጉት ሞከሩ (ቁ. 16)። ፍቺን መፍቀድን በመሰለ ባሕል አማካይነት ሕግን በመሻር ሊለወጥ የማይችል ሁኔታን ለመለወጥ ሞከሩ (ቁ. 17-18)። ቀጥሎ ያለው ታሪክ እንደሚያመለክተው፤ ባለጸግነት በእግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይነት የማግኘት ምልክት አልነበረም።

◆ ክፍል 117ለ. የሀብትን አደገኛነት ለማስተማር የተነገረ ታሪክ

[ክፍል 54መ፥ 54ሠና 122ን ይመልከቱ]

-ምናልባት በፖርያ-

ሉቃስ 16፡14-31

14 ገንዘብንም የሚወዱ ፈሪሳውያን⁶⁷ ይህን ሁሉ ሰምተው ያፌዙበት ነበር። 15 እንዲህም አላቸው፡- ራሳችሁን በሰው ፊት የምታጸድቁ እናንተ ናችሁ፤ ነገር ግን እግዚአብሔር ልባችሁን ያውቃል፤ በሰው ዘንድ የከበረ በእግዚአብሔር ፊት ርኩሳት ነውና።

16 ሕግና ነቢያት እስከ ዮሐንስ ነበሩ፤ ከዚያ ጀምሮ የእግዚአብሔር መንግሥት ይሰበካል፤ ሁሉም ወደ እርስዎ በኃይል ይገቡባታል። 17 ነገር ግን ከሕግ አንዲት ነጥብ ከምትወድቅ ሰማይና ምድር ሊያልፍ ይቀላል።

18 ሚስቱንም የሚፈታ ሁሉ ሌላይቱንም የሚያገባ ያመነዝራል፤ ከባልዋም የተፈታችውን የሚያገባ ያመነዝራል።

19 ቀይ ልብስና ቀጭን የተልባ እግር የለበሰ አንድ ባለ ጠጋ ሰው ነበረ፤ ዕለት ዕለትም እየተመቸው በደስታ ይኖር ነበር። 20 አልዓዛርም⁶⁸ የሚባል አንድ ድሀ በቅሱል ተወርሶ በደጁ ተኝቶ ነበር፤ 21 ከባለ ጠጋውም ማዕድ ከሚወድቀው ፍርፋሪ ሊጠግብ ይመኝ ነበር፤ ውሾች እንኳ መጥተው ቅስሎቹን ይልሱ ነበር።

22 ድሀውም ሞተ፤ መላእክትም ወደ አብርሃም እቅፍ ወሰዱት፤ ባለ ጠጋው ደግሞ ሞተና ተቀበረ። 23 በሲኦልም⁶⁹ በሥቃይ ባለ አሻቅቦ አብርሃምን በሩቅ አየ አልዓዛርንም በእቅፉ። 24 እርሱም እየጮኸ፡- አብርሃም አባት ሆይ፤ ማረኝ፤ በዚህ ነበልባል እሣቀያለሁና የጣቱን ጫፍ በውኃ ነክሮ መላሴን እንዲያበርድልኝ አልዓዛርን ስደድልኝ አለ።

25 አብርሃም ግን፡- ልጄ ሆይ፤ አንተ በሕይወትህ ሳለህ መልካም እንደ ተቀበልህ አስብ አልዓዛርም እንዲሁ ክፉ፤ አሁን ግን እርሱ በዚህ ይጽናናል አንተም ትሣቀያለህ። 26 ከዚህም ሁሉ ጋር ከዚህ ወደ እናንተ ሊያልፉ የሚፈልጉ እንዳይችሉ፤ ወዲያ ያሉ ደግሞ ወደ እኛ እንዳይሻገሩ በእኛና በእናንተ መካከል ታላቅ ገደል ተደርጎአል አለ።

27 እርሱም፡- እንኪያስ፤ አባት ሆይ፤ ወደ አባቴ ቤት እንድትሰደው እለምንሃለሁ፤ አምስት ወንድሞች አሉኝና፤ 28 እነርሱ ደግሞ ወደዚህ ሥቃይ ስፍራ እንዳይመጡ ይመስክርላቸው አለ።

29 አብርሃም ግን፡- ሙሴና ነቢያት አሉአቸው፤ እነርሱን ይስሙ አለው።

30 እርሱም፡- አይደለም፤ አብርሃም አባት ሆይ፤ ነገር ግን ከሙታን አንዱ ቢሄድላቸው ንስሐ ይገባሉ አለ።

31 ሙሴና ነቢያትንም የማይሰሙ ከሆነ፤ ከሙታንም እንኳ አንድ ቢነሣ አያምኑም አለው።

⁶⁸ [ሉቃስ 16፡20] ኢየሱስ ከዚህ ሌላ በየትኛዎቹም ምሳሌዎች የሰው ስም ጠቅሶ አያውቅም። ይህ ታሪክ ሁልጊዜ እንደ ምሳሌ ቢጠቀስም፤ መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የትም ስፍራ ምሳሌ አልተባለም። በመሆኑም በትክክል የሆነ ነገር፤ ወይም ምሳሌ ነው ብሎ በእርግጠኝነት ለመናገር አይቻልም።

- ◆ ክፍል 117ሐ. ደቀ መዝሙርትነትን የሚመለከቱ አራት ትምህርቶች [ክፍል 91ን ይመልከቱ]
- ምናልባት በፖርያ -

ሉቃስ 17:1-10

1 ለደቀ መዝሙርቱም እንዲህ አለ፡- መሰናከል ግድ ሳይመጣ አይቀርም፤ ነገር ግን መሰናከሉን ለሚያመጣው ወዋላት፤ 70 2 ከእነዚህ ከታናናሾች አንዱን ከማሰናከል ይልቅ የወፍጮ ድንጋይ በአንገቱ ታስሮ ወደ ባሕር ቢጣል ይጠቅመው ነበር። 3 ለራሳችሁ ተጠንቀቁ።

ወንድምህ ቢበድልህ ገሥጸው፤ ቢጸጸትም ይቅር በለው። 4 በቀንም ሰባት ጊዜ እንኳ ቢበድልህ በቀንም ሰባት ጊዜ፡- ተጸጸትሁ እያለ ወደ አንተ ቢመለስ፤ ይቅር በለው።

5 ሐዋርያትም ጌታን፡- እምነት ጨምርልን አሉት።

6 ጌታም አለ፡- የሰናፍጭ ቅንጣት የሚያህል እምነት ቢኖራችሁ፤ ይህን ሾላ፡- ተነቅለህ ወደ ባሕር ተተከል ብትሉት፤ ይታዘዝላችሁ ነበር።

7 ከእናንተም የሚያርስ ወይም ከብትን የሚጠብቅ ባሪያ ያለው፤ ከእርሻ ሲመለስ፡- ወዲያው ቅረብና በማዕድ ተቀመጥ የሚለው ማን ነው? 8 የምበላውን እራቴን አሰናዳልኝ፤ እስከበላና እስከጠጣ ድረስ ታጥቀህ አገልግለኝ፤ በኋላም አንተ ብላና ጠጣ የሚለው አይደለምን? 9 ያንን ባሪያ ያዘዘውን ስላደረገ ያመለካኛልን? 10 እንዲሁ እናንተ ደግሞ የታዘዛችሁትን ሁሉ ባደረጋችሁ ጊዜ፡- የማንጠቅም ባሪያዎች ነን፤ ልናደርገው የሚገባንን አድርገናል በሉ።

- ◆ ክፍል 118ሀ. የአልዓዛር ሕመምና ሞት

- ከፖርያ ወደ ቢታንያ፤ ኢየሩሳሌም አጠገብ -

ዮሐንስ 11:1-16

1 ከማርያምና ከእጎትዋ ከማርታ መንደር ከቢታንያ የሆነ አልዓዛር የሚባል አንድ ሰው ታሞ ነበር። 2 ማርያምም ጌታን ሽቱ የቀበችው እግሩንም በጠጉርዋ ያበሰችው ነበረች፤ ወንድምዋም አልዓዛር ታሞ ነበር። 3 ስለዚህ እጎቶቹ ጌታ ሆይ፤ እነሆ የምትወደው ታሞአል ብለው ወደ እርሱ ላኩ።

4 ኢየሱስም ሰምቶ፡- ይህ ህመም የእግዚአብሔር ልጅ በእርሱ ይከብር ዘንድ ስለ እግዚአብሔር ክብር ነው እንጂ ለሞት አይደለም አለ። 5 ኢየሱስም ማርታንና እጎትዋን አልዓዛርንም ይወድ ነበር። 6 እንደ ታመመም በሰማ ጊዜ ያን ጊዜ በነበረበት ስፍራ ሁለት ቀን ዋለ፤

69 [ሉቃስ 16:23] “ሲኦል” (በዕብራይስጥ “ሺኦል”፤ በግሪክ “ሄይዲስ”) ነፍስ ከአካል ከተለየች በኋላ የምትሄድበትን ቦታ የሚያመለክት ነው። ይህም በሁለት ይከፈላል፡- አንደኛው የእግዚአብሔር ቤተሰብ ያልሆኑ ሙታን በታላቁ ነጭ ዙፋን ፊት ለፍርድ እስኪቀርቡ (ራእይ 20:11-15) ድረስ በጊዜያዊ ቅጣት የሚቆዩበት ነው። በሌላ በኩል፤ ከክርስቶስ ትንሣኤ በፊት የተከናወነው ሁኔታ እንደሚያመለክተው፤ የእግዚአብሔር ሰዎች ከሲኦል ወዲያ ባለ ሥፍራ በሰላማዊ ዕረፍት ላይ ይቆያሉ (ሉቃስ 16:26)። ኢየሱስ በሞቱና በትንሣኤው መካከል በነበረው ጊዜ ወደ ሲኦል ወርዶ ነበር (ሐዋ. 2:27፤ 31)። ከትንሣኤው በኋላ ግን የኢየሱስ የሆኑት ሁልጊዜ ከርሱ ጋር ይኖራሉ (ፊልጵ. 1:23)።

(ዮሐንስ 11:1-16 የቀጠለ)

7 ከዚህም በኋላ ለደቀ መዛሙርቱ፡- ወደ ይሁዳ ደግሞ እንሂድ አላቸው።

8 ደቀ መዛሙርቱ፡- መምህር ሆይ፥ አይሁድ⁷⁰ ከጥቂት ጊዜ በፊት ሊወግሩህ ይፈልጉ ነበር፤ ደግሞም ወደዚያ ትሄዳለህን? አሉት።

9 ኢየሱስም መልሶ፡- ቀኑ አሥራ ሁለት ሰዓት አይደለምን? በቀን የሚመላለስ ቢኖር የዚህን ዓለም ብርሃን ያያልና አይሰናከልም፤ 10 በሌሊት የሚመላለስ ቢኖር ግን ብርሃን በእርሱ ስለ ሌለ ይሰናከላል አላቸው።

11 ይህን ተናገረ፤ ከዚህም በኋላ፡- ወዳጆችን አልዓዛር ተኝቶአል፤ ነገር ግን ከእንቅልፉ ላስነሣው እሄዳለሁ አላቸው።

12 እንግዲህ ደቀ መዛሙርቱ፡- ጌታ ሆይ፥ ተኝቶስ እንደ ሆነ ይድናል አሉት። 13 ኢየሱስስ ስለ ሞቱ ተናግሮ ነበር፤ እነርሱ ግን ስለ እንቅልፍ መተኛት እንደ ተናገረ መሰላቸው።

14 እንግዲህ ያን ጊዜ ኢየሱስ በግልጽ፡- አልዓዛር ሞተ፤ 15 እንድታምኑም በዚያ ባለመኖሪ ስለ እናንተ ደስ ይለኛል፤ ነገር ግን ወደ እርሱ እንሂድ አላቸው።

16 ስለዚህ ዲዲሞስ የሚሉት ቶማስ ለባልንጀሮቹ ለደቀ መዛሙርት፡- ከእርሱ ጋር እንሞት ዘንድ እኛ ደግሞ እንሂድ አለ።

◆ ክፍል 118ለ. አልዓዛርን ከሞት ማስነሣት

- ቢታንያ፥ ኢየሩሳሌም አጠገብ -

ዮሐንስ 11:17-44

17 ኢየሱስም በመጣ ጊዜ በመቃብር እስከ አሁን አራት ቀን ሆኖት አገኘው። 18 ቢታንያም አሥራ አምስት ምዕራፍ ያህል ለኢየሩሳሌም ቅርብ ነበረች። 19 ከአይሁድም ብዙዎች ስለ ወንድማቸው ሊያጽናኑአቸው ወደ ማርታና ወደ ማርያም መጥተው ነበር። 20 ማርታም ኢየሱስ እንደ መጣ በሰማች ጊዜ ልትቀበለው ወጣች፤ ማርያም ግን በቤት ተቀምጣ ነበር።

21 ማርታም ኢየሱስን፡- ጌታ ሆይ፥ አንተ በዚህ ኖረህ ብትሆን ወንድሜ ባልሞተም ነበር፤ 22 አሁንም ከእግዚአብሔር የምትለምነውን ሁሉ እግዚአብሔር እንዲሰጥህ አውቃለሁ አለችው።

23 ኢየሱስም፡- ወንድምሽ ይነሣል አላት።

24 ማርታም፡- በመጨረሻው ቀን በትንሣኤ እንዲነሣ አውቃለሁ አለችው።

25 ኢየሱስም፡- ትንሣኤና ሕይወት እኔ ነኝ፤ የሚያምንብኝ ቢሞት እንኳ ሕያው

70 [ሉቃስ 17:1] ከአራቱ ትምህርቶች የመጀመሪያው ሌሎችን እንዲያሰናክሉ የተሰጠ ማስጠንቀቂያ (ቁጥር 1-2) ነው። ሌሎቹ ሦስት ይቅርታ የሚጠይቁ ወንድሞችን ይቅር የማለት ግዴታን (ቁጥር 3-4)፥ የእምነት ጋደልን (ቁጥር 5-6)፥ እና ልዩ ክብርን ለማግኘት የራስ መልካም ሥራ በቂ አለመሆኑን (ቁጥር 7-10) የሚመለከቱ ናቸው።

71 [ዮሐ. 11:8] ቢታንያ ከኢየሩሳሌም ወደ ሦስት ኪሎ ሜትሮች ያህል ብቻ የምትርቅ በመሆኗ፥ በቅርቡ ኢየሩሳሌም ውስጥ ኢየሱስን በድንጋይ ለመውገር የተደረገውን መከራ ደቀ መዛሙርቱ አስታውሱ (ዮሐ. 10:31፥ ክፍል 111)። የኢየሱስ መልስ፥ በገጠመው ዕድል እንደማንኛውም ሰው መጠቀም ወይም ዕድሉን ማጣት መሆኑን የሚገልጽ ነበር። አደጋ ዓላማን የሚያግድ መሆን አልነበረበትም።

(ዮሐንስ 11:17-44 የቀጠለ)

ይሆናል፤ 26 ሕያው የሆነም የሚያምንብኝም ሁሉ ለዘላለም አይሞትም፤ ይህን ታምኚያለሽን? አላት።

27 እርስዎም፡-72 አዎን ጌታ ሆይ፤ አንተ ወደ ዓለም የሚመጣው ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ እንደ ሆንህ እኔ አምናለሁ አለችው።

28 ይህንም ብላ ሄደች እኅትዋንም ማርያምን በስውር ጠርታ፡- መምህሩ መጥቶአል ይጠራሽማል አለችት። 29 እርስዎም በሰማች ጊዜ ፈጥና ተነሣች ወደ እርሱም መጣች፤ 30 ኢየሱስም ማርታ በተቀበለችበት ስፍራ ነበረ እንጂ ገና ወደ መንደሩ አልገባም ነበር። 31 ሲያጽናኑአት ከእርስዋ ጋር በቤት የነበሩ አይሁድም ማርያም ፈጥና እንደ ተነሣችና እንደ ወጣች ባዩ ጊዜ፤ ወደ መቃብር ሄዳ በዚያ ልታለቅስ መስሎአቸው ተከተሉአት።

32 ማርያምም ኢየሱስ ወዳለበት መጥታ ባየችው ጊዜ በእግሩ ላይ ወድቃ፡- ጌታ ሆይ፤ አንተ በዚህ ኖረህ ብትሆን ወንድሜ ባልሞተም ነበር አለችው።

33 ኢየሱስም እርስዋ ስታለቅስ ከእርስዋም ጋር የመጡት አይሁድ ሲያለቅሱ አይቶ በመንፈሱ አዘነ በራሱም ታወከ፤ 34 ወዴት አኖራችሁት? አለም።

እነርሱም፡- ጌታ ሆይ፤ መጥተህ እይ አሉት።

35 ኢየሱስም እንባውን አፈሰሰ።

36 ስለዚህ አይሁድ፡- እንዴት ይወደው እንደ ነበረ እዩ አሉ።

37 ከእነርሱ ግን አንዳንዶቹ፡- ይህ የዕውሩን ዓይኖች የከፈተ ይህን ደግሞ እንዳይሞት ያደርግ ዘንድ ባልቻለም ነበርን? አሉ።

38 ኢየሱስም በራሱ አዝኖ ወደ መቃብሩ መጣ፤ እርሱም ዋሻ ነበረ፤ ድንጋይም ተገጥሞበት ነበር። 39 ኢየሱስ፡- ድንጋዩን አንሡ አለ።

የሞተውም እኅት ማርታ፡- ጌታ ሆይ፤ ከሞተ አራት ቀን ሆኖታልና አሁን ይሸታል አለችው።

40 ኢየሱስ፡- ብታምኚስ የእግዚአብሔርን ክብር እንድታዩ አልነገርሁሽምን? አላት።

41 ድንጋዩንም አንሡት። ኢየሱስም ዓይኖቹን ወደ ላይ አንሥቶ፡- አባት ሆይ፤ ስለ ሰማሽኝ አመሰግንሃለሁ። 42 ሁልጊዜም እንድትሰማኝ አወቅሁ፤ ነገር ግን አንተ እንደ ላክሽኝ ያምኑ ዘንድ በዚህ ዙሪያ ስለ ቆሙት ሕዝብ ተናገርሁ አለ።

43 ይህንም ብሎ በታላቅ ድምፅ፡- አልዓዛር ሆይ፤ ወደ ውጭ ና ብሎ ጮኸ። 44 የሞተውም73 እጆቹና እግሮቹ በመግነዝ እንደ ተገነዙ ወጣ፤ ፈቱም በጨርቅ እንደ ተጠመጠመ ነበር።

ኢየሱስም፡- ፍቱትና ይሂድ ተዉት አላቸው።

72 [ዮሐ. 11:27] ማርታ የቱንም ያህል ጥፋተኛ ብትሆን (ሉቃስ 10:41፤ ክፍል 104) በኢየሱስ የምታምንና የምታፈቅረው ሰው ነበረች። እዚህ የተጠቀሰውና ሦስት እጥፍ የሆነው ንስሐዋ፤ አንድ ሰው ስለ ኢየሱስ ሊኖረው የሚገባውን ከሁሉ የላቀ አመለካከት ይወክላል።

73 [ዮሐ. 11:44] ስለዚህ ታላቅ ተአምር ሌሎቹ ወንጌላት (ማቴዎስ፤ ማርቆስና ሉቃስ) ምንም አልጠቀሱም። በአንዳንድ ምክንያቶች የእነዚህ ወንጌላት ጸሐፊዎች ኢየሩሳሌም ውስጥ የተደረጉ ታላላቅ ተአምራትን አልመዘገቧቸውም (ክፍል 49ሀ እና 100ሀ)። ከጌታ ሕማማት ሳምንት ቀደም ሲል በነበሩት ሁለት ወራት ስለተከናወኑ ነገሮችም እንዲሁ አልተናገሩም። የተመዘገቡት ሁለት ትንሣኤዎች (ክፍል 56፤ 67) ኢየሱስ በሞት ላይ ያለውን ኃይል ለማመልከት በቂ ናቸው ብለው ሳያስቡ አልቀሩም።

◆ ክፍል 119. ኢየሱስ ይገደል ዘንድ የአይሁድ መሪዎች ውሳኔ

- ኢየሩሳሌምና ኤፍሬም⁷⁴፣ በምድረ በዳው አጠገብ -

ዮሐንስ 11፡45-54

45 ስለዚህ ወደ ማርያም ከመጡት፤ ኢየሱስም ያደረገውን ካዩት ከአይሁድ ብዙዎች በእርሱ አመኑ፤ 46 ከእነርሱ አንዳንዶቹ ግን ወደ ፈሪሳውያን ሄደው ኢየሱስ ያደረገውን ነገሩአቸው። 47 እንግዲህ የካህናት አለቆችና⁷⁵ ፈሪሳውያን ሸንጎ ሰብስበው፡-

ምን እናድርግ? ይህ ሰው ብዙ ምልክቶች ያደርጋልና። 48 እንዲሁ ብንተወው ሁሉ በእርሱ ያምናሉ፤ የሮሜም ሰዎች መጥተው አገራችንን ወገኖችንንም ይወስዳሉ አሉ።

49 በዚያችም ዓመት ሊቀ ካህናት የነበረ ቀዳፋ የሚሉት ከእነርሱ አንዱ፡- እናንተ ምንም አታውቁም፤ 50 ሕዝቡም ሁሉ ከሚጠፋ አንድ ሰው ስለ ሕዝቡ ይሞት ዘንድ⁷⁶ እንዲሻለን አታስቡም አላቸው።

51 ይህንም የተናገረ ከራሱ አይደለም፤ ነገር ግን በዚያች ዓመት ሊቀ ካህናት ነበረና ኢየሱስ ስለ ሕዝቡ ሊሞት እንዳለው ትንቢት ተናገረ፤ 52 ስለ ሕዝቡም ሁሉ አይደለም፤ ነገር ግን የተበተኑትን የእግዚአብሔርን ልጆች ደግሞ በአንድነት እንዲሰበሰባቸው ነው እንጂ። 53 እንግዲህ ከዚያ ቀን ጀምረው ሊገድሉት ተማከሩ።⁷⁷

54 ከዚያ ወዲያም ኢየሱስ በአይሁድ መካከል ተገልጦ አልተመለሰም፤ ነገር ግን ከዚያ በምድረ በዳ አጠገብ ወዳለች ምድር፤ ኤፍሬም ወደምትባል ከተማ ሄደ፤ በዚያም ከደቀ መዛሙርቱ ጋር ተቀመጠ።

⁷⁴ ኤፍሬም የሚባለው ሥፍራ ምናልባት ከይሁዳ በስተሰሜን ያለውና ወደ ዮርዳኖስ ሸለቆ የሚያመራው ጎርበጥባጣ አካባቢ ሳይሆን አይቀርም።

⁷⁵ [ዮሐ. 11፡47] የካህናት አለቆች ኢየሱስን ከዚህ ጊዜ ጀምሮ እስከመጨረሻው በመቃወም ረገድ መሪ የሆኑት የሰዱቃውያን የሥልጣን አባላት ነበሩ (ፈሪሳውያን አሁን ሁለተኛ ተቃዋሚዎች ሆነዋል)። የሞተ ሰው መነሣት ኢየሩሳሌም ውስጥ ትኩረት የተሰጠው ጉዳይ እንደመሆኑ፤ ሰዱቃዊ ትምህርታቸው ትንሣኤን የሚክድ በመሆኑ ምንም ሊያደርጉ አልቻሉም።

⁷⁶ [ዮሐ. 11፡50] ቀዳፋ እንዳለው፤ የቃላት ትርጉም አይሁዳውያን በርም ቅኝ ግዛት ሥር ሥልጣናቸውን ያቆዩ ዘንድ፤ ልዩ መብት ላላቸው አይሁዳውያን ሲባል ኢየሱስ መሞት አለበት የሚሉ ነበሩ። ቀዳፋ ሊቀካህናት በመሆኑ፤ እግዚአብሔር ይህንን መሠረት በማድረግ ራስ ወዳድነቱን ፍጹም ለተለየ ዓላማ የተጠቀመበት መሆኑን ነው ዮሐንስ የተመለከተው። ሊቀካህኑ የክርስቶስን ለእስራኤልና በርሱ ሊያምኑ ላሉት አሕዛብ የሚሞተውን የምትክነት ሞት ሳይታወቀው ተነበየ (ቁጥር 51-52፤ ዮሐ. 10፡16፤ ክፍል 101ህ)።

⁷⁷ [ዮሐ. 11፡53] ይህ ሁኔታ ቀደም ሲል ሸንጎው ምንም እንኳን በመደበኛ ስብሰባ ባይሆን፤ ኢየሱስ እንዲገደል ያጸደቀውን (ቁ. 47) ውሳኔ ያመለክታል። በቀዳፋ ምክር መሠረት እነዚህ መሪዎች ይህን ጠላት የሆነ ሥልጣናዊ ሰው ከሚያስወግዱበት ውሳኔ ላይ ደረሱ።

> ወደ ኢየሩሳሌም በተደረገ የመጨረሻ ጉዞ ላይ የተቀረቡ ትምህርቶች <

◆ ክፍል 120ሀ. ጌታ በሰማርያና በገሊላ በማለፍ ላይ ሳለ አሥር ለምጻሞችን መፈወሱ

- ሰማርያና ገሊላ -

ሉቃስ 17:11-21

11 ወደ ኢየሩሳሌምም ሲሄድ በገሊላና በሰማርያ መካከል አለፈ። 12 ወደ አንዲት መንደርም ሲገባ በሩቅ የቆሙት አሥር ለምጻሞች ተገናኙት፤ 13 እነርሱም እየጮኹ፡- ኢየሱስ ሆይ፤ አቤቱ፤ ማረን አሉ።

14 አይቶም፡- ሂዱ፤ ራሳችሁን ለካህናት አሳዩ አላቸው።

15 እነሆም፤ ሲሄዱ ነጹ። ከእነርሱም አንዱ እንደ ተፈወሰ ባየ ጊዜ በታላቅ ድምፅ እግዚአብሔርን እያከበረ ተመለሰ፤ 16 እያመለገነውም በእግሩ ፊት በግንባሩ ወደቀ፤ እርሱም ሳምራዊ ነበረ።

17 ኢየሱስም መልሶ፡- አሥሩ አልነጹምን? ዘጠኙስ ወዴት አሉ? 18 ከዚህ ከልዩ ወገን በቀር እግዚአብሔርን ሊያከብሩ የተመለሱ አልተገኙም አለ። 19 እርሱንም፡- ተነሣና ሂድ፤ እምነትህ አድናሃል አለው።

20 ፈረሳውያንም፡- የእግዚአብሔር መንግሥት መቼ ትመጣለች ብለው ቢጠይቁት፤ መልሶ፡- የእግዚአብሔር መንግሥት በመጣበቅ አትመጣም፤ 21 ደግሞም፡- እንኋት በዚህ ወይም፡- እንኋት በዚያ አይሉአትም። እነሆ፤ የእግዚአብሔር መንግሥት በመካከላችሁ ናትና አላቸው።

◆ ክፍል 120ለ. ስለ ሰው ልጅ ምጽአት የተሰጡ መግለጫዎች

[ክፍል 139ሐና 139ሠን ይመልከቱ]

- ሰማርያና ገሊላ -

ሉቃስ 17:22-37

22 ለደቀ መዛሙርቱም እንዲህ አለ፡- ከሰው ልጅ ቀኖች አንዱን ልታዩ የምትመኙበት ወራት ይመጣል አታዩትምም። 23 እነርሱም፡- እነሆ በዚህ፤ ወይም፡- እነሆ በዚያ ይሉአችኋል፤ አትሂዱ አትከተሉአቸውም። 24 መብረቅ በርቆ ከሰማይ በታች ካለ ከአንድ አገር ከሰማይ በታች ወዳለው ወደ ሌላ አገር እንደሚያበራ፤ የሰው ልጅ በቀኑ እንዲህ ይሆናል። 25 አስቀድሞ ግን ብዙ መከራ እንዲቀበል ከዚህም ትውልድ እንዲጣል ይገባዋል።

26 በኖኅ ዘመንም እንደ ሆነ፤ በሰው ልጅ ዘመን ደግሞ እንዲሁ ይሆናል። 27 ኖኅ ወደ መርከብ እስከ ገባበት ቀን ድረስ፤ ይበሉና ይጠጡ ያገቡና ይጋቡም ነበር፤ የጥፋት ውኃም መጣ ሁሉንም አጠፋ።

28 እንዲሁ በሎጥ ዘመን እንደ ሆነ፤ ይበሉ ይጠጡም ይገዙም ይሸጡም ይተክሉም ቤትም ይሠሩ ነበር፤ 29 ሎጥ ከሰዶም በወጣበት ቀን ግን ከሰማይ እሳትና ዲን ዘነበ ሁሉንም አጠፋ።

◆ ክፍል 122. በፍቺ ጉዳይ ላይ ከፈሪሳውያን አስተምህሮ ጋር የተፈጠረ ግጭት [ክፍል 54፡ሐና 117፡እን ይመልከቱ]

- ፖርያ -

ማቴዎስ 19፡1-12

1 ኢየሱስም ይህን ነገር ከፈጸመ በኋላ፥ ከገሊላ ሄዶ ወደ ይሁዳ አውራጃ ወደ ዮርዳኖስ ማዶ መጣ። 2 ብዙ ሕዝብም ተከተሉት፥ በዚያም ፈወሳቸው።

3 ፈሪሳውያንም ወደ እርሱ ቀረቡና ሲፈትኑት፡- ሰው በሆነው ምክንያት ሁሉ ሚስቱን ሊፈታ ተፈቅዶለታልን? አሉት።

4 እርሱ ግን መልሶ እንዲህ አለ፡- ፈጣሪ በመጀመሪያ ወንድና ሴት አደረጋቸው፥ [ዘፍጥረት 1፡27፥ 5፡2] 5 አለም፡- ስለዚህ ሰው አባቱንና እናቱን ይተዋል፥ ከሚስቱም ጋር ይተባበራል፥ ሁለቱም አንድ ሥጋ ይሆናሉ የሚለውን ቃል አላነበባችሁምን? 6 ስለዚህ አንድ ሥጋ ናቸው እንጂ ወደ ፊት ሁለት አይደሉም። እግዚአብሔር ያጣመረውን እንግዲህ ሰው አይለየው።

7 እነርሱም፡- እንኪያስ ሙሴ የፍችዋን ጽሕፈት ሰጥተው እንዲፈቱለት ስለ ምን አዘዘን?⁸¹ አሉት። [ዘዳግም 24፡1-4]

ማርቆስ 10፡1-12

1 ከዚያም ተነሥቶ በዮርዳኖስ ማዶ ወደ ይሁዳ አገር መጣ፥ ደግሞም ብዙ ሰዎች ወደ እርሱ ተሰበሰቡ እንደ ልማዱም ደግሞ ያስተምራቸው ነበር።

2 ፈሪሳውያንም ቀርበው፡- ሰው ሚስቱን ሊፈታ ተፈቅዶለታልን? ብለው ሊፈትኑት ጠየቁት።

3 እርሱ ግን መልሶ፡- ሙሴ ምን አዘዛችሁ? አላቸው።

4 እነርሱም፡- ሙሴስ የፍችዋን ጽሕፈት ጽፎ እንዲፈታት ፈቀደ አሉ። [ዘዳግም 24፡1-4]

5 ኢየሱስም መልሶ እንዲህ አላቸው፡- ስለ ልባችሁ ጥንካሬ ይህችን ትእዛዝ ጻፈላችሁ። 6 ከፍጥረት መጀመሪያ ግን እግዚአብሔር ወንድና ሴት አደረጋቸው [ዘፍጥረት 1፡27፥ 5፡2]፤ 7 ስለዚህ ሰው አባቱንና እናቱን ይተዋል ከሚስቱም ጋር ይተባበራል፥ 8 ሁለቱም አንድ ሥጋ ይሆናሉ [ዘፍጥረት 2፡24]፤ ስለዚህ አንድ ሥጋ ናቸው እንጂ ወደ ፊት ሁለት አይደሉም። 9 እግዚአብሔር ያጣመረውን እንግዲህ ሰው አይለየው።

10 በቤትም ደግሞ ደቀ መዛሙርቱ ስለዚህ ነገር ጠየቁት።

⁷⁹ [ሉቃስ 18፡8] ኢየሱስ ባለፈው ክፍል ተነሥቶ የነበረውን ጉዳይ በመቀጠል (ክፍል 120፡ሐ) የመመለሻ ጊዜውን መዘግየት በተመለከተ ደቀ መዛሙርቱን ያዘጋጅ ጀመር። ከምሳሌው የተማሩት፥ ፍርድን በአፋጣኝ በምድር ሊያሰፍን እንደሚመጣ እርግጠኞች ሆነው በእምነትና በጸሎት እንዲበረቱ እንጂ፥ በመዘግየቱ ተስፋ መቁረጥ የሌለባቸው መሆኑን ነው።

⁸⁰ [ሉቃስ 18፡9] ምሳሌው ምናልባት ቀደም ሲሉ የእግዚአብሔር መንግሥት መቼ እንደምትመጣ ለጠየቁ (ሉቃስ 17፡20፥ ክፍል 120ሀ) ፈሪሳውያን የተነገረ ሳይሆን አይቀርም። እብሪታቸው ጸሎታቸው እንዳይሰማ አንደ። በሌላ መልኩ ግን እንደ ቀራጩ ያሉት ሰዎች ከትሕትናቸው የተነሣ ጸሎታቸው ተሰማ።

(ማቴዎስ 19፡1-12 የቀጠለ)

(ማርቆስ 10፡1-12 የቀጠለ)

8 እርሱም፡- መሴስ ስለ ልባችሁ ጥንካሬ ሚስቶቻችሁን ትፈቱ ዘንድ ፈቀደላችሁ፤ ከጥንት ግን እንዲህ አልነበረም። 9 እኔ ግን እላችኋለሁ፡ ያለ ዝሙት ምክንያት ሚስቱን ፈትቶ ሌላዬቱን የሚያገባ ሁሉ ያመነዝራል፤ የተፈታችውንም የሚያገባ ያመነዝራል አላቸው።

10 ደቀ መዛሙርቱም፡- የባልና የሚስት ሥርዓት እንዲህ ከሆነ መጋባት አይጠቅምም አሉት።

11 እርሱ ግን፡- ይህ ነገር ለተሰጣቸው ነው እንጂ ለሁሉ አይደለም፤ 12 በእናት ማኅፀን ጃንደረቦች ሆነው የተወለዱ አሉ፤ ሰውም የሰለባቸው ጃንደረቦች አሉ፤ ስለ መንግሥተ ሰማያትም ራሳቸውን የሰለቡ ጃንደረቦች አሉ። ሊቀበለው የሚችል ይቀበለው አላቸው።

11 እርሱም፡- ሚስቱን ፈትቶ ሌላ የሚያገባ ሁሉ በእርስዋ ላይ ያመነዝራል፤ 12 እርስዋም ባልዋን ፈትታ ሌላ ብታገባ ታመነዝራለች አላቸው።

◆ ክፍል 123. ከመንግሥተ ሰማያት ጋር በተዛመደ ሁኔታ በምሳሌነት የቀረቡ ትንንሽ ልጆች [ክፍል 907 ይመልከቱ] - ፖርያ -

ማቴዎስ 19፡13-15

ማርቆስ 10፡13-16

ሉቃስ 18፡15-17

13 በዚያን ጊዜ እጁን እንዲጭን ባቸውና እንዲጸልይ ሕፃናትን ወደ እርሱ አመጡ፤ ደቀ መዛሙርቱም ገሠጹአቸው።

14 ነገር ግን ኢየሱስ፡- ሕፃናትን ተዉአቸው፤ ወደ እኔም ይመጡ ዘንድ አትከልክሉ አቸው፤ መንግሥተ ሰማያት

13 እንዲዳስሳቸውም ሕፃናትን ወደ እርሱ አመጡ፤ ደቀ መዛሙርቱም ያመጡ አቸውን ገሠጹአቸው። 14 ኢየሱስ ግን አይቶ ተቋጣና፡- ሕፃናትን ወደ እኔ ይመጡ ዘንድ ተዉአትከልክሉ አቸው፤ የእግዚአብሔር መንግሥት

15 እንዲዳስሳቸውም ሕፃናትን ደግሞ ወደ እርሱ አመጡ፤ ደቀ መዛሙርቱም አይተው ገሠጹአቸው። 16 ኢየሱስ ግን ሕፃናትን ወደ እርሱ ጠርቶ፡- ሕፃናት ወደ እኔ ይመጡ ዘንድ ተዉአቸው አትከልክሉ አቸውም፤ የእግዚአብሔር መንግሥት እንደ እነዚህ ላሉት ናትና።

81 [ማቴ. 19፡7] ኢየሱስ ጋብቻ መፍረስ የሌለበት ስለመሆኑ ባለው አመለካከት የተነሣ፤ ጠላቶቹ የመሴን አስተምህሮ የሚቃረን ትምህርት ሲያስተምር ያዝነው ብለው ነበር። እርሱ ግን ሙሴ ፍቺን የፈቀደበት ምክንያት እስራኤላውያን ከግብጽ ባርነት እንደወጡ የሥነ-ምግባር እውቀት ስላልነበራቸው መሆኑን ገልጦ ቅራጩን በቀላሉ አስወገደው። ፈሪሳውያን ዘፍጥረት 2፡24 ላይ ከተጠቀሰው የጋብቻ ባሕል ይልቅ፡ ዘፃግም 24፡1-4 ላይ የተጻፈውን ለማክበር ትኩረት ሰጡ። ሙሴ አንደኛውን አዘዘ፤ (ማር. 10፡3) የፈቀደው ግን የኋለኛውን (ማቴ. 19፡8) ብቻ ነው።

(ማቴዎስ 19:13-15 የቀጠለ)

እንደነዚህ ላሉ ናትና አለ፤

15 እጁንም ጫነባቸውና ከዚያ ሄደ።

(ማርቆስ 10:13-16 የቀጠለ)

እንደነዚህ ላሉት ናትና።
15 እውነት እላችኋለሁ፤
የእግዚአብሔርን መንግሥት እንደ ሕፃን የማይቀበላት ሁሉ ከቶ አይገባባትም አላቸው። 16 አቀፋቸውም እጁንም ጭኖ ባረካቸው።

(ሉቃስ 18:15-17 የቀጠለ)

17 እውነት እላችኋለሁ፥
የእግዚአብሔርን መንግሥት እንደ ሕፃን የማይቀበላት ሁሉ ከቶ አይገባባትም አለ።

◆ ክፍል 124ሀ. ብልጽግናና መንግሥት

[ክፍል 113ሀና 113ለን ይመልከቱ]

- ፖርያ -

ማቴዎስ 19:16-30

16 እነሆም፥ አንድ ሰው ቀርቦ፡- መምህር ሆይ፥ የዘላለምን ሕይወት እንዳገኝ ምን መልካም ነገር ላድርግ? አለው።

17 እርሱም፡- ስለ መልካም ነገር ለምን ትጠይቀኛለህ? መልካም የሆነ አንድ ነው፤ ወደ ሕይወት መግባት ብትወድግን ትእዛዛትን ጠብቅ አለው።

18 እርሱም፡- የትኞችን? አለው።

ኢየሱስም፡- አትግደል፥ አታመንዝር፥ አትሰረቅ፥ በሐሰት አትመስክር፥ 19 አባትህንና እናትህን አክብር፥ ባልገጀራህንም እንደ ራስህ ውደድ አለው። [ዘጸአት 20:12-16፤ ዘዳግም 5:16-20]

20 ጐበዙም፡- ይህንማ ሁሉ ከሕፃንነቴ ጀምሮ ጠብቄአለሁ፥ ደግሞስ የሚጐድለኝ ምንድር ነው? አለው።

ማርቆስ 10:17-31

17 እርሱም በመንገድ ሲወጣ አንድ ሰው ወደ እርሱ ሮጦ ተንበ ረከከለትና፡- ቸር መምህር ሆይ፥ የዘላለም ሕይወትን እወርስ ዘንድ ምን ላድርግ? ብሎ ጠየቀው።

18 ኢየሱስም፡- ስለ ምን ቸር ትለኛለህ? ከአንዱ ከእግዚአብሔር በቀር ቸር ማንም የለም። 19 ትእዛዛትን ታውቃለህ፤ አታመንዝር፥ አትግደል፥ አትሰረቅ፥ በሐሰት አትመስክር፥ አታታልል፥ አባትህንና እናትህን አክብር አለው። [ዘጸአት 20:12-16፤ ዘዳግም 5:16-20]

20 እርሱም መልሶ፡- መምህር ሆይ፥ ይህን ሁሉ ከሕፃንነቴ ጀምሮ ጠብቄአለሁ አለው።

ሉቃስ 18:18-30

18 ከአለቆችም አንዱ፡- ቸር መምህር፥ የዘላለምን ሕይወት እንድወርስ ምን ላድርግ? ብሎ ጠየቀው።

19 ኢየሱስም፡- ስለ ምን ቸር ትለኛለህ? ከአንዱ ከእግዚአብሔር በቀር ቸር ማንም የለም። 20 ትእዛዛቱን ታውቃለህ፥ አታመንዝር፥ አትግደል፥ አትሰረቅ፥ በሐሰት አትመስክር፥ አባትህንና እናትህን አክብር አለው። [ዘጸአት 20:12-16፤ ዘዳግም 5:16-20]

21 እርሱም፡- ይህን ሁሉ ከሕፃንነቴ ጀምሮ ጠብቄአለሁ አለ።

(ማቴዎስ 19: 16-30 የቀጠለ)

(ማርቆስ 10: 17-31 የቀጠለ)

(ሉቃስ 18: 18-30 የቀጠለ)

21 ኢየሱስም፡- ፍጹም ልትሆን ብትወድ፥ ሂድና ያለህን ሽጦህ ለድሆች ስጥ፤ መዝገብም በሰማያት ታገኛለህ፤ መጥተህም ተከተለኝ አለው።

22 ጉበዙም ይህን ቃል በሰማ ጊዜ ብዙ ንብረት ነበረውና እያዘነ ሄደ።

23 ኢየሱስም ለደቀ መዛሙርቱ፡- እውነት እላችኋለሁ፤ ለባለጠጋ ወደ መንግሥት ሰማያት መግባት ጭንቅ ነው።

24 ዳግ መኛም እላችኋለሁ፤ ባለጠጋ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ከሚገባ ግመል በመርፌ ቀዳዳ ቢገባ ይቀላል አለ።

25 ደቀ መዛሙርቱም ሰምተው እጅግ ተገረሙና፡-82 እንኪያስ ማን ሊድን ይችላል? አሉ።

26 ኢየሱስም እነርሱን ተመልክቶ፡- ይህ በሰው ዘንድ አይቻልም በእግዚአብሔር ዘንድ ግን

21 ኢየሱስም ወደ እርሱ ተመልክቶ ወደደውና፡- አንድ ነገር ጉደለህ፤ ሂድ፤ ያለህን ሁሉ ሽጦህ ለድሆች ስጥ፤ በሰማይም መዝገብ ታገኛለህ፤ መስቀሉንም ተሸክመህ ና፤ ተከተለኝ አለው።

22 ነገር ግን ስለዚህ ነገር ፊቱ ጠቁረ፤ ብዙ ንብረት ነበረውና እያዘነም ሄደ።

23 ኢየሱስም ዘወር ብሎ አይቶ ደቀ መዛሙርቱን፡- ገንዘብ ላላቸው ወደ እግዚአብሔር መንግሥት መግባት እንዴት ጭንቅ ይሆናል አላቸው።

24 ደቀ መዛሙርቱም እነዚህን ቃሎች አደነቁ። ኢየሱስም ደግሞ መልሶ፡- ልጆች ሆይ፤ በገንዘብ ለሚታመኑ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት መግባት እንዴት ጭንቅ ነው። 25 ባለ ጠጋ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ከሚገባ ግመል በመርፌ ቀዳዳ ቢያልፍ ይቀላል አላቸው።

26 እነርሱም ያለ መጠን82 ተገረሙና እርስ በርሳቸው፡- እንግዲያ ማን ሊድን ይችላል? ተባባሉ።

27 ኢየሱስም

22 ኢየሱስም ይህን ሰምቶ፡- አንዲት ገና ቀርታሃለች፤ ያለህን ሁሉ ሽጦህ ለድሆች ስጥ፤ በሰማይም መዝገብ ታገኛለህ፤ መጥተህም ተከተለኝ አለው።

23 እርሱ ግን ይህን ሰምቶ እጅግ ባለ ጠጋ ነበርና ብዙ አዘነ። 24 ኢየሱስም ብዙ እንዳዘነ አይቶ፡- ገንዘብ ላላቸው ወደ እግዚአብሔር መንግሥት መግባት እንዴት ጭንቅ ይሆናል።

25 ባለ ጠጋ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ከሚገባ ይልቅ ግመል በመርፌ ቀዳዳ ሊገባ ይቀላል አለ።

26 የሰሙትም፡- እንግዲህ ማን ሊድን ይችላል? አሉ።

27 እርሱ ግን፡- በሰው ዘንድ የማይቻል

82 [ማቴ. 19: 25፤ ማር. 10: 26] ብልጽግና በእግዚአብሔር የመወደድ ምልክት ሆኖ ይቆጠር ስለነበር፤ ሐብት ወደ እግዚአብሔር መንግሥት የማያስገባ እንቅፋት መሆኑ ያኔ በነበረው የአይሁድ እምነት ፈጽሞ የማይታሰብ ነበር። ሐብት ድሆችን ለመርዳት ሲያገለግል (ዘዳ. 15: 7-8፤ 11)፤ ሃይማኖተኛነትን በግል ለመግለጫነት፤ እንዲሁም የእግዚአብሔር በረከት ውጤት ሆኖ ታይቷል (ኢዮብ 1: 10፤ 42: 10)። ነገር ግን በኢየሱስ ዘመን የነበሩ ብዙ ሰዎች፤ ይህን መሪም ጨምሮ ከእግዚአብሔር ይልቅ ለቁሳዊ ነገሮች ከፍተኛ ግምት በመስጠት ፈተና ላይ ወደቁ።

(ማቴዎስ 19:16-30) የቀጠለ)	(ማርቆስ 10:17-31) የቀጠለ)	(ሉቃስ 18:18-30 የቀጠለ)
ሁሉ ይቻላል አላቸው።	ተመለከታቸውና፡- ይህ	በእግዚአብሔር ዘንድ
27 በዚያን ጊዜ ጴጥሮስ መልሶ፡- እነሆ፤ እኛ ሁሉን ትተን ተከተልንህ፤ እንኪያስ ምን እናገኝ ይሆን? አለው።	በእግዚአብሔር ዘንድ እንጂ በሰው ዘንድ አይቻልም፤ በእግዚአብሔር ዘንድ ሁሉ ይቻላልና አለ።	ይቻላል አለ።
28 ኢየሱስም እንዲህ አላቸው፡- እውነት እላችኋለሁ፤ እናንተስ የተከተላችሁኝ፤ በዳግመኛ ልደት ⁸³ የሰው ልጅ በክብሩ ዙፋን በሚቀመጥበት ጊዜ፤ እናንተ ደግሞ በአሥራ ሁለቱ የእስራኤል ነገድ ስትፈርዱ በአሥራ ሁለት ዙፋን ትቀመጣላችሁ። 29 ስለ ስሜም ቤቶችን ወይም ወንድሞችን ወይም እኅቶችን ወይም አባትን ወይም እናትን ወይም ሚስትን ወይም ልጆችን ወይም እርሻን የተወ ሁሉ መቶ እጥፍ ይቀበላል	28 ጴጥሮስም፡- እነሆ፤ እኛ ሁሉን ትተን ተከተልንህ ይለው ጀመር።	28 ጴጥሮስም፡- እነሆ፤ እኛ ሁሉን ትተን ተከተልንህ አለ።
የዘላለምንም ሕይወት ይወርሳል። 30 ነገር ግን ብዙዎቹ ፊተኞች ኋለኞች፤ ኋለኞችም ፊተኞች ይሆናሉ።	29 ኢየሱስም መልሶ እንዲህ አለ፡- እውነት እላችኋለሁ፤ ስለ እኔና ስለ ወንጌል ቤትን ወይም ወንድሞችን ወይም እኅቶችን ወይም አባትን ወይም እናትን ወይም ሚስትን ወይም ልጆችን ወይም እርሻን የተወ፤ 30 አሁን በዚህ ዘመን ከስደት ጋር ቤቶችን ወንድሞችንና እኅቶችንም እናቶችንም ልጆችንም እርሻንም መቶ እጥፍ፤ በሚመጣውም ዓለም የዘላለም ሕይወት የማይቀበል ማንም የለም። 31 ግን ብዙ ፊተኞች ኋለኞች ኋለኞችም ፊተኞች ይሆናሉ።	29 እርሱም፡- እውነት እላችኋለሁ፤ ስለ እግዚአብሔር መንግሥት ቤትን ወይም ወላጆችን ወይም ወንድሞችን ወይም ሚስትን ወይም ልጆችን የተወ፤ 30 በዚህ ዘመን ብዙ እጥፍ በሚመጣውም ዓለም የዘላለምን ሕይወት የማይቀበል ማንም የለም አላቸው።

⁸³ [ማቴ. 19:28] “ዳግመኛ ልደት” የሚገልጠው መሢሔ በብሉይ ኪዳን የተተነበየውን የእግዚአብሔር መንግሥት ተስፋ ለመፈጸም በሚመጣ ጊዜ የሚመሠረተውን የዓለም ሥርዓት ነው። የእስራኤል ሕዝቦች እግዚአብሔር ከዓለም ጋር ለሚኖረው ግንኙነት እንደገና ማዕከላዊ አገናኝ ይሆናሉ። እናም እነዚህ አሥራ ሁለቱ (ይሁዳ ሲቀር) በሕዝቡ ላይ ባለሥልጣናት ይሆናሉ። ወደ እግዚአብሔር መንግሥት መግባቱ እጅግ አስቸጋሪ መሆኑን (ማር. 10:24) አስመልክቶ ከኢየሱስ አስደንጋጭ ንግግር ቀጥሎ የመጣው ይህ አስተምህሮ እርዳታ ሳይሆንላቸው አልቀረም።

◆ ክፍል 124ለ. የባለሀብቱን መብት አስመልክቶ የተነገረ ምሳሌ

[ክፍል 113ሀና 124ሀን ይመልከቱ]

- ፖርቶ -

ማቴዎስ 20፡1-16

1 መንግሥተ ሰማያት ለወይኑ አትክልት ሠራተኞችን ሊቀጥር ማልዶ የወጣ ባለቤት ሰውን ትመስላለችና። 2 ሠራተኞችንም በቀን አንድ ዲናር ተስማምቶ ወደ ወይኑ አትክልት ሰደዳቸው።

3 በሦስት ሰዓትም ወጥቶ ሥራ የፈቱ ሌሎችን በአደባባይ ቆመው አየ፤ 4 እነዚያንም፡- እናንተ ደግሞ ወደ ወይኑ አትክልት ሂዱ የሚገባውንም እስጣችኋለሁ አላቸው። እነርሱም ሄዱ። 5 ደግሞም በስድስትና በዘጠኝ ሰዓት ወጥቶ እንዲሁ አደረገ። 6 በአሥራ አንደኛውም ሰዓት ወጥቶ ሌሎችን ቆመው አገኘና፡- ሥራ ፈትታችሁ ቀኑን ሁሉ በዚህ ስለ ምን ትቆማላችሁ? አላቸው።

7 የሚቀጥረን ስለ አጣን ነው አሉት።

እርሱም፡- እናንተ ደግሞ ወደ ወይኑ አትክልት ሂዱ የሚገባውንም ትቀበላላችሁ አላቸው።

8 በመሸም ጊዜ የወይኑ አትክልት ጌታ አዛዦቹን፡- ሠራተኞችን ጥራና ከኋለኞች ጀምረህ እስከ ፊተኞች ድረስ ደመወዝ ስጣቸው አለው።

9 በአሥራ አንደኛው ሰዓትም የገቡ መጥተው እያንዳንዳቸው አንድ ዲናር ተቀበሉ። 10 ፊተኞችም በመጡ ጊዜ አብዝተው የሚቀበሉ መስሎአቸው ነበር፤ እነርሱም ደግሞ እያንዳንዳቸው አንድ ዲናር ተቀበሉ። 11-12 ተቀብለውም፡- እነዚህ ኋለኞች አንድ ሰዓት ሠሩ፤ የቀኑንም ድካምና ትኩሳት ከተሸከምን ከእኛ ጋር አስተካከልሃቸው ብለው በባለቤቱ ላይ አንጉራገሩ።

13 እርሱ ግን መልሶ ከእነርሱ ለአንዱ እንዲህ አለው፡- ወዳጄ ሆይ፤ አልበደልሁህም በአንድ ዲናር አልተሰማማኸኝምን? 14 ድርሻህን ውሰድና ሂድ፤ እኔ ለዚህ ለኋለኛው እንደ አንተ ልሰጠው እወዳለሁ፤ በገንዘቤ የወደድሁትን አደርግ ዘንድ መብት የለኝምን? 84 15 ወይስ እኔ መልካም ስለ ሆንሁ ዓይንህ ምቀኛ ናትን?

16 እንዲሁ ኋለኞች ፊተኞች፤ ፊተኞችም ኋለኞች ይሆናሉ፤ የተጠሩ ብዙዎች፤ የተመረጡ ግን ጥቂቶች ናቸውና።

84 [ማቴ. 20፡15] ዲፕሮስ ማቴዎስ 19፡27 (ክፍል 12ሀ) ውስጥ ላቀረበው ጥያቄ ኢየሱስ ተጨማሪ መልስ ሲሰጥ፤ አሥራ ሁለቱ ሐዋርያት በእግዚአብሔር መንግሥት የሚኖራቸው ስፍራ የረጅም ጊዜ አገልግሎታቸው ወይም የብዙ ሥራቸው ውጤት ነው ብለው እንዲያስቡ አስጠነቀቃቸው። ስጦታዎች ሁሉ በመጨረሻ ከልዑል እግዚአብሔር ጸጋ ነው የሚመጡት። እርሱ በራሱ የፍርድ ዓላማ መሠረት ጥቂት ለሠሩ ይበልጥ ይሰጥ ይሆናል።

◆ ክፍል 125ሀ. ስለ ኢየሱስ ሞትና ትንሣኤ ለሦስተኛ ጊዜ በቅድሚያ መንገድ [ክፍል 83፥ 85፥ 86ና 887 ይመልከቱ]

- ወደ ኢየሩሳሌም ለመሄድ በመንገድ ላይ -

ማቴዎስ 20፥17-19

17 ኢየሱስም ወደ ኢየሩሳሌም ሊወጣ ሳለ፤

በመንገድ አሥራ ሁለቱን ደቀ መዛሙርት ብቻቸውን ወደ እርሱ አቅርቦ፡- 18 እነሆ፤ ወደ ኢየሩሳሌም እንወጣለን፤ የሰው ልጅም ለካህናት አለቆችና ለጻፎች ይሰጣል፤ የሞት ፍርድም ይፈርዱበታል፤ 19 ሊዘባበቱበትም ሊገርፉትም ሊሰቅሉትም ለእሕዛብ አሳልፈው ይሰጡታል፤ በሦስተኛውም ቀን ይነሣል አላቸው።

ማርቆስ 10፥32-34

32 ወደ ኢየሩሳሌምም ሊወጡ በመንገድ ነበሩ፤ ኢየሱስም ይቀድማቸው ነበርና ተደነቁ፤ የተከተሉትም ይፈሩ ነበር።⁸⁵ ደግሞም አሥራ ሁለቱን ወደ እርሱ አቅርቦ ይደርስበት ዘንድ ያለውን ይነግራቸው ጀመር፡- 33 እነሆ፤ ወደ ኢየሩሳሌም እንወጣለን፤ የሰው ልጅም ለካህናት አለቆችና ለጻፎች አልፎ ይሰጣል፤ የሞት ፍርድም ይፈርዱበታል፤ ለእሕዛብም አሳልፈው ይሰጡታል፤ 34 ይዘብቱበት ማል ይተፉበት ማል ይገርፉት ማል ይገድሉት ማል፤ በሦስተኛውም ቀን ይነሣል አላቸው።

ሉቃስ 18፥31-34

31 አሥራ ሁለቱንም ወደ እርሱ አቅርቦ እንዲህ አላቸው፡- እነሆ፤ ወደ ኢየሩሳሌም እንወጣለን፤ ስለ ሰው ልጅም በነቢያት የተጻፈው ሁሉ ይፈጸማል። 32 ለእሕዛብ አሳልፈው ይሰጡታልና፤ ይዘብቱበት ማል ይገድሉት ማል ይተፉበት ማል፤

33 ከገረፉትም በኋላ ይገድሉታል፤ በሦስተኛውም ቀን ይነሣል።

34 እነርሱም ከዚህ ነገር ምንም አላስተዋሉም፤ ይህም ቃል ተሰውሮባቸው ነበር፤ የተናገረውንም አላወቁም።

⁸⁵ [ማር. 10፥32] ይህ ፍርድት ምናልባት ኢየሱስ ኢየሩሳሌም ሲደርስ ጠላቶቹ ምን ያደርጉት ይሆን? (ዮሐ. 11፥8፤ ክፍል 118ሀ) ከሚል የመጣ ሳይሆን አይቀርም። ስለ ሥቃይና ትንሣኤው የተደጋገመ ትንቢት ቢኖርም፤ አሥራ ሁለቱ ሐዋርያት ገና አልገባቸውም (ሉቃስ 18፥34)፤ ምክንያቱም መንግሥቱን በምድር ላይ የሚመሠርት ድል አድራጊ መሢሕ ይጠብቁ ነበር። ኢየሱስ ሦስት ዓመት ባስተማራቸው ጊዜ ይህን ተስፋ አልነፈጋቸውም። ተስፋው ጥቂት የሚዘገይ መሆኑንም አስተምሯቸዋል (ክፍል 127ላ)።

◆ ክፍል 125ለ. በምኞት ስለተሞላ ኩራት የተነገረ ማስጠንቀቂያ

[ክፍል 144ን ይመልከቱ]

- ወደ ኢየሩሳሌም ለመሄድ በመንገድ ላይ -

ማቴዎስ 20:20-28

20 በዚያን ጊዜ የዘብዴዎስ ልጆች እናት ከልጆችዋ ጋር እየሰገደችና አንድ ነገር እየለመነች ወደ እርሱ ቀረበች።⁸⁶

21 እርሱም፡- ምን ትፈልጋለሽ? አላት።

እርስዋም፡- እነዚህ ሁለቱ ልጆቼ አንዱ በቀኝህ አንዱም በግራህ በመንግሥትህ እንዲቀመጡ እዘዝ አለችው። 22 ኢየሱስ ግን መልሶ፡- የምትለምኑትን አታውቁም።

እኔ ልጠጣው ያለውን ጽዋ ልትጠጡ እኔም የምጠመቀውን ጥምቀት ልትጠመቁ ትችላላችሁን? አለ። እንችላለን አሉት።

23 እርሱም፡- ጽዋዬንስ ትጠጣላችሁ፤ በቀኝና በግራ መቀመጥ ግን ከአባቴ ዘንድ ለተዘጋጀላቸው ነው እንጂ እኔ የምሰጥ አይደለሁም አላቸው።

24 አሥሩም ሰምተው በሁለቱ ወንድማማች ተቈጡ። 25 ኢየሱስ ግን ወደ እርሱ ጠርቶ እንዲህ አላቸው፡- የአሕዛብ አለቆች እንዲገዙአቸው ታላላቆቹም በላያቸው እንዲሠለጥኑ ታውቃላችሁ። 26 በእናንተስ እንዲህ አይደለም፤ ነገር ግን ማንም ከእናንተ ታላቅ ሊሆን የሚወድ የእናንተ አገልጋይ ይሁን፤ 27 ከእናንተም ማንም ፊተኛ ሊሆን የሚወድ የእናንተ ባሪያ ይሁን፤ 28 እንዲሁም የሰው ልጅ ሊያገለግል ነፍሱንም ለብዙዎች ቢዛ ሊሰጥ እንጂ እንዲያገለግሉት አልመጣም።

ማርቆስ 10:35-45

35 የዘብዴዎስ ልጆች ያዕቆብና ዮሐንስም ወደ እርሱ ቀርበው፡- መምህር ሆይ፤ የምንለምንህን ሁሉ እንድታደርግልን እንወዳለን አሉት።⁸⁶

36 እርሱም፡- ምን ላደርግላችሁ ትወዳላችሁ? አላቸው።

37 እነርሱም፡- በክብርህ ጊዜ አንዳችን በቀኝ አንዳችንም በግራህ መቀመጥን ስጠን አሉት።

38 ኢየሱስ ግን፡- የምትለምኑትን አታውቁም። እኔ የምጠጣውን ጽዋ ልትጠጡ፤ እኔ የምጠመቀውንስ ጥምቀት ልትጠመቁ ትችላላችሁን? አላቸው።

39 እነርሱም፡- እንችላለን አሉት።

ኢየሱስም፡- እኔ የምጠጣውን ጽዋ ትጠጣላችሁ፤ እኔ የምጠመቀውንም ጥምቀት ትጠመቃላችሁ፤ 40 በቀኝና በግራ መቀመጥ ግን ለተዘጋጀላቸው ነው እንጂ የምሰጥ እኔ አይደለሁም አላቸው።

41 አሥሩም ሰምተው በያዕቆብና በዮሐንስ ይቈጡ ጀመር። 42 ኢየሱስም ወደ እርሱ ጠርቶ እንዲህ አላቸው፡- የአሕዛብ አለቆች ተብሎ የምታስቡት እንዲገዙአቸው ታላላቆቻቸውም በላያቸው እንዲሠለጥኑ ታውቃላችሁ። 43 በእናንተስ እንዲህ አይደለም፤ ነገር ግን ማንም ከእናንተ ታላቅ ሊሆን የሚወድ የእናንተ አገልጋይ ይሁን፤ 44 ከእናንተም ማንም ፊተኛ ሊሆን የሚወድ የሁሉ ባሪያ ይሁን፤ 45 እንዲሁ የሰው ልጅም ሊያገለግልና ነፍሱን ለብዙዎች ቢዛ ሊሰጥ እንጂ እንዲያገለግሉት አልመጣም።

⁸⁶ [ማቴ. 20:20፤ ማር. 10:35] ይህ የክብር ሥፍራ ጥያቄ የሚያመለክተው፤ ሐዋርያት ኢየሱስ ወደ ኢየሩሳሌም ይሄድ የነበረው፤ የወደቀውን የዳዊት ዙፋንና መንግሥት ለመመለስ ነው ብለው ሁልጊዜ ያስቡ እንደነበር ነው። ይህ ምንም እንኳ ራስ ወዳድነት ቢኖርበት፤ ኢየሱስ ቀደም ሲል በእግዚአብሔር መንግሥት በአሥራ ሁለት ዙፋኖች ላይ አሥራ ሁለት ተቀማጮች ስለመኖራቸው ተናግሮ ስለነበር፤ የሚጠበቅ አሳብ ነው (ማቴ. 19:28፤ ክፍል 124ሀ)። ያዕቆብና ዮሐንስ የትሕትናን ነጥብ መላት ብቻ ሳይሆን፤ ሊመጣ ካለው የመሢሔ ስቃይ የተነሳ ይህ መዘግየቱ የግድ መሆኑንም ለመገንዘብ አልቻሉም።

◆ ክፍል 126. የዓይነ ሥውሩ በርጠሜዎስና የጓደኛው መፈወስ

[ክፍል 68ን ይመልከቱ]

- ኢያሪኮ -

ማቴዎስ 20:29-34

29 ከኢያሪኮም ሲወጡ ብዙ ሕዝብ ተከተሉት።

30 እነሆም፥ ሁለት ዕውሮች⁸⁷ በመንገድ ዳር ተቀምጠው፥ ኢየሱስ እንዲያልፍ በሰሙ ጊዜ፡- ጌታ ሆይ፥ የዳዊት ልጅ፥ ማረን ብለው ጮኹ።

31 ሕዝቡም ዝም እንዲሉ ገሠጹአቸው፤ እነርሱ ግን፡- ጌታ ሆይ፥ የዳዊት ልጅ፥⁸⁸ ማረን እያሉ አብዝተው ጮኹ።

32 ኢየሱስም ቆሞ ጠራቸውና፡-

ምን ላደርግላችሁ ትወዳላችሁ? አለ።

33 ጌታ ሆይ፥ ዓይኖቻችን ይከፈቱ ዘንድ አሉት።

34 ኢየሱስም አዘነላቸውና ዓይኖቻቸውን ዳሰሰ፥ ወዲያውም አዩና ተከተሉት።

ማርቆስ 10:46-52

46 ወደ ኢያሪኮም መጡ። ከደቀ መዛሙርቱና ከብዙ ሕዝብ ጋር ከኢያሪኮ ሲወጣ የጤሜዎስ ልጅ ዕውሩ⁸⁷ በርጠሜዎስ እየለመነ በመንገድ ዳር ተቀምጦ ነበር።

47 የናዝሬቱ ኢየሱስም እንደ ሆነ በሰማ ጊዜ፡- የዳዊት ልጅ ኢየሱስ ሆይ፥ ማረኝ እያለ ይጮኽ ጀመር።

48 ብዙዎችም ዝም እንዲል ገሠጹት፤ እርሱ ግን፡- የዳዊት ልጅ ሆይ፥⁸⁸ ማረኝ እያለ አብዝቶ ጮኸ።

49 ኢየሱስም ቆመና፡- ጥሩት አለ።

ዕውሩንም፡- አይዞህ፥ ተነሣ፥ ይጠራሃል ብለው ጠሩት። 50 እርሱም እየዘለለ ተነሣና ልብሱን ጥሎ ወደ ኢየሱስ መጣ።

51 ኢየሱስም መልሶ፡- ምን ላደርግልህ ትወዳለህ? አለው።

ዕውሩም፡- መምህር ሆይ፥ አይ ዘንድ አለው።

52 ኢየሱስም፡- ሂድ፤ እምነትህ አድኖሃል አለው። ወዲያውም እየ በመንገድም ተከተለው።

ሉቃስ 18:35-43

35 ወደ ኢያሪኮም በቀረበ ጊዜ

አንድ ዕውር⁸⁷ እየለመነ በመንገድ ዳር ተቀምጦ ነበር። 36 ሕዝብም ሲያልፍ ሰምቶ፡- ይህ ምንድን ነው? ብሎ ጠየቀ። 37 እነርሱም፡- የናዝሬቱ ኢየሱስ ያልፋል ብለው አወሩለት።

38 እርሱም፡- የዳዊት ልጅ፥ ኢየሱስ ሆይ፥ ማረኝ እያለ ጮኸ።

39 በስተ ፊት ይሄዱ የነበሩትም ዝም እንዲል ገሠጹት፤ እርሱ ግን፡- የዳዊት ልጅ⁸⁸ ሆይ፥ ማረኝ እያለ አብዝቶ ጮኸ።

40 ኢየሱስም ቆሞ ወደ እርሱ እንዲያመጡት አዘዘ። በቀረበም ጊዜ፡- ምን ላደርግልህ ትወዳለህ? ብሎ ጠየቀው።

41 እርሱም፡- ጌታ ሆይ፥ አይ ዘንድ ነው አለው።

42 ኢየሱስም፡- እይ፤ እምነትህ አድኖሃል አለው። 43 በዚያን ጊዜም አየ፥ እግዚአብሔንም እያከበረ ተከተለው። ሕዝቡም ሁሉ አይተው እግዚአብሔርን አመሰገኑ።

◆ ክፍል 127ሀ. የዘኪየስ ደኅንነት ማግኘት

- ኢያሪቡ -

ሉቃስ 19:1-10

1-2 ወደ ኢያሪቡም ገብቶ ያልፍ ነበር። እነሆም ዘኪየስ የሚባል ሰው፣ እርሱም የቀራጮች አለቃ ነበረ፤ ባለ ጣጋም ነበረ። 3 ኢየሱስንም የትኛው እንደ ሆነ ሊያይ ይፈልግ ነበር፤ ቁመቱም አጭር ነበረና ስለ ሕዝቡ ብዛት አቃተው። 4 በዚያችም መንገድ ያልፍ ዘንድ አለውና ያየው ዘንድ ወደ ፊት ሮጦ በአንድ ሾላ ላይ ወጣ።

5 ኢየሱስም ወደዚያ ስፍራ በደረሰ ጊዜ፣ አሻቅቦ አየና፡- ዘኪየስ ሆይ፣ ዛሬ በቤትህ እውል ዘንድ ይገባኛልና ፈጥነህ ውረድ አለው። 6 ፈጥኖም ወረደ በደስታም ተቀበለው።

7 ሁሉም አይተው፡- ከኃጢአተኛ ሰው ጋር ሊውል ገባ ብለው አንጎራጎሩ።

8 ዘኪየስ ግን ቆሞ ጌታን፡- ጌታ ሆይ፣ ካለኝ ሁሉ እኩሌታውን ለድሆች እሰጣለሁ፤ ማንንም በሐሰት ከሰሼ እንደ ሆነሁ አራት እጥፍ እመልሳለሁ አለው።

9 ኢየሱስም፡- እርሱ ደግሞ የአብርሃም ልጅ⁸⁹ ነውና ዛሬ ለዚህ ቤት መዳን ሆኖለታል፤ 10 የሰው ልጅ የጠፋውን ሊፈልግና ሊያድን መጥቶአለና አለው።

◆ ክፍል 127ለ. የእግዚአብሔር መንግሥት ቢዘገይ እንኳን አማኞች የሚኖርባቸውን ኃላፊነት ለማስተማር የተነገረ ምሳሌ

[ክፍል 139ረን ይመልከቱ]

- ኢያሪቡ እና ወደ ኢየሩሳሌም የሚደረገው የመጨረሻ ጉዞ -

ሉቃስ 19:11-28

11 እነርሱም ይህን ሲሰሙ፣ ወደ ኢየሩሳሌም መቅረቡ ስለ ሆነ የእግዚአብሔርም መንግሥት ፈጥኖ⁹⁰ ሲገለጥ እንዳለው ስለ መሰላቸው ምሳሌ ጭምር ተናገረ። 12 ስለዚህም እንዲህ አላቸው፡- አንድ መኩንን⁹¹ ለራሱ መንግሥትን ይዞ ሊመለስ ወደ ሩቅ አገር ሄደ። 13 አሥር ባሪያዎችንም ጠርቶ አሥር ምናን ሰጣቸውና፡- እስክመጣ ድረስ ነግዱ አላቸው።

14 የአገሩ ሰዎች ግን ይጠሉት ነበርና፡- ይህ በላያችን ሊነግሥ አንወድም ብለው በኋላው መልክተኞችን ላኩ።

15 መንግሥትንም ይዞ በተመለሰ ጊዜ፣ ገንዘብ የሰጣቸውን እነዚህን ባሪያዎች ነግደው ምን ያህል እንዳተረፉ ያውቅ ዘንድ እንዲጠሩለት አዘዘ።

16 የፊተኛውም ደርሶ፡- ጌታ ሆይ፣ ምናንህ አሥር ምናን አተረፈ አለው።

⁸⁷ [ማቴ. 20:30፤ ማር. 10:46፤ ሉቃስ 18:35] ቀደም ሲል እንደተመለከተው ሁሉ ማቴዎስ ስለ ሁለት ዓይነሥውሮች ሲናገር፣ ማርቆስና ሉቃስ ግን ስለ አንድ ዓይነሥውሮ ብቻ ነው የጻፉት (ክፍል 66)። የማርቆስና ሉቃስ ወንጌላት ሁለቱ ዓይነሥውሮች አብዝተው መጮኻቸውን ነው ለይተው የሚያመለክቱት። ምንም እንኳን ኢየሱስ ቀደም ሲል ወደ ከተማው ሲቃረብ ሰዎቹን ያገኛቸው ቢሆንም (ሉቃስ 18:35)፣ ይህ ተአምር የተፈጸመው ግን ከከተማው በመውጣት ላይ በነበረበት ጊዜ ይመስላል (ማቴ. 20:29፤ ማር. 10:46)።

⁸⁸ [ማቴ. 20:31፤ ማር. 10:48፤ ሉቃስ 18:38] “የዳዊት ልጅ” የሚለው መጠሪያ መሢሐዊ ስም ነው። እነዚህ ዓይነሥውራን፣ እንደ አሥራ ሁለቱ ሐዋርያት ኢየሱስ የዓይናቸውን ብርሃን የሚያበራ ብቻ ሳይሆን (ኢሳ. 35:5)፣ ለዳዊት የተነገረለትን ትንቢት የሚፈጽም እንደሆነም ተገንዝበዋል (2ኛ ሳሙ. 7:12-16፤ መዝ. 89፤ ኢሳ. 11:1-9፤ ኤር. 23:5-6፤ ሕዝ. 34:23-34)።

(ሉቃስ 19:11-28 የቀጠለ)

17 እርሱም፡- መልካም፤ አንተ በኋላ ባሪያ፤ በጥቂት የታመንህ ስለ ሆንህ በአሥር ከተማዎች ላይ ሥልጣን ይሁንልህ አለው።

18 ሁለተኛውም መጥቶ፡- ጌታ ሆይ፤ ምናንህ አምስት ምናን አተረፈ አለው።

19 ይህንም ደግሞ፡- አንተም በአምስት ከተማዎች ላይ ሁን አለው።

20 ሌላውም መጥቶ፡- ጌታ ሆይ፤ በጨርቅ ጠቅልዬ የጠበቅኋት ምናንህ እነሆ፤ 21 ፈርቼሃለሁና፤ ጨካኝ ሰው ስለ ሆንህ፤ ያላኖርኸውን ትወስዳለህ ያልዘራኸውንም ታጭዳለህ አለው።

22 እርሱም፡- አንተ ክፉ ባሪያ፤ አፍህ በተናገረው እፈርድብሃለሁ። እኔ ያላኖርሁትን የምወስድና ያልዘራሁትን የማጭድ ጨካኝ ሰው እንደ ሆንሁ አወቅህ፤ ምን ነው ገንዘቤን ለለዋጮች አደራ ያልሰጠኸው? 23 እኔም መጥቼ ከትርፉ ጋር እወስደው ነበር አለው።

24 በዚያም ቅመው የነበሩትን፡- ምናኑን ውስዱበት አሥሩ ምናን ላለውም ስጡት አላቸው።

25 እነርሱም፡- ጌታ ሆይ፤ አሥር ምናን አለው አሉት።

26 እላችኋለሁ፤ ላለው ሁሉ ይሰጠዋል፤ ከሌለው ግን ያው ያለው ስንኳ ይወሰድበታል።⁹² 27 ነገር ግን እነዚያን በላያቸው ልነግሥ ያልወደዱትን ጠላቶቹን ወደዚህ አምጡአቸው በፊቴም እረዱአቸው።

28 ይህንም ከተናገረ በኋላ፤ ወደ ኢየሩሳሌም ሲወጣ ይቀድማቸው ነበር።

⁸⁹ [ሉቃስ 19:9] ቀራጭ የሚለው የንቀት ስም፤ የዘኪየስን የአብርሃም ልጅነት መብት አላሳጣውም። የንስሐ ዕድል ያገኝ ዘንድ (“ይገባኛልና”፤ ቁጥር 5) በሚለው መለኮታዊ ቃል ተገደደ። ኢየሱስ ቀራጮቹን ለንስሐ ለመጥራት ያደረገው ጥረት (ሉቃስ 15:1-2፤ ክፍል 116) በዚህ ምሳሌ ፍሬው ታይቷል።

⁹⁰ [ሉቃስ 19:11] ይህ ንግግር የተደረገው 25 ኪሎ ሜትሮች ያህል ብቻ ርቃ በምትገኘው ኢያሪኮ ውስጥ ነው። የመልእክቱ ዓላማም የእግዚአብሔር መንግሥት ምድር ላይ እስከመመሥረት ድረስ ያለው ጊዜ የሚዘገይ መሆኑን ለአድማጮቹ ለማስገንዘብ ነበር። ኢየሱስ ኢየሩሳሌም እንደደረሰ የዳዊትን ዙፋን ይመልስና ዙፋኑ ላይ ይቀመጣል በማለት ተከታዮቹ ጠብቀው ነበር።

⁹¹ [ሉቃስ 19:12] ቤተ መንግሥቱን ኢያሪኮ ውስጥ ያሳነጸው የታላቁ ሄሮድስ ልጅ አርኬላዎስ፤ የላቀ የንጉሥነት ሥልጣን ከሮም መንግሥት ለመቀበል በዚያው ጊዜ ከታሪኩ ጋር በሚመሳሰል ሁኔታ ወደ ሮም ሄዶ ነበር (ማቴ. 2:22፤ ክፍል 16)። የምሳሌውን አተራረክ ሁኔታ ያመለክተው ያ ታሪካዊ አጋጣሚ ላይሆን አይቀርም።

⁹² [ሉቃስ 19:26] ከዚህ ምሳሌ ሁለት ትምህርቶችን እናገኛለን፡-

(1) ደቀ መዛሙርቱ መንግሥቱ ከንጉሡ (ከኢየሱስ) መመለስ ጋር እንደሚመጣ አምነው እየጠበቁ ለንጉሡ ሥራ መትጋት ነበረባቸው። (2) ኢየሱስን እንደ ንጉሥ አንቀበልም ያሉ አይሁዳውያን፤ በዚህ ድርጊታቸው ሳቢያ የቅጣት ማስጠንቀቂያ ተሰጣቸው።